

**BAKÜ-TİFLİS-CEYHAN HAM PETROL BORU HATTI PROJESİ
ARKEOLOJİK KURTARMA KAZILARI PROJE DOKÜMANLARI: 7**

**BAKU-TBILISI-CEYHAN CRUDE OIL PIPELINE PROJECT
ARCHAEOLOGICAL SALVAGE EXCAVATIONS PROJECT DOCUMENTS: 7**

MİNNETPINARI

DOĞU KİLİKYA'DA BİR ORTAÇAĞ YERLEŞİMİ

A MEDIEVAL SETTLEMENT IN EASTERN KILIKIA

**BAKÜ-TİFLİS-CEYHAN HAM PETROL BORU HATTI PROJESİ
ARKEOLOJİK KURTARMA KAZILARI PROJE DOKÜMANLARI: 7**

**BAKU-TBILISI-CEYHAN CURE OIL PIPELINE PROJECT
ARCHAEOLOGICAL SALVAGE EXCAVATIONS PROJECT DOCUMENTS: 7**

V. MACİT TEKİNALP

MİNNETPINARI

**DOĞU KİLİKYA'DA BİR ORTAÇAĞ YERLEŞİMİ
A MEDIEVAL SETTLEMENT IN EASTERN KILIKIA**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
ARKEOLOJİK ÇEVRE DEĞERLERİ ARAŞTIRMA MERKEZİ**

**GAZI UNIVERSITY
RESEARCH CENTER FOR ARCHAEOLOGY**

**ANKARA
2005**

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	III
GİRİŞ.....	VII
BÖLÜM I	
TARİHSEL ÇERÇEVE.....	9
BÖLÜM II	
MİNNETPINARI KAZI ÇALIŞMALARI.....	15
BÖLÜM III	
MİMARİ	
A. A-B5 ve A-B6 Plan Kareleri.....	21
I. 1. Evre.....	22
II . Restitüsyon.....	24
III. 2. Evre.....	25
IV 3. Evre.....	26
B. B3- B4 Plan Kareleri.....	29
C. B11- B15 Plan Kareleri.....	31
D. Tarihlendirme.....	33
BÖLÜM IV	
MEZARLAR.....	35
BÖLÜM V	
SERAMİK BULUNTULAR	
A. Hamur Grupları.....	41
B. Sırlı Seramik Tip Tanımları.....	49
C. Sırsız Seramik Tip Tanımları.....	50
D. Seramik Katalogu.....	55
BÖLÜM VI	
A. SİKKELER.....	107
B. KÜÇÜK BULUNTULAR.....	114
KAYNAKÇA.....	137

SUNUŞ

Hazar Denizi'nin soğuk suları altında yatan zengin doğalgaz ve petrol rezervlerinin uluslararası enerji piyasalarına ulaştırılması düşüncesi 1990'lı yıllarda ortaya çıkmış ve 10 yılı aşkın bir süre içerisinde Türk ve dünya kamuoyunun yakından takip ettiği çok önemli bir gündem maddesi olmuştur. Bu tarihi proje kapsamında Bakü'den başlayıp, Ceyhan'da son bulacak toplam 1774 km uzunluğunda bir boru hattı ile (Türkiye kesimi 1076 km) başta Azeri petrolü olmak üzere bölgede üretilecek yılda 50 milyon ton düzeyinde ham petrolün, Ceyhan'da inşa edilen deniz terminaline ve buradan da tankerlerle dünya pazarlarına ulaştırılması amaçlanmaktadır. Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi ile Türkiye bir taraftan bölgedeki jeopolitik gücünü sağlamlaştırırken, diğer taraftan da Güney Kafkasya ve Orta Asya'yı Türkiye ve Akdeniz'e bağlaması planlanan, sağlam ve güvenli "Doğu-Batı Enerji Koridoru" nu oluşturacaktır. Projenin resmiyet kazanmasına yönelik çerçeve anlaşması niteliğindeki "Hükümetler arası Anlaşma-IGA", 18 Kasım 1999'da, İstanbul'da yapılan son AGİT Zirvesi'nde bir araya gelen Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye cumhurbaşkanları tarafından, ABD Başkanı'nın da şahitliğinde imzalanmıştır. 19 Ekim 2000 tarihinde BOTAŞ ile "Anahtar Teslim Müteahhitlik Anlaşması" imzalanmasının ardından BTC HPB Hattı için onay alınmıştır.

Boru hattının Türkiye topraklarında 1076 km uzunluğundaki kısmı, Ardahan, Kars, Erzurum, Erzincan, Sivas, Kayseri, Kahramanmaraş ve Adana illerinden geçmektedir. Posof'dan ülkemiz topraklarına giren boru hattı, Erzurum-Kars Platosu üzerinden geçerek Horasan yakınlarında tektonik depresyonlara girer. Erzurum Ovası üzerinden Tercan, Çayırılı, Erzincan ve Refahiye'nin kuzeyindeki dağlık alanlardan ve platolardan geçen hat Kuzey Anadolu Fayı'nı da keserek, Kızılırmak'ın kaynaklarını aldığı Kızıldağ'ın (3025 m) güneyinden İç Anadolu Bölgesi'ne ulaşır. Bu kesimden itibaren kuzeydoğu-güneybatı doğrultusunda uzanan boru hattı, Tecer Dağları sırasının kuzeyinden (Sivas Havzası güneydoğusundan) büyük bir yay çizdikten sonra Ulaş Havzası ve Altınyayla üzerinden Uzunyayla platosuna girer. Buradan Zamantı Çayı'nı geçen boru hattı Pınarbaşı'nın doğusundan Orta Toros Dağları'nın kuzeydoğu köşesinde yer alan Tahtalı Dağları'nı aşarak bir müddet Sarız Çayı Vadisi'ni izler. Bu vadiden güneye yönelen hat Dibek Dağları (2230 m) ile Binboğa Dağları (2957 m) arasındaki yüksek eşikten geçerek Göksun Çayı Vadisi'ne ulaşır. Göksun ve Andırın arasındaki dağ ve yüksek platoları geçerek Kadirli'nin güneyinden Çukurova'nın doğusuna (Ceyhan Ovası kesimi) iner ve Ceyhan'ın güneydoğusunda Akdeniz'e ulaşır.

Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi sağlık ve güvenlik tedbirlerini ön planda tutarak ileri teknolojik standartları uygulayan, doğal, sosyal ve tarihsel çevre değerlerine büyük hassasiyet gösteren ve tüm bu yönleriyle ülkemiz açısından bir "ilk" olan örnek bir projedir.

Doğal çevrenin korunması kapsamında boru hattının geçtiği alanlardaki flora ve faunayı olumsuz etkilerden korumaya yönelik bir çok önlemin alındığı bu örnek projede tüm inşaat faaliyetleri sonrasında arazinin eski yapısına yeniden dönüştürülmesine büyük

özen gösterilmiştir. Doğal ve sosyal çevrenin yanı sıra, kültürel miras kapsamında tarihsel çevre değerlerinin kurtarılması ve korunmasında da en gelişmiş etki azaltıcı teknik ve yöntemler uygulanmıştır. Bu amaçla hazırlanmış olan Kültürel Miras Yönetim Planı çerçevesinde toprak altında ve toprak üstünde bulunan tüm tarihsel değerler ulusal ve uluslararası kurumlarca kabul edilmiş standart ve sözleşmelere uygun yüzey araştırma teknikleri ile tespit edilmiş, güzergah değişikliği veya arkeolojik kazılar yoluyla kurtarılmıştır. Diğer taraftan, güzergah üzerindeki arkeolojik dokuya ait verilerin yüzey araştırmaları ve kurtarma kazılarıyla tespit edilmesi, kurtarılması ve eserlerin bölge müzelerine kazandırılmasıyla Türkiye kültürel ve arkeolojik envanterinin tamamlanmasına ve böylece Dünya kültür ve doğa mirasının korunmasına, bunların sonuçlarının yayımlanması yoluyla da Anadolu Arkeolojisine büyük katkı sağlanmıştır.

BTC HPBHP Türkiye bölümü ana müteahhidi olan BOTAŞ 12.03.2002 tarihinde tarihsel çevre değerlerini korumaya yönelik olarak T.C. Kültür Bakanlığı ile bir protokol imzalamıştır. 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında ele alınan protokolde ayrıca ilgili Birleşmiş Milletler anlaşmaları (özellikle Dünya Kültürel ve Doğal Mirasını Koruma Anlaşması), Valetta sözleşmesi, UNESCO Dünya Kültür ve Tabiat Mirasının Korunması Konulu Sözleşme, ICOMOS Archaeological Heritage Plan, IFA-Arkeolojik Gözlem, Saha Değerlendirmesi, Kazı Çalışması Standart ve Kılavuz Hükümler, Dünya Bankası standartları ve kabul edilmiş diğer uluslararası standartlar göz önünde bulundurulmuştur. Tüm bu kanun, sözleşme ve bunlara bağlı standartlara uygun olarak hazırlanan ÇED Raporu içerisinde yer alan Kültürel Miras Yönetim Planı (KMYP) BTC HPBHP Arkeolojik Kurtarma Kazıları için bir çerçeve oluşturmuştur.

BTC HPBH Güzergahı üzerinde, çeşitli nedenlerden dolayı güzergah değişikliği yapılamayan 10 merkezde 15 Mart 2003 – 20 Kasım 2003 tarihleri arasında arkeolojik kurtarma kazıları gerçekleştirilmiştir. Projenin 2003 yılı çalışmalarında söz konusu, planlanmış 10 arkeolojik merkeze ek olarak, 2004 yılında ‘rastlantısal bulgu’ kapsamında ortaya çıkan 7 arkeolojik merkezle birlikte toplam 17 ayrı kazı çalışmasında, Gazi Üniversitesi Arkeolojik Çevre Değerleri Araştırma Merkezi’ne bağlı olarak 25 akademik personelin yürütme, denetim ve danışmanlığında, 125 arkeolog, sanat tarihçi, eskiçağ tarihçisi, antropolog, jeomorfolog, jeofizik uzmanı, topograf, restoratör ve yaklaşık 800 işçi görev almıştır.

Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı üzerinde gerçekleştirilen arkeolojik yüzey araştırmaları ve kurtarma kazılarının entegre bir şekilde yürütülmesi kuşkusuz geniş bir çevreden gelen işbirliğinin sonucudur. Projenin oluşturulmasında ve yürütülmesinde en önemli işbirliği T.C. Kültür Bakanlığı (daha sonra T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı), BOTAŞ BTC HPBH Proje Direktörlüğü ve Gazi Üniversitesi Rektörlüğü arasında gerçekleştirilmiştir.

Gazi Üniversitesi eski Rektörü Prof. Dr. Rıza AYHAN’ın projenin kazanılması ve yürütülmesi, Gazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kadri YAMAÇ’ın ise yayın çalışmaları aşamasında büyük katkıları olmuştur. Gazi Üniversitesi eski rektör yardımcıları Prof. Dr.

Ahmet AKSOY ve Prof. Dr. Metin AKTAŞ, Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cemil YILDIZ, Tarih Bölümü Başkanı ve Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Arkeolojik Kurtarma Kazıları Projesi Direktör Yardımcısı Prof. Dr. E. Semih YALÇIN projenin yürütülmesinde önemli katkı ve özverili desteklerde bulunmuşlardır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü Orhan DÜZGÜN ve eski Genel Müdür Nadir AVCI, Genel Müdür Yardımcısı İlhan KAYMAZ, olmak üzere tüm Genel Müdürlük çalışanlarının Türkiye'nin bu örnek projesine büyük katkıları yadsınamaz.

BTC HPBH Projesini ülkemize kazandıran ve projenin arkeolojik çevre değerleri ile ilgili gerekli altyapısını sağlayan BOTAŞ Genel Müdürü Rıza ÇİFTÇİ, eski Genel Müdürleri Gökhan BİLDACI, M. Takiyüddin BİLGİÇ ve Salih PAŞAOĞLU, BTC HPBH Proje Direktörleri sırasıyla, Hüseyin ERSOY, H. Doğan ŞİRİKÇİ ve Osman Zühtü GÖKSEL, Direktör Yardımcısı Gökmen ÇÖLOĞLU ve BTC HPBH Projesi Saha Direktörü Burçin YANDIMATA'nın projenin yürütülmesinde büyük katkıları olmuştur. Ayrıca BTC HPBH Proje Direktörlüğü Çevre Departmanı Müdürü Özgür ARARAT ve eski Müdür Ebru DEMİREKLER, GIS uzmanı Çiğdem GÜVERCİN ORHAN, Kültürel Miras Yönetim Birimi Arkeologları Gökhan MUSTAFAOĞLU, H. UĞUR DAĞ, Kılıçhan SEVMEN, Murat YAZGI ve Özgür GÖKDEMİR'in yönetimindeki tüm çalışanlar özellikle projenin yürütülmesi aşamasında büyük özveride bulunmuşlardır.

BTC HPBH Projesinin asıl sahibi BTC Co. gerek Anadolu gerekse Dünya Kültür Mirasına büyük katkılarda bulunmuştur. Türkiye'de petrol boru hattı çalışmalarında arkeolojik değerleri koruma misyonunu üstlenerek ülkemizde bir ilkin gerçekleşmesine vesile olan ve bu konudaki finansal desteği sağlayan BTC Co.'nun katkısı şüphesiz ki en büyük katkıdır. Projenin BTC Co. Türkiye kısmı Çevre Departmanı Müdürü Paul SUTHERLAND'ın çalışmalarımızın realize edilmesinde katkısı çok büyüktür. BTC Co.nun arkeoloji danışmanı, İngiliz Arkeoloji Enstitüsü Müdürü Dr. Hugh ELTON daima teşvik edici ve destekleyici bir yaklaşım içerisinde olmuştur.

Bu vesile ile Gazi Üniversitesi Arkeolojik Çevre Değerleri Araştırma Merkezi tarafından yürütülen BTC HPBH Arkeolojik Kurtarma Kazıları Projesi'nin saha ve yayın çalışmalarında emeği ve katkısı bulunan tüm kurum ve bireylere candan teşekkürlerimizi sunarız.

Yrd. Doç. Dr. S. Yücel ŞENYURT

Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı
Arkeolojik Kurtarma Kazıları Proje Direktörü

GİRİŞ

Bakü - Tiflis – Ceyhan (BTC) Ham Petrol Boru Hattı kapsamında, Gazi Üniversitesi Arkeolojik Çevre Değerleri Araştırma Merkezi (ARÇED), BOTAŞ ve Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı arasında yapılan protokol sonucu, boru hattı güzergahında yapılan yüzey araştırmasında tespit edilen Kahramanmaraş ili Andırın ilçesi Başdoğan Köyü İnekçiler mahallesi Minnetpınarı mevkiinde arkeolojik kazı yapılmasına karar verilmiştir. Kazı, Kahramanmaraş Müzesi Müdürü Ahmet Denizhanoğulları başkanlığında, Gazi Üniversitesi ARÇED adına Prof. Dr. Halit Çal'ın bilimsel başkanlığında yürütülmüştür. Kazıya ayrıca bakanlık temsilcisi olarak Gaziantep Müzesi'nden müze araştırmacısı Taner Atalay katılmıştır. Kazıda kazı başkan yardımcısı olarak Yrd.Doç. Dr. Muhammet Görür, arkeologlar Engin Yüksel, Özgür Giray, Mustafa Kırdı, Uğur Turan Kınacı, Özlem Balkozak, Dilem Köse, Ayşegül Özkan, Sibel Arslan, Halim Kes, Bülent Demir, Çiğdem Özkan, Ünver Göçen, Elif Yüce, Perihan Kösem, Hayati Uğur, sanat tarihçileri Sıdika Taşkın ve Yunus Muluk, antropolog Hakan Yılmaz, Jeoloji mühendisi Gülşah Beyazoğlu, restoratörler Erkan Baloğlu ve Şirin Kaya görev almıştır.

Figür 1: Minnetpınarı ve yakın çevresi

Figür 2: Minnetpınarı ve Yakın Çevresi Uydu Görüntüsü

28,0 x 520,0 m. uzunluğundaki boru hattının araziye uygulanması ve bu alanın kendi içinde gridlenmesi çalışmaları 27- 29 Mart tarihleri arasında yapılmıştır.

Kazı işlemi, boru hattının geçtiği 28,0 metrelik alan sınırları içinde yapılacağı için, 520,0 m. uzunluğundaki 20 x 20 m. ve 20 x 8 m. ölçülerinde 50 açmaya bölünmüş, bu alanda asıl boru hattının döşeneceği 4 metrelik koridorun da içinde olduğu 25 açma B/1 – B/25, bunların güneyinde kalan 25 açma ise A/1-A/25 olarak adlandırılmıştır. Boru hattı 20x20 m. ölçülerindeki B açmalarından geçmekte ve 28 metre koridorunun kuzey sınırına 9 m. mesafede uzanmaktadır.

Alanın 146. metresinde boru aksı güneybatıya döndüğü için, bu arada kalan kısma açma numarası verilmemiştir. Ayrıca, A7 - A11 numaralı açmalar arasındaki bölümde 8 x 20 m. olması gereken açmalar orman alanı olduğu için Botaş tarafından 2 x 20 m. olarak uygulanmıştır. Çalışmalar BOTAŞ ile ARÇED arasındaki protokol gereğince, boru aksının geçtiği B açmalarında gerçekleştirilmiştir. A açmaları ise çıkacak tarım ve kültür toprağının dökülmesi için ayrılmıştır.

BÖLÜM I

TARİHSEL ÇERÇEVE

Bizans döneminde Kilikia ve Isauria eyaleti olarak bilinen bölgenin tamamı Roma döneminde Kilikia eyaleti olarak düzenlenmişti. Bölge batıda Melas (Manavgat) Çayı'ndan doğuda veya güneydoğuda Amanos ve Pylai Kilikia'ya (Belen Geçidi) kadar erişiyordu. Kuzeyde Toros ve Antitoros'ların içindeki geçitlerle birlikte Lykaonia ve Kappadokia sınırları uzanıyordu. Bölge batıda Kilikia Tracheia ,doğuda Kilikia Pedias olmak üzere iki bölüme ayrılmıştı. Kalykadnos (Göksu) ve Lamos (Lamas) Çayları bu iki bölge arasındaki sınırı oluştururdu. Isauria ise Kilikia Tracheia'nın kuzeybatısıyla Suğla Gölü'nün güneydoğusunda kalan ufak bir bölgeydi.¹

Kilikia ovasını da içine alan Kilikia Pedias (düzlük/ovalık Kilikia) antik dönemden beri bu bölgenin en zengin ve yoğun nüfuslu bölümü olmuştur. Kilikia ovası Tarsus,Anazarbus ve Adana gibi büyük yerleşimleri içermektedir. Batıda kalan Kilikia Tracheia (dağlık Kilikia)ise Toros Dağları ile Akdeniz arasındaki engebeli araziden ibaret olduğu için her dönemde ikinci planda kalmıştır.²

İmparator Diokletianus'un(284-316) yönetimde gerçekleştirdiği düzenlemelerle birlikte Kilikia Bölgesi de Küçük Asya'nın diğer bölgeleri gibi *Praefektur Oriens'in*³ yönetimine girmiş ve bunun içinde-tek başına bir Küçük Asya bölgesi olarak-*Diözese Oriens'e*⁴ dahil olmuştur. Aynı dönemde Kilikia Tracheia da Kilikia Pedias'tan ayrılarak Seleukia ile birlikte özel bir eyaleti, yani Isauria eyaletini oluşturmuştur. Burada sözü geçen Isauria Kilikia Tracheia'nın yanındaki bölgeyi, Palaia (eski) Isauria civarındaki Isauria ana bölgesini ve Lykaonia'nın güneyini kapsıyordu.

Bu yeni eyalet için bilinen ilk yazılı belge Flavius Severianus Dönemine (305) aittir, bunu 306/307'de Lucilius Crispus izler; 308-324 yılları arasındaki dönemde ise bölgede yerel yönetici olarak Aurelius Fortunatus'un adı geçer. Küçültülmüş olan buyeni Kilikia eyaletinde ise Aemilius Marcianus 303-305 yılları arasında aynı fonksiyona sahiptir⁵. Bu iki yeni eyaletin adı 325'teki ilk ekümenik

¹ Hild-Hellenkemper-Hellenkemper Salies 1984: 182-183.

² Hill 1996: 3-4.

³ Doğu eyaletinin yöneticisi/valisi

⁴ Doğu mıntıkası/eyaleti.

⁵ Bkz.Corpus Inscriptionum Latinarum,consilio et auctoritate Academiae Litterarum (Regiae) Borussicae editum,III,Leipzig-Berlin,1873,no:223.

konsil olan Nikaia Konsil'inde de adı geçer. Nikaia Konsil'ine katılanların listesi özellikle ilgi çekicidir; çünkü asıl büyük Isauria'nın kapsamı hakkında da bilgi vermektedir: Güney Lykaonia'ya özgü Barata, Umanada, Laranda ve Ilıstra kentlerinin yanında geç Isauria'nın batı sınırında yer alan bistrum (piskoposluk) Syedra'yı da Isauria'ya dahil eder⁶.

Doğu bölgesinin hakimiyeti için 312'de Licinius ile Maximianus'un yaptığı mücadelede Kilikia da zarara uğramıştır. 321/313 kışında Maximianus Toroslar'ın arkasından geçerek geri dönerken Tarsos'ta ölünce Kilikia savaş yapılmadan Licinianus'a kalmıştır.⁷

4.yüzyılın başlarında Isauria eyaleti ise hala bir *praeses*⁸ tarafından yönetilmektedir. Diokletianus'un reformlarına göre *praeses* sadece sivil görevleri olan bir memurdur. Ancak bu durum 4.yüzyılın ortalarında Isauria'da huzursuzluk başlayınca değişmiştir. Sivil ve askeri gücün yeniden tek elde toplanması zorunlu olmuştur. Bu dönemde Romalılar Isauria'nın ana bölgesinin tahkimi için uğraşmışlardır. Isauria ile Anemurium'dan Germanikopolis üzerindeki Laranda'ya kadar olan kuzey-güney bağlantısında bir savunma hattı inşa edilmiştir. Amaç Isauria eyaletini yağmacı ve sürekli huzursuzluk çıkarmalarıyla tanınan Isaurialıların ani baskınlarından korumaktır. 359'da Seleukeia'da toplanan Arianus Konsili'nde Isaurialıların artık tamamen boyunduruk altında olduğundan bahsedilmektedir.

Aynı yıl Kilikia Bölgesi de yeniden Pers Savaşları için yığınak olarak kullanılmaya başlamıştır. Magisfer" *militum per Orientem*⁹ olarak bölgeye gelen Sabinianus 360 yılındaki yenilgiden ve başarısız Mezopotamya seferinden (361) sonra geri çekilirken Tarsos'ta hastalanarak Mopsukrenai'da ölmüş, onun ardılı olarak Pers savaşlarını sürdüren Julian ise 363'teki savaşta yaralanarak ölünce isteği üzerine Tarsos'ta ardılı Jovian tarafından yaptırılan görkemli bir mezar anıtına gömülmüştür. Jovian ise geri dönmeye karar vererek Tyana ve Ankyra üzerinden Konstantinopolis'e hareket etmiş, ancak Dadastana'da ölmüştür.¹⁰

367/368 yıllarında Isaurialılar yeniden harekete geçmiş, Pamphylia ve Kilikia bölgelerine girerek bu bölgelerin zengin yerleşmelerini yağlamışlardır.

⁶ Nikaia Konsili'nin tam listesi için bkz. HONIGMANN E, "The Original List of the Members of the Council of Nicaea, the Robber-Synod and the Council of Chalcedon", dans Byzantion XVI (1944), sf. 20-80 ve "La Liste Originale des Peres de Nicee" dans Byzantion XIV (1939), sf. 17-76.

⁷ Hild-Hellenkemper 1990: 34-35.

⁸ Koruyucu/yerel yönetici. Yunancası arkhon.

⁹ Doğu eyaletinin başkomutanı.

¹⁰ Hild-Hellenkemper 1990: 36.

Yeterli miktarda karşı birlik toplanınca Isaurialılar kendi dağlık bölgelerine geri dönmeye zorlanmış, sonuçta Germanikopolis'in arabuluculuğu ile ateşkes ve barış istemek zorunda kalmışlardır. Burada dikkate değer olan Romalıların Isaurialılar ile dışarıdaki herhangi bir düşmanla olduğu gibi barış yapmalarıdır. Bu barış süreci on yıl sürmüştür.

370 (372?) yılındaki yönetim reformlarıyla Isauria eyaletinin sınırları tekrar daraltılmıştır.Eski merkez Isauria civarındaki kuzey şerit Pisidia'nın doğu kısmıyla müşterek olmuş ve Galatia'nın güney ucu yeniden şekillendirilen Lykaonia'ya dahil olmuştur. Syedra da bu dönemde Pamphylia'ya dahil olmuş olmalıdır. 377 yılında Isaurialılar Lykia ve Pamphylia'ya karşı yeni bir talan hareketine girişmişler, ancak yine başarılı olamayarak kendi dağlık bölgelerine geri dönmüşlerdir.¹¹

I.Theodosius döneminde (379-395) doğu Karadeniz bölgesinden bir kavim olan Tzannoi da yağmalama amacıyla Kappadokia üzerinden Kilikia ve Suriye'ye gelmiştir. Hunların 397/398'de Orontes (Asi Nehri) kıyısındaki Antiokheia'ya ve Kudüs'e ulaşan baskınlarından Kilikia'nın sadece doğusu (Amanos bölgesi) etkilemiştir. Aynı dönemlerde Isaurialı Balbinos'un da Anazarbos, Eirenopolis ve Kastabala'yı tahrip ettiği bilinmektedir.

408 yılında II.Theodosius döneminde Kilikia ikiye ayrılmıştır. Tarsos açısından durum pek değişmemiştir,kent yine Kilikia'nın metropolisi(merkezi) olarak kalmıştır, yönetici olarak bir *consularis*¹² atanmıştır.Yine II.Theodosius döneminde eyalet listeleri önemli yer tutar.*Diözese Oriens* eyaletleri içinde Kilikia A ilk sırada yer alır,şehir yöneticisi olarak da *consularisin* adı geçer.Bunu ikinci sırada Kilikia B ve dördüncü sırada Isauria izler. Isauria' da yönetici olarak *hegemonun (praeses)* adı geçmektedir.¹³

Kilikia A'nın metropolisi Tarsos'la birlikte yedi tane kenti vardır.Pompeiopolis, Sebaste, Korykos, Adana, Augusta, Mallos ve Zephyrion.

Kilikia B'nin metropolisi Anazarbos'la birlikte sekiz kenti vardır:Mopsuestia, Aigeai, Epiphaneia, Aleksandreia, Rossos,Eirenoupolis,Phlabias ve Kastabala.

Isauria'nın ise metropolisi Seleukeia ile birlikte yirmi iki kenti mevcuttur. Kelenderis, Anemurium, Titiupolis, Lamos, Antiokheia, Iuliosebaste, Kestroi, Selinus,

¹¹ Hild-Hellenkemper 1990: 37.

¹² Roma Cumhuriyet Dönemi'nden beri devletin en yüksek idari makamı;konsüllük.

¹³ Malalas 1986: 199-200.

Iotape, Diokaise ria, Olba, Klaudiupolis, Hierapolis, Dalisandos, Germanikoupolis, Eirenupolis, Philadelphia,

Meloe,Adrasos,Sbide,Neapolis,Lauzadeai.

II.Theodosius (408-450) 447'de Konstantinopolis'in Hun saldırılarından korunması için Zenon komutasında çok sayıda Isaurialıyı görevlendirerek Zenon'u *Magister Militum per Orientem* görevine yükseltmiştir.İmparator her ne kadar Zenon'un ayaklanmasından korkarak zaman zaman ona karşı cephe almış olsa da Konstantinopolis'i sürekli tehdit eden Hun tehlikesi ve Zenon'un askeri becerisine ihtiyaç duyması sebebiyle hem Zenon ile, hem de Isauriahlarla iyi geçinmek zorunda olmuştur. Bu imparator döneminde 452 yılında Kilikia Bölgesi -Phrygia, Galatia ve Kappadokia gibi- korkunç bir kuraklığa maruz kalmış, bunu da bir salgın hastalık izlemiştir.¹⁴

Isaurialıların güvenilmez oluşuna rağmen imparator I.Leon (457-474) da II.Theodosius'un politikasını sürdürerek Isaurialıları isyancı Aspar'a karşı kullanmak üzere ordu hizmetine almıştır. Amacı Isaurialıları kazanarak onları kendi lehine kullanmaktır. Bunun için Rusumblada'dan (=Zenonopolis) gelen Tarasikodissas'ı

(Zenon) *comes domesticorum*¹⁵ olarak atamış ve kızı Ariadne ile evlendirmiştir. Aspar'ın 471'de öldürülmesinden sonra Zenon, bölgenin en güçlü komutanı olmuştur. 474'te kayınpederi I.Leon'un yerine geçen II.Leon'un kısa süreli saltanatından sonra, 475 yılının başında Zenon, I.Leon'un dul eşi Verina ile birlikte tahtta hak iddia eden general Illos'u Konstantinopolis'ten uzaklaştırarak tahta çıkmıştır. Illos Isauria'ya kaçmak zorunda kalmıştır. Bunu izleyen on iki yıl boyunca (476-488) imparator Zenon ile general Illos arasında sürekli gerginlik baş göstermiştir.¹⁶

İmparator Zenon'un özellikle 5. yüzyıl sonlarında anavatanı olan Isauria'ya büyük bir finansal destek sağladığı düşünülmektedir. Bu dönemde saray ve çevresinin de önemli görevlere getirilmiş Isaurialılar ile doldurulmuş olması şaşırtıcı değildir(Hill, 1996:6).

İmparator Zenon'un 491'deki ölümünden sonra kardeşi Longinos tahta geçmek için uğraştıysa da imparatoriçe Ariadne imparatorun ardılı olarak Anastasius'u

¹⁴ Hild-Hellenkemper 1990: 40.

¹⁵ İçişlerle sorumlu saray görevlisi.

¹⁶ Hild-Hellenkemper 1990: 40-41.

belirlemiştir. Böylece Longinos bulunduğu makamı kaybetmiş, Isauriahlar da Konstantinopolis'ten kovulmuştur. Kovulanlar Longinos önderliğinde şehri terk ederek komşu eyaletleri yağmalamaya başlamışlardır. Bu dönemde, 496/497 yılında imparator Anastasius (491-518) tarafından yayınlanan bir fermanla Kilikialı Denizciler Çanakkale Boğazı'ndan geçerken daha az vergi vermeleriyle ilgili bir madde yer almaktadır. Bunun Kilikia için Isaurialılara karşı bir koruma olduğu tahmin edilse de Küçük Asya'nın güney kıyılarını emniyetsiz kıldığı açıkça görülmektedir. İsyancı İsaerialıların sonu 497'de Longinos ile yandaşı Athenodoros yakalanıp idam edildiğinde gelmiştir. Bu olaydan sonra artık kesin olarak boyunduruk altına alınmış olan isaurialıların büyük bir bölümü Thrakia'ya göç etmiştir.¹⁷

Isaurialıların uzaklaştırılmasından sonra Isauria ve Kilikia bölgeleri uzun süre sükunetle yönetilmiştir. Bu dönemde önemli kültürel ve ekonomik faaliyetler görülmektedir. 5. ve 6. yüzyıllarda görülen yapı faaliyetleri de bunu kanıtlar niteliktedir. Bunlara örnek olarak Anazarbos, Apadnas, Canbazlı, Hasanaliler,

Kanytella, Koropissos, Korykos, Mahras Dağı, Öküzlü, Phlabias verilebilir. Bu dönemde Isaurialı yapı ustaları ve işçiler ülkenin sınırları dışında da aktiftirler. Filistin'deki Sabas Manastırı yapısında (501), 541-551 yılları arasında Symeon Stylites Manastırı'nın (kuzey Suriye) kuruluşunda ve 558'de İstanbul'da Ayasofya'nın kubbesini yenileme çalışmalarında onların izine rastlanmaktadır (Hild-Hellenkemper, 1990:42).

6. yüzyıl bölgede doğa felaketlerinin ve salgın hastalıkların görüldüğü bir dönemdir. Anazarbos'u derinden etkileyen 525 ve 561 depremleri, Tarsos'ta, Kydnos'ta 537 ve 550'de görülen su baskınları ve bölge nüfusunu büyük ölçüde azaltan 542-543 depremleri buna örnek olarak verilebilir.

531 yılında Sabir Hunları Kilikia II ile kuzey Suriye'yi işgal etmişlerdir. Ancak bu işgal uzun sürmemiş, Hunlar kısa süre sonra kovulmuşlardır. Kilikialılar 540 yılında Orontes Nehri (Asi) kıyısındaki Antiokheia'yı fetheden ve kendilerini ciddi biçimde tehdit eden bir Pers tehlikesiyle karşı karşıya gelmişlerdir. 613 yılında Persler Tarsos'u da fethederek bütün Kilikia'ya egemen olmuşlardır. Isauria ve Kilikia bölgelerinin tekrar Bizans'ın eline geçmesi ancak 627 yılında imparator Heraklius'un (610-641) Sasanileri Ninive'de yenmesinden sonra gerçekleşmiştir.

¹⁷ Hild-Hellenkemper 1990: 41-42.

Geç Ortaçağda Bizans hakimiyetinde olan bölge stratejik konumu itibariyle sürekli olarak istilalara uğramıştır. 7 yüzyıldaki Arap akınları sırasında tampon görevini gören bölge çeşitli el değiştirmelerle birlikte Bizans, Arap ve Anadolu Selçuklu devletine tabi Kilikya Ermeni Prensleri tarafından idare edilmiştir.¹⁸ Arap hakimiyeti sırasında Avasım adı verilen uç bölgede yer alan Maraş Arapların Bizans'a karşı hücumlarında karargah noktasını oluşturmuştur.

Anadolu'nun 1243 yılından sonra Moğol işgaline uğramasıyla birlikte Maraş ve civarı Mogol egemenliğine girmiştir.¹⁹

¹⁸ Kaşgarlı 1990: 101-103, 141-150.

BÖLÜM II

MİNNETPINARI KAZI ÇALIŞMALARI

Minnetpınarı'nda kazı çalışmaları 07.04.2003 tarihinde B-2, B-3, B-4, B-5, B-6, A-5, A-6 açmalarında başlatılmıştır. Protokol gereği, tarım ve kültür toprağı ayrı ayrı kaldırılarak, dar olmalarından dolayı çalışılmayacak olan A1, A2, A3, A4 ve A6 açmalarında depolanmıştır.

Figür 3: Minnetpınarı Genel Kazı Çalışmaları

B-2 açmasında tarım toprağı kaldırıldıktan sonra ana kayaya ulaşılmıştır. Ayrıca tarım toprağı kaldırılırken 4 metre koridoru üzerinde sondaj açılarak genel yapı hakkında bilgiye ulaşılmıştır. Bu açmada mimari anlamda hiçbir buluntuya rastlanılmamıştır. Bu açmadan yola çıkarak alanın bu kısmındaki B1 açmasında sondaj açılması uygun görülmüş, açılan sondaj sonucu hiçbir mimari buluntuya

rastlanılmamıştır. Her iki alanda da seramik, metal ve taş eserler tabakasız ve dağınık olarak toplanmıştır.

B-2 açması ile aralarında bulunan terastan kaynaklı olarak bu iki açma arasındaki kot farkı oldukça yüksektir. B-3 açmasında yapılan kazı sonucu doğu-batı doğrultulu üç duvar ve bunları birbirine bağlayan kuzey-güney doğrultulu duvarla oluşturulan dikdörtgen planlı iki mekan ortaya çıkarılmıştır. Bu duvarlardan doğu ve güneydekilerde dış yüzeylerde kaba yonu taşlar, aralarında ise dolgu moloz taşlar kullanılmıştır. Bu duvarlarda harç yoktur. Kuzeydeki iki duvar ise kireç harçlıdır. Yer yer kil sıva parçaları kalmıştır. Mekanların kuzey kısımları 28 m koridoru dışında kaldığı için bu yönde ilerlenememiştir. Mekanların içindeki döşemeyi belirlemek amacıyla yapılan derinleşme çalışmalarının ardından ana kayaya ulaşılmıştır. Bu çalışmalar sırasında oldukça tahrip olmuş bir sikke ele geçmiştir. Mekan içinde pithos parçaları ve hemen yanında değirmen taşı olabilecek bir taş bulunmuştur. Açma içinde değişik yerlere açılan sondajlarda da başka bir mimari veriye rastlanmamıştır. Seramik, metal ve taş eserler toplanarak envanterlenmiştir.

B-4 açmasının kazısı sonrasında köy yoluna doğru uzanan bir platform veya yıkık bir duvar olabilecek mimari ortaya çıkarılmıştır. Moloz taşların kullanıldığı bu mimarinin batısında yoğun miktarda seramik toplanmıştır. Açılan sondajlardan yaklaşık olarak açmanın ortasındakinde bir mezar ortaya çıkartılmıştır.

Figür 4: B3 Açmasındaki Erken Döneme Tarihlenen Mimari Kalıntılar

Üst kısmı yüzeyden görülen sütun parçasından dolayı A-5 açmasının kazısına buradan başlanmış, sütunun hemen yanında yüzeye yakın durumda, üzerinde geyik figürü olan bir dikdörtgen taş levha ortaya çıkarılmıştır. Levhadan başlayarak yapılan kazı işlemi sonucu doğu batı doğrultulu bir duvar ve duvarın hemen yanında bu duvara ait bir yıkıntı tespit edilmiştir. İç kenarı kaba yonu taşla örülmüş bu duvarın dış yüzü ise bir döşeme görünümündeki, muhtemelen bir deprem sonucu bu duvarın üst kısmının göçmesiyle oluşan daha üst seviyedeki taşların altında kalmıştır. Kazının devamı sonucu, duvara eklenmiş dikdörtgen planlı bir mekan ortaya çıkarılmıştır. Mekanın duvarlarında çeşitli mimari plastik eserler devşirme olarak kullanılmıştır. Mekanın batısında bir kapı açıklığı olabilecek bir açıklık ortaya çıkarılmıştır. Özellikle bu duvarda büyük kesme taşlar kullanıldığı görülmektedir. Mekan içinde yapılan derinleşmede kapı açıklığı seviyesinde kil zemine rastlanmıştır. Bu dikdörtgen planlı yapı, çalışmalar sonunda bir kilisenin üçüncü kullanım evresine ait olduğu tespit edilmiştir. Kil zemin kaldırılarak kazıya devam edilmiş, zeminde doğu-batı doğrultulu bir taş dizisi ve aynı seviyede bir sütun ve üzeri haç bezemesi olan bir sütun başlığı bulunmuştur. Platform şeklinde açığa çıkarılan bu yapının ise ikinci evreye ait bir kalıntı olduğu anlaşılmıştır. İkinci evreye ait mekanın duvar iç yüzlerinde yer yer sıva kalıntıları olduğu görülmüştür. Bu mekan dışında yapılan kazıda, mekanın üzerine yapıldığı bir platform ve platformu tahrip ederek yapılan üç mezar ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca doğu-batı doğrultulu, kaba yonu taşlarla örülmüş duvarın B-5 açmasına doğru devam ettiği gözlenmiştir. Derinleşme sonucunda kilisenin birinci evresine ait kireç zemine ulaşılmış, zemin üzerinde doğu-batı yönünde bir eksen oluşturacak şekilde yerleştirilmiş 3 sütun kaidesi tespit edilmiştir.

Figür 5: Üçüncü Evrede Altar Olarak Kullanıldığı Anlaşılan Geyik Motifli Taş

B-5 açmasında A-5 açmasından gelen kilise duvarından birinin devamı tespit edilmiş olup bu duvar açma içinde köşe yaparak A-6 açmasına doğru devam etmektedir. A-6 açmasında bir yüzü ortaya çıkarılan duvarın bu açma içinde iki yüzü de açığa çıkarılmış ve duvar kalınlığı bu alanda yaklaşık 70 cm olarak belirlenmiştir. Duvarın köy yolu yönündeki yüzeyi ana kayaya oturmaktadır. Bu açmada bu duvar dışında herhangi bir mimari unsur bulunamamıştır.

B-6 açmasında çalışma iki alanda devam etmiştir. Köy yolu bu açmayı iki çalışma alanına bölmüştür. Yolu kuzey yönündeki alanın mezarlık olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Figür 6: A5 Açmasındaki İkinci ve Üçüncü Evre Kalıntıları

Kazı çalışmaları sırasında A-6 açmasında nekropol alanına rastlanmıştır. Bu alanda kilisenin tahrip olmasından sonra gömü yapıldığı ve daha uzun süre kullanıldığı düşünülmektedir.

Tüm kazı boyunca ortaya çıkarılan 65 adet mezar açığa çıkarılmıştır. Mezarlarda iskeletler sırtüstü uzanmış durumdadır. Mezar türleri ise basit toprak mezardır. Yatış pozisyonları doğu-batı yönündedir. Açılan iskeletlerin tümünde baş ve vücut kemikleri taş sırası ile çevrilmiştir. Özellikle kafatasının sağ, sol ve arka kısmına yerleştirilen taşlar kafatasına bitişiktir.

B-6 açmasının, yol ve A-6 açması arasında kalan üçgen alanda yapılan kazı sonucu B-6 açmasından gelen duvarın bu açmadan geçerek A-6 açmasına doğru devam ettiği görülmüştür .Ayrıca bir başka mekana ait bir duvar, bu açma içinde bu duvara eklenmiş ve köşe yaparak diğer duvarla paralel olarak A-6 açmasına doğru devam etmektedir.

Figür 7: Kilisenin Birinci ve İkinci Evre Kalıntıları

Bütün bu duvarlar birlikte değerlendirildiğinde, doğu-batı doğrultusunda büyük bir yapı ve ona bitişik bir ek mekan oluşturdukları anlaşılmıştır.

Figür 8: Kilisenin Genel Görüntüsü

Kilisenin A-6 açması içindeki mekan içi kazısında A-5 açmasındaki kireç döşemenin devamına ulaşılmıştır. Zemin üzerinde ise duvara bitişik bir payanda ve iki

insitu sütundan oluşan yine doğu-batı doğrultulu ikinci sütun ekseni ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca mekan içinde bu sütunlara ait bitkisel ve geometrik bezemeli üç adet sütun başlığı, örtü sistemine ait olduğu düşünülen taş mimari elemanlar, çok miktarda çatı kiremidi parçaları, kiliselerde kullanılan bir adet balüster ortaya çıkarılmıştır.

Yapının güneybatı köşesinde daha sonraki dönemde kapatılmış bir kapı tespit edilmiştir. Bu yapıya bitişik ek mekanda yapılan derinleşme sonucunda duvara bitişik bir payanda ve bununla aynı doğrultuda bir adet sütun kaidesi ortaya çıkarılmıştır. Bu sondajda bir adet abaküs (veya impost) bulunmuştur.

Figür 9: B12- 16 Açmalarındaki Geç Ortaçağ Dönemine Tarihlenen Mimari Kalıntılar

A-7, A-8, A-9, A-10, B-7, B-8, B-9, B-10 ve açma numarası verilmeyen bir alanda iki sondaj açılmış, sondajlar sonucu bu alanlarda yüzeyin hemen altında kist zemine ulaşıldığı için ve arkeolojik malzeme elde edilmediğinden dolayı bu alanlarda başka bir kazı işlemi yapılmamıştır.

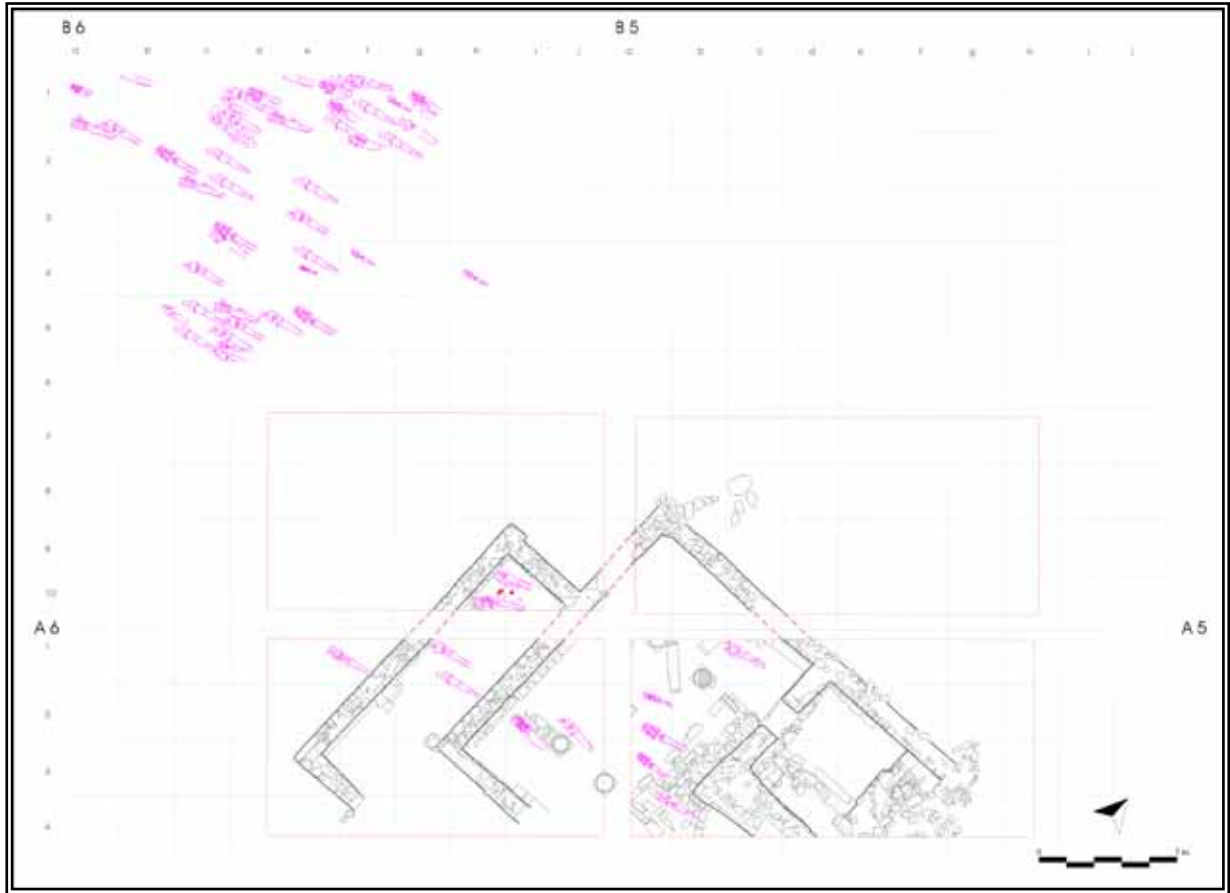
A-17, A-18, A-19, A-20, A-21, A-22, A-23, A-24, A-25, B-17, B-18, B-19, B-20, B-21, B-22, B-23, B-24, B-25 açmalarının bulunduğu alan gradyometre ile taranmış, duvar olabilecek bir iki kalıntı dışında veri elde edilememiştir. Yüzey malzemesinin de azlığı göz önünde tutularak borunun döşeneceği 4m.lik koridor ve gradyometre sonuçlarına göre B-17, B-18, B-19, B-20, B-21, B-22 ve B-23 açmalarında sondajlar açılmış, sondajlarda mimari buluntuya rastlanmamıştır. Bulunan seramik miktarının çok az olması da bu alanların tarım alanı olarak kullanıldığını düşündürmektedir.

BÖLÜM III

MİMARİ

A. A-B5 ve A-B6 Plan Kareleri

A-B5 ve A-B6 plan karelerinde, bir bölümü çalışma alanı (28,0 m. koridoru) dışında kalan mimari kalıntılar saptanmıştır. Kalıntılar kuzey güney yönünde 15,40 m. doğu batı yönünde 19,02 m.'lik alana inşa edilmiştir.

Figür 10: Kilise ve Mezarlık Alanı

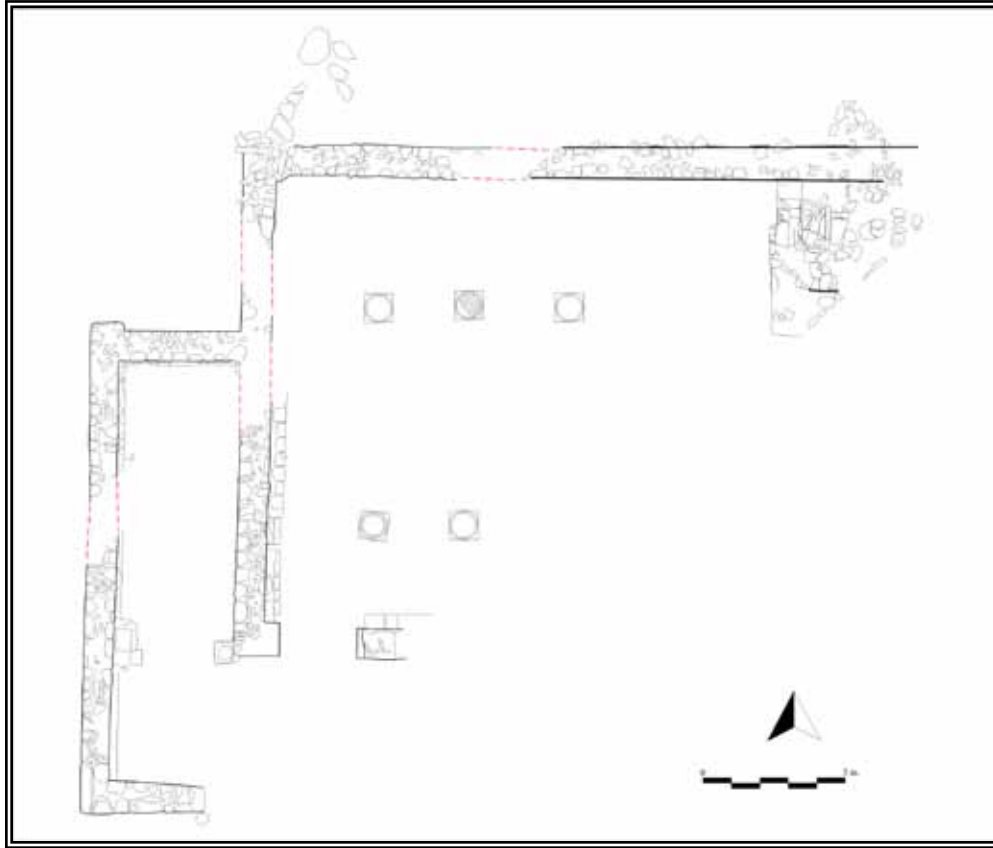
Doğusu kazılamayan yapının, içersinde destek sisteminde kullanılan sütun kaide gövde ve başlıkları ele geçmiştir. Üç nefli bazilikal planlı kiliselerle uyumlu mimari kalıntılar benzer plan özellikleri ve yapı içerisinde ele geçmiş in situ durumdaki mimari plastikler nedeniyle kilise olarak tanımlanması uygundur.

Söz konusu kilisenin son halini üçüncü evrede aldığı anlaşılmıştır. İlk evresinde üç nefli bazilikal planlı olarak inşa edilen kilisenin, ikinci evrede orta nef hizasına zemin

yükseltilerek bir bölümünün kullanıldığı üçüncü evrede ise güney nefin doğusuna daha üst kotta küçük bir şapel inşa edilerek kullanılmaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

I. 1.Evre

Doğu batı yönündeki üç nefli bazilikal planlı kilisenin batısında, kuzey güney yönünde dikdörtgen planlı ek mekan bulunmaktadır. Dıştan 11,80 m. enindeki kilisenin kuzeydoğu köşesi tam olarak açılmadığı için naosun kuzey duvarın 15,02 m.'lik bölümü izlenebilmektedir. Kilisenin batısına birleşik, kuzey batı köşeden 4,24 m. içeriden başlayan dikdörtgen planlı mekan, 3,40 x 11,42 m. ölçülerinde olup, naostan güneye 3,60 m. taşkınlık yapmaktadır. Bu mekanın 2,80 m. kadar izlenebilen ve çalışma alanı dışında kaldığından söz konusu mekanın doğuda nerede sonlandığı anlaşılamamaktadır.

Figür 11: Bazilikal Planlı Kilisenin Birinci Evreye Ait Planı

Üç nefli kilisede nef ayırımı, doğu batıda payandalarla¹⁹ oturan sütunlarla sağlanmıştır.

Duvarları 0,70 m. kalınlığındaki kilisenin naos içerisinde yer yer korunmuş kireç harçlı tabanı 86,06 m. olarak ölçülmüştür. Kilisenin korunan en yüksek duvarı yaklaşık 2,89 m. yüksekliğindedir.²⁰

Kilisenin orta nefi 4,40 m., güney nefi 2,04 m., kuzey nef ise 2,62 m. genişliğindedir. Naosa giriş güneyden, güneydoğu köşeden 0,40 m. uzaklıkta başlayan 1,80 m. genişliğindeki kapı ile sağlanmıştır.²¹ Kuzey nefin doğusunda protesise geçişi sağlayan 1,24 m. genişliğinde kapı belirlenmiştir.²²

Naos içerisinde in situ durumda 0,24 m. yüksekliğinde, üst çapları 0,44 m., 0,12 m. yüksekliğinde plinteleri 0,64 x 0,64 m. ölçülerinde beş sütun kaidesi ele geçmiştir. Sütunların alt çapları 0,44 m., yükseklikleri 1,85 m., üst çapları 0,36 m.'dir.²³ Kilisede alt çapları 0,41-0,45 m. arasında değişen, yükseklikleri 0,33 m., abakus genişlikleri 0,58 x 0,58 m. boyutlarında dört adet sepet tipi sütun başlığı ele geçmiştir. sepet tipi sütun başlıkları genel olarak yerel işçilik özellikleri göstermektedir.

Ayrıca 0,58- 0,55 m. genişliğinde, 0, 45- 0,50 m. derinliğinde, 0,20 m. yüksekliğinde kenarları iki yönden profilli iki adet payanda yastığı ele geçmiştir.

1,74 m. uzunluğunda 0,24 m. yüksekliğindeki, üçüncü evreye ait şapelin batı duvarında tam olarak ele geçen silmeli parçalar bağlayıcı sistemde arşitrav olarak kullanılmış olamazlar. Çünkü arşitrav olmaları için yaklaşık 2,10 m.'ye yakın uzunlukta olmaları gerekmektedir. Arşitrav olabilecek bu silmelerin yeterli uzunlukta olmaması kilisenin tavan taşıyıcı sisteminin kemerli bir yapıya sahip olabileceğini göstermektedir.

Kilisenin ilk evresine ait yükseklikleri 0,22 m., 0,48 m. derinliğinde, 0,45 m. uzunluğunda üç adet, dış sırası (dentil- geisopedon) ele geçmiştir.

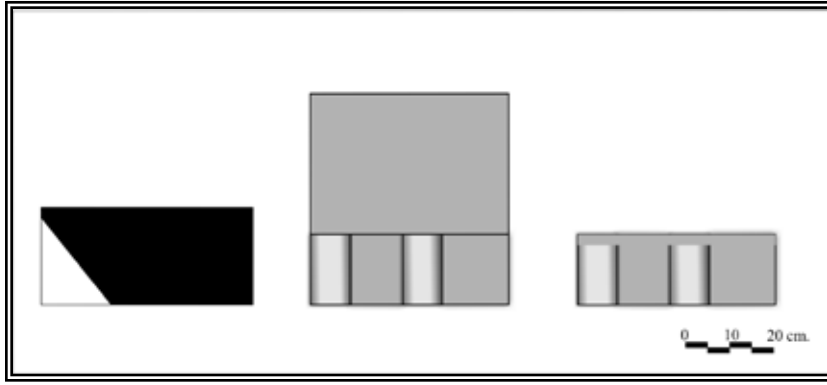
¹⁹-Güney sütun dizisinin batısında in situ korunmuş olan payanda kalıntısı 0,30 m. derinliğinde, 0,60 m. genişliğinde payanda

²⁰-Naosun batısındaki ek yapıdan 88,95 m. kotunda ölçülmüştür.

²¹-Bu kapı daha sonraki bir dönemde kapatılmıştır.

²²-Bu kapı daha sonraki bir dönemde kapatılmıştır.

²³-3. evreye ait şapelin alt kotunda kuzey sütun dizisinin doğudan birinci kaide üzerine oturan sütunun ise 1,60 m. yüksekliğinde, üst çapı 0,30 m. alt çapı ise 0,38 m. olarak ölçülmüştür.

Figür 12: Bazilikal Planlı Kilisenin Birinci Evresine Ait Mimari Plastik Parçası

II. Restitüsyon

Kilisenin tümüyle açığa çıkartılmış kuzey ve batı duvarlarında naosa girişin sağlandığı herhangi bir kapı bulunmamıştır. Bu durum kilisenin kuzey güney yönünde eğimli kayalık bir arazi üzerine inşa edilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle de kiliseye giriş güneyden sağlanmıştır. Saptanan tek kapı güney nefin güneybatısındadır. Ancak bölgedeki diğer örneklerde eksende yer alan en az bir kapı bulunmaktadır.

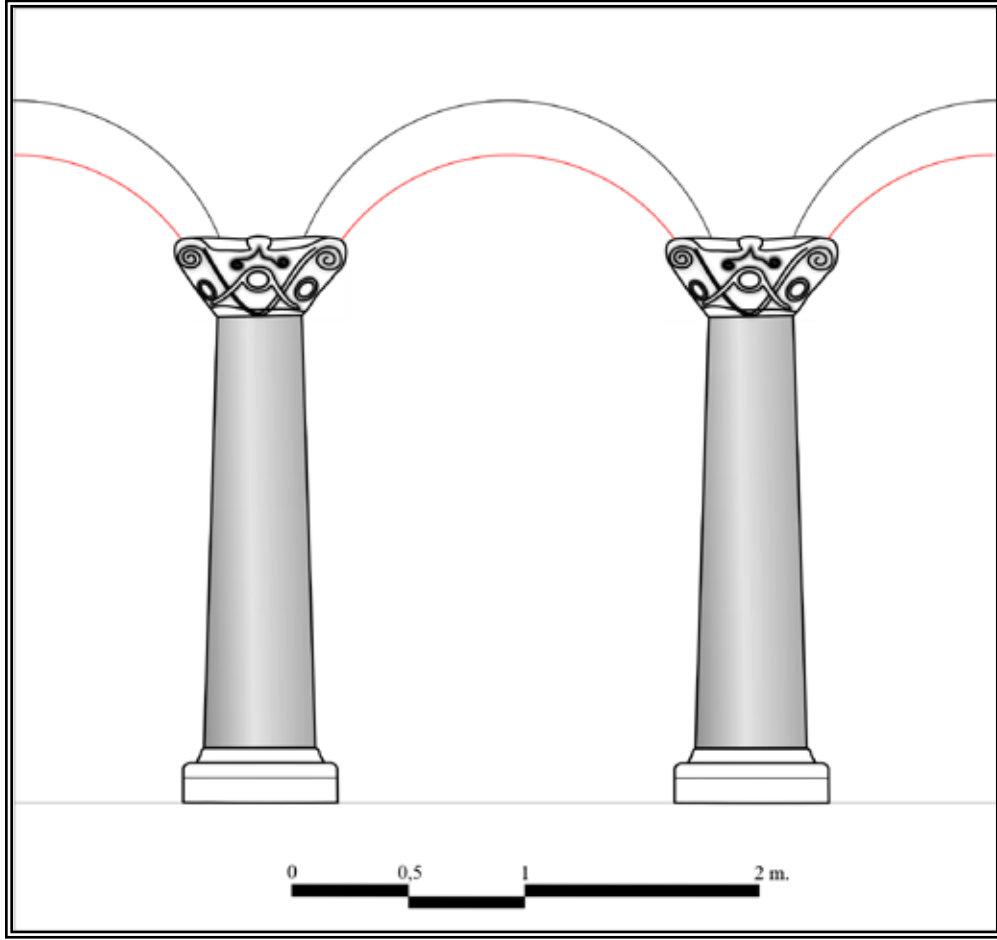
Naos içerisinde herhangi bir arşitrav ve parçası bulunmayan kilisede nef ayırımını sağlayan sütunlar birbirine kemerlerle bağlanmış olmalıdır. Naosta in situ durumda açığa çıkarılan 86,06 m. kotuna oturan 0,24 m. yüksekliğindeki kaideler üzerine, 1,85 m. yüksekliğinde sütunlar ve onun üzerine de 0,33 m. yüksekliğindeki başlıklar oturtulmuştur. Böylece toplam yüksekliği 2,42 m. olan bir destek sistemi oluşturulmuştur.²⁴ Merkezden birbirine olan uzaklıkları 2,10 m. olarak ölçülen sütunları birbirine bağlayan kemer yaylarının çapları yaklaşık 1,77- 1,87 m. arasında olmalıdır (**Figüre 13**). Sütunları bağlayıcı sistemde kullanılan 1,77- 1,87 m. arasında değişen kemer yayları 2,42 m.'lik (88,48 m.) yükseklik üzerine eklediğinde kemer 35,5- 60,0 m. değişen yüksekliklerde olduğu anlaşılır.

Nef ayırımını sağlayan kemerlerin merkezi naos zemininden 278- 301,5 m. arasında değişen ölçülerde olmalıdır. Kilisenin kuzey ve güney duvarları ise bu veriler nedeniyle yaklaşık 3,50 m. yüksekliğinde olmalıdır.²⁵

²⁴-Destek sisteminin 88,48 m. (86,06 + 2,42) kotuna kadar yükseldiği hesaplanmıştır.

²⁵-Bu ölçü orta nefin restitüsyonu ve kuzey duvarın açığa çıkartılan düzgün olarak yıkılmış duvarı ile önerilebilir.

Kilisesin batısındaki “L” planlı ek yapının doğuda ne kadar devam ettiği anlaşılmamaktadır.

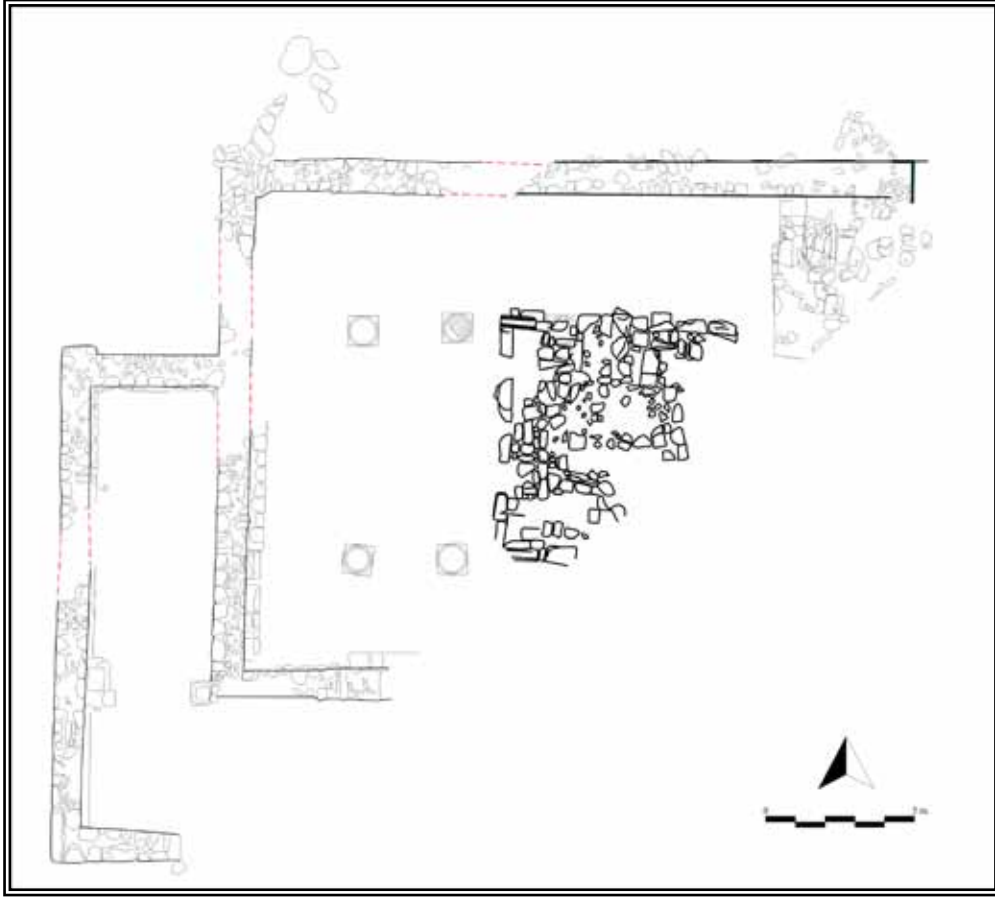

Figür 13: Bazilikal Planlı Kilisenin Birinci Evresine Ait Destek ve Bağlayıcı Sisteminin Restitüsyonu

III. 2. Evre

2. evrede kilisenin orta nefine, ikinci ve üçüncü sütun arasına gelen hizada batı duvardan 5,44 m. uzaklıkta başlayan ve doğuya doğru 6,12 m.'lik bölümü izlenebilen, 5,52 m. genişliğinde, birinci evrenin zemininden²⁶ 0,42- 0,50 m. arasında değişen yüksekliklerde, kilisenin birinci evresine ait devşirme malzemeler kullanılarak bir taban oluşturulmuştur.

²⁶-Platform güneybatı köşede 86,48 m. kotunda, diğer alanlarda ise 86,26- 18 m. arasında değişen kotlarda örülmüştür.

Figür 14: Bazilikal Planlı Kilisenin ikinci Evresi

IV. 3. Evre

Üçüncü evrede kilisenin kuzey nefinin doğusuna, birinci evreye ait prothesisi ve ikinci evreye ait platformun bir bölümünün üzerine oturan, doğu batı yönünde, dıştan 6,20 m. eninde ve yaklaşık 7,56 m. boyunda bir şapel inşa edilmiştir.²⁷ Taban kotu²⁸ 87,09 m. olan şapelin korunan en yüksek duvarı 88,23 m. kotunda olup 1,14 m.'lik bölümü korunmuştur. Şapele batısındaki 1,12 m. genişliğinde bir kapıdan girilmektedir.

²⁷-Şapelin doğusunda olması gereken apsis yayı bütünüyle izlenememekle birlikte, yayın parçasını oluşturan 0,88 m. uzunluğunda ve 0,68 m. kalınlığında bir bölümü korunmuştur.

²⁸-Şapelin taban kotu kapı eşiği ile aynı olup 87,09 m. olarak ölçülmüştür.

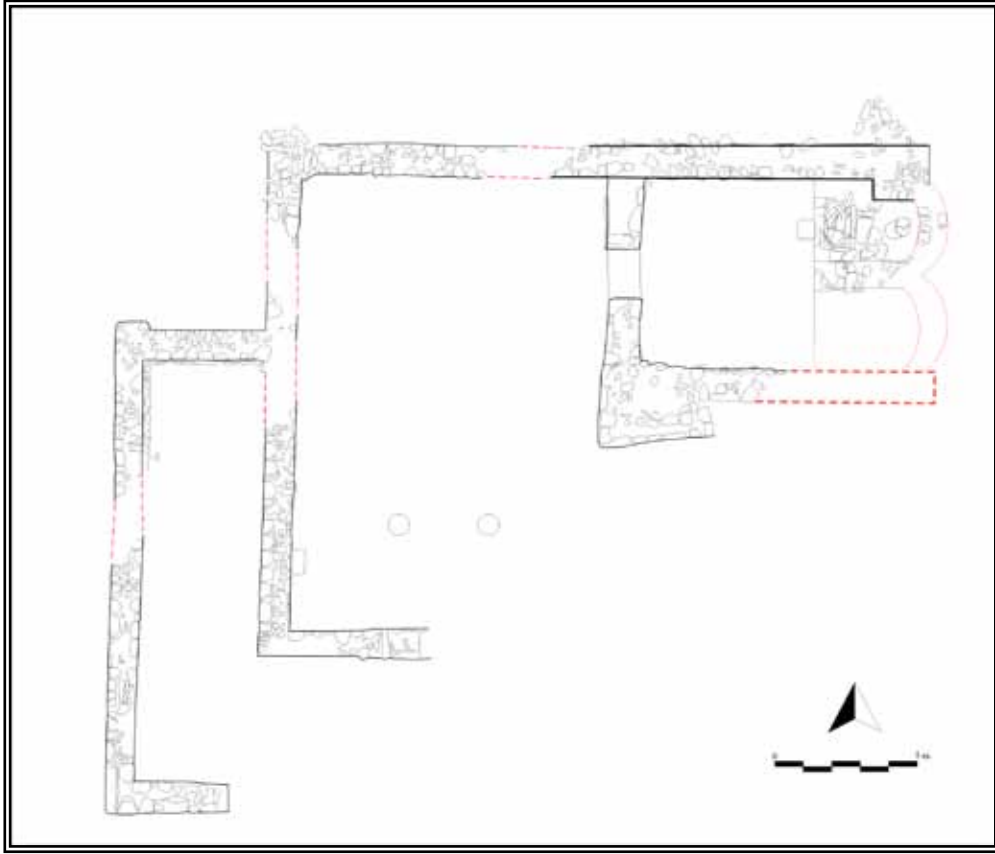

Figür 15: İkinci Evreye Ait Mimari Kalıntı

Şapelin doğusunda, 87,41 m. kotunda²⁹ batıdan 3,66 m. uzaklıkta başlayan ve tabandan 0,32 m. yükseklikte bir bema düzenlemesinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Yüzeye çok yakın kottaki apsis yayı tamamen tahrip olmuştur.

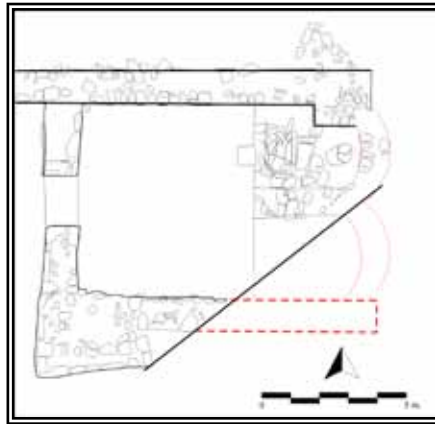
İçten 4,40 x 6,40 m. olarak ölçülen şapelin doğusunda, kuzey duvardan 1,82 m. uzaklıkta, 0,68 m. kalınlığında ve korunan uzunluğu 0,82 m. olan bir duvar kalıntısı açığa çıkartılmıştır. Bu duvar kalıntısı şapeli kuzeyde 1,82 m., güneyde ise 1,90 m.'lik iki bölüme ayırmaktadır. Şapelin kuzeyinde bema kotundan 0,19 m. yükseklikte, 0,35 m. çapında, üzerine bir altar tablası yerleştirildiği düşünülebilecek bir sütun parçası bulunmuştur. Bu veri doğusundaki yay yapan duvar kalıntısı ile birlikte söz konusu bölümün bir apsis ile sonlandığını göstermektedir. Diğer yandan kuzeydeki bema tabanı güneyde izlenememektedir.

²⁹-Bu kot bema zemininde kullanılan alçak kabartmalı levhadan alınmıştır.

Figür 16: Bazilikal Planlı Kilisenin Üçüncü Evresi

Şapelin doğusundaki 1,90 m. genişliğindeki güney bölümü doğuda çalışma alanı dışında kaldığı ve için yüzey toprağına çok yakın kotta korunan kalıntılar tarımsal faaliyetler sırasında tahrip olduğu için düz bir duvarla mı yoksa bir apsisle mi sonlandığını ileri sürecektir. Şapel birinci evreye ait devşirme malzemeler kullanılarak örülmüştür.

Figür 17: Bazilikal Planlı Kilisenin Üçüncü Evresine Ait Şapel Kısmı

Üçüncü evrede şapelin inşası sırasında birinci evreye ait sütun başlıklarının toplanıp güneybatı köşeye yığılmıştır. Naosun duvarlarının kazı sırasında açığa çıkartılan ortalama 88,60- 88,80 m. kotlarında düzgün şekilde kesildiği anlaşılmaktadır.

B. B3- B4 Plan Kareleri

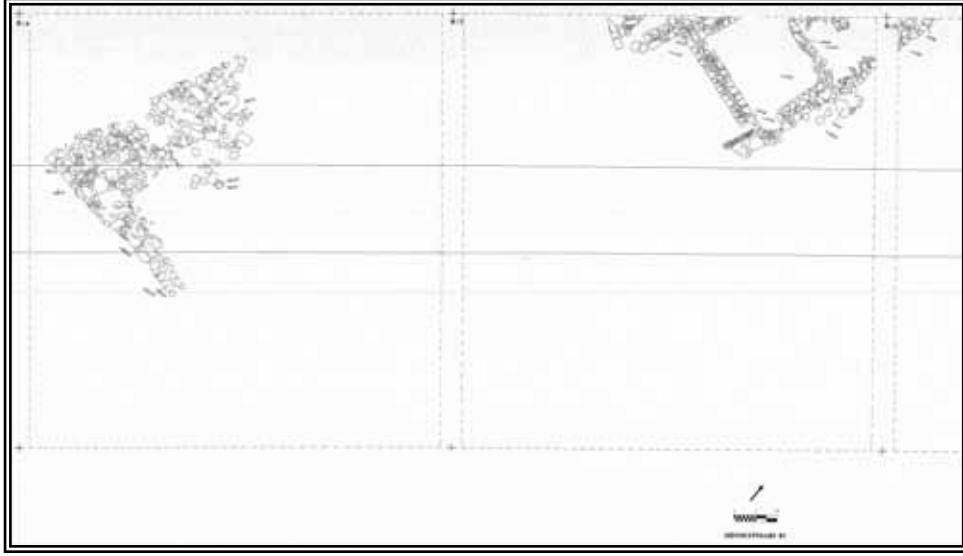
Minnetpınarı kazı çalışmaları sırasında bazilikal planlı kilisenin yanı sıra basit ve dağınık mimari özellikler gösteren konut veya konutlar açığa çıkarılmıştır. Bu mimari kalıntıların çoğunluğu kilisenin güneybatısına doğru yoğunluk kazanmaktadır. Açığa çıkarılan mimarinin planları çalışma alanı dışında kaldığından tam olarak anlaşılamamaktadır.

Yapılan çalışmalarda mimari kalıntıların yoğun olarak kilisenin 80,0 m. güneybatısında başlayarak yaklaşık 100,0 m. güney batıya doğru devam ettiği anlaşılmıştır. Bu alandaki mimari kalıntıların dağınık ve kaba yonu taşlardan inşa edilmesine karşın seramik ve küçük buluntu açısından zengindir.

B3 ve B4 plankaresindeki çalışmalarda açığa çıkarılan mimari kalıntılarda kullanılan örgü sistemi kilisenin birinci evresinde kullanılan örgü sistemiyle benzer özellikler gösterir.

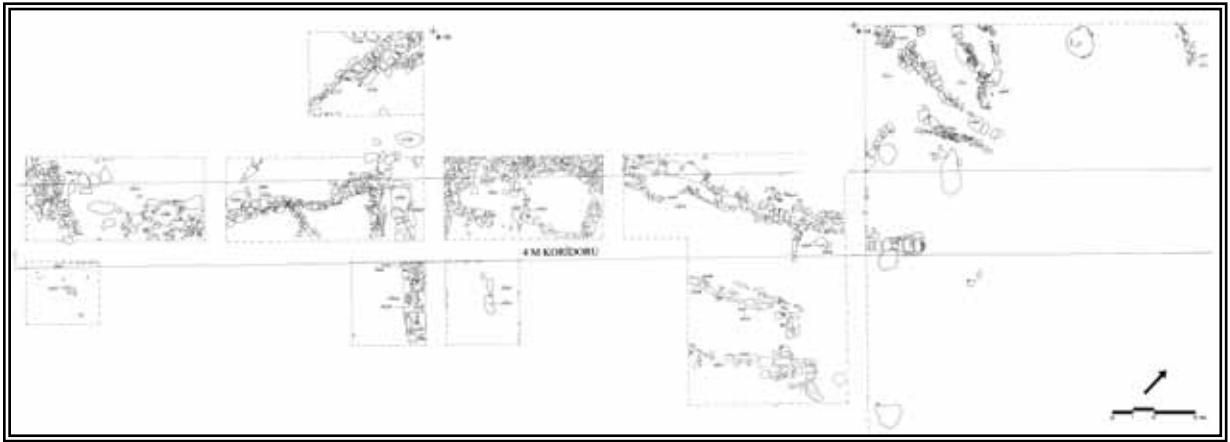
B3 plankaresinde açığa çıkarılan düzgün planlı mimari kalıntının kiliseyle yön birliğinin yanı sıra duvarlarındaki malzeme teknik uygulamalarının da aynı olduğu gözlenmektedir. Dikdörtgen planlı bu yapının çalışma alanı dışında kalmasından dolayı batı duvarları hakkında çok fazla bilgi edinilememektedir. Batı duvarının 0,80 metre kalınlığında 3,0 m. uzunluğunda açığa çıkarılan kısmın güney ucuna 1,50 metrelik bir ek yapılmıştır. Yapının 1,0 m. genişliğinde doğu duvarı 11,0 m. izlenebilmektedir. Yapı içerisinde net bir şekilde izlenebilen 3,50 m. uzunluğunda 0,50 m. genişliğindeki bölüntü duvarıyla 3,40 x 4,50 m.'lik bir mekan oluşturulmuştur. Mekana giriş güneydoğu köşedeki 1 metrelik açıklıktan sağlanmaktadır. Yapının korunmuş en yüksek duvar kodu 83,53 m.'dir.

B4 plankaresindeki çalışmalarda doğu batı yönünde uzanan kaba yonu taşlarda inşa edilmiş bir platform açığa çıkarılmıştır. Bu platformun korunan güney kenarı 8,60 m. batı kenarı ise 10,20 m. ölçülerinde olup işlevi hakkında kesin bir şey söylemek zordur.

Figür 18: B3- 4 Plankaresinde Bazilikal Planlı Kilise ile Çağdaş mimari kalıntılar

B11- B15 plankarelerinde devam eden mimari kalıntıların kuzeybatısında vadi yamacına dayandırıldığı alanlarda, duvar temellerine -toprak kaymasını ve duvarların yıkılmasını önlemek amacıyla- kaba yonu taşlardan teraslamalar yapılmıştır.

Figür 19: B11- 13 Plankarelerinde Geç Ortaçağ'a Tarihlenen mimari kalıntılar

B11 plankaresindeki çalışmalar neticesinde dik vadi yamacına dayandırılmış, kullanım alanı tam olarak anlaşılamayan 12,0 m. genişliğinde olası düzgün olmayan dikdörtgen planlı A mekanında kuzeydoğu ve güneybatıdaki duvarlar tamamen tahrip olmuştur. Yine B11 plankaresi içerisinde B mekanı olarak adlandırılan bu mekan irili ufaklı ve kaba yonu taşlardan inşa edilmiştir. B mekanının konumu A mekanına oranla daha düzgün bir yapı

göstermesi planlarının anlaşılabilmesine imkan vermiştir. 6,0 x 5,0 m. kullanım alanına sahip yarı açık olarak inşa edilmiş B mekanı, sonradan eklentilerle genişletildiği düşünülen konutun doğusundaki en son eklenti mekanı olarak değerlendirilmelidir. Mekanın güney doğusundaki C mekanıyla yön birliğinin olması bu düşünceyi desteklemektedir.

C. B11- B15 Plan Kareleri

Küçük bir bölümü B11 plankare sınırlarına giren C mekanının kuzey-kuzeybatı duvarı vadi yamacına yaslanarak ortalama 1,50 m. genişliğinde 21,0 m. uzunluğunda inşa edilmiştir. Bu duvar üzerinde yer yer sağlamlaştırma izleri görülmektedir. Ayrıca mekan içerisinden bu duvarın dağ yamacından gelen moloz baskılarına karşı mekan içerisinden duvar dibine teraslama yaparak duvarın direnci artırılmıştır. Bu mekan iç bölüntü duvarlarıyla küçük odacıklara ayrılmıştır. Mekanın toplamda kullanım alanı 21,0 x 6,0 metredir. Mekanın batısında kilisede kullanılan duvar işçiliğiyle aynı kalitede inşa edilmiş 7,60 m. uzunluğunda bir duvar inşa edilmiştir. C mekanı 10,0 x 10,20 m. ölçülerinde B mekanıyla bağlantılı olarak açık bir avlu bulunmaktadır.

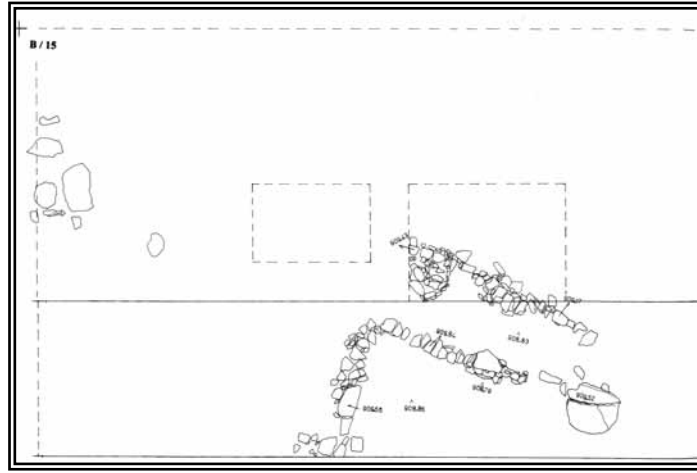
C mekanı kuzeybatısında yer alan 1 numaralı odacık yamaca yaslanan büyük duvara bitişik olarak inşa edilmiştir. 6,0 x 2,80 m. ölçülerinde kullanım alanına sahip bu alana giriş güneyden 0,80 m. ölçülerindeki açıklıktan sağlanmaktadır. Açık avluya açılan 2 numaralı odacık 9,20 x 3,0 m. ölçülerinde kullanım alanına sahiptir. Doğudan 2,0 metrelik bir kapı açıklığı bulunmaktadır. Mekan içerisinde kuzeyde bulunan duvarı güçlendirmek için taş teraslamalar yapılmıştır.

Doğudaki açık avluya bitişik diğer bir mekan olan 3 numaralı odacık kullanım alanı tam olarak tespit edilememektedir. Fakat mekanın genişliği 2,80 m. olarak ölçülmüştür. Bütün mekanlar ana kaya üzerine oturtularak inşa edilmiştir.

B13 plankaresindeki ikinci yapı çalışma alanı dışında kalmasından dolayı planları hakkında tam olarak bilgi edinilememiştir. Mekanın kuzey köşesinde kuzey güney yönünde 6,40 m. uzanan duvarın işlevi hakkında tam olarak bilgi sahibi olunamamakla birlikte duvarın vadi yamacına paralel inşa edilmesi ve dayanıklı yapısından dolayı güneydeki mekanları heyelan tehlikesine karşı yapıldığı önerilebilir. Mekanın güney batısında irili ufaklı taşlardan oluşmuş fakat herhangi bir plan vermeyen taş yığını bulunmaktadır. Mekandaki önemli

sayılabilecek tek mimari öge ise sonradan eklendiği düşünülen doğu batı doğrultuda kesen düzgün olamayan bir duvar inşa edilmiştir. Mekanın batıdaki dış duvarının iç kısmına irili ufaklı taşlardan 2,40 uzunluğunda kuzeybatı güneydoğu yönünde bir duvar inşa edilmiştir. Bu duvarda kullanılarak mekan içerisine sınırları tam olarak belli olamayan 3,0 m. genişliğinde bir odacık inşa edilmiştir.

B15 plankaresindeki mimari kalıntılar sadece boru hattının geçtiği 4,0 metrelik koridorda açığa çıkarılmıştır. Gerçekleştirilen çalışmalarda 7,0 x 3,60 m. uzunluğunda ‘L’ şeklinde iki duvarı açığa çıkarılan mekanın kullanım alanı hakkında net bir bilgiye sahip olunamamaktadır. Mekan diğer yapılarla aynı şekilde vadi yamacına paralel inşa edilmiştir.

Figür 20: B15 Plankaresinde Geç Ortaçağ’a Tarihlenen mimari kalıntı

Mekanın kuzeyine 3,40 m.’lik bölümü açığa çıkarılmış olan duvar ise muhtemelen mekan üzerine gelebilecek heyelanı önleme amacıyla yapılmıştır.

D.Tarihlendirme

Minnetpınarı'nda batısı açığa çıkartılan üç nefli bazilikal planlı kilisenin Kilikya Bölgesi'nde Erken Bizans Dönemi'nde üç nefli bazilikal planlı kiliseler yaygındır. Kilikya Bölgesi'nde, Minnetpınarı Bazilikası'ndaki gibi doğu batı yönünde dörder sütunla üç nefe ayrılmış örnekler sınırlıdır. Bunlardan 5. yüzyılının sonuna tarihlenen Demirciören³⁰ ve 6. yüzyıla tarihlenen Çukurkeşlik³¹ ile Batı Sandal³² kiliselerinin destek sistemlerinin dörder sütunlu oldukları restitüze edilmektedir.

Minnetpınarı Bazilikası'nda ele geçen dış sıralarının benzerleri parçalar, Erken Bizans Dönemi'ne tarihlenen Karakilise'de (Eski Feki),³³ apsis cephesinde üst seviyede iki sıra halinde, 5. yüzyıl sonuna tarihlenen Alacami'de³⁴ ise tek sıra halinde tüm cepheler boyunca, Hasandağ'da Havla Deresi'nin batısında Ana Tepesi üzerindeki 5- 6. yüzyıllara tarihlenen tek nefli kilisenin apsis cephesinde ve pencere kemerleri üzerlerinde³⁵, Viranşehir 1³⁶, Çukurkeşlik³⁷ kiliselerinde rastlanılmaktadır.

Minnetpınarı'nda ele geçen ve yerel işçilik gösteren sütun başlıklarına benzer işçilik gösteren bir sepet tipi başlıklar Akören'de ele geçmiştir.³⁸

İkinci evreye Kilikya'da Kadirli Alacami,³⁹ Korykos K,⁴⁰ Gazipaşa 10 C⁴¹ ve Alahan Batı kiliselerinden tanınan ve Orta Bizans Dönemi'ne tarihlenen, orta nefe daha küçük boyutlu bir şapelin inşa edildiği örneklerle mimari olarak ilişkilendirmek güçtür.

³⁰-Hill 1996: 144- 147, Fig. no. 24; Hild und Hellenkemper 1990: 237, abb. 150

³¹-Hill 1996: 149, Fig. no. 26; Hild und Hellenkemper 1990: 231

³²-Hellenkemper und Hild 1986: 78- 79, Fig. 12; Hild und Hellenkemper 1990: 212

³³-Hild und Hellenkemper 1990: 290- 291, abb. 135, Hill 1996: 194, Fig. no. 94

³⁴-Hill 1996: 83- 84, Fig. No. 4; Bayliss 1999: Fig. 1- 2, Hild und Hellenkemper 1990: 170.

³⁵- Ramsay and Bell 1909: 331, Fig. 262, 264

³⁶- Ramsay and Bell 1909: I-066

³⁷- Ramsay and Bell 1909: I-037

³⁸- Hild und Hellenkemper 1990: 2. Teil no. 35

³⁹-Hill 1996: Fig. No. 35

⁴⁰-Hill 1996: Fig. No. 35

⁴¹-Hill 1996: Fig. No. 35

BÖLÜM IV

MEZARLAR

Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı kapsamında Kahramanmaraş Andırın ilçesi Minnetpınarı kazı alanında Gazi Üniversitesi ARÇED tarafından yapıları kurtarma kazısında; A-5 açmasında 5 adet, A-6 açmasında 5 adet, B-6 açmasında 52 adet, B-4 açmasında 1 adet, B-12 açmasında 1 adet ve B-15 açmasında 1 adet olmak üzere toplam 65 adet mezar ortaya çıkartılmıştır.

Mezarlardan 64'ü basit toprak gömü iken sadece A-5 açmasında ortaya çıkartılan M61 numaralı mezar kireç harçlı düz bir zemin üzerine yatırılmış, kenarları muhtemelen daha önceki bir tabakaya ait olan devşirme düzgün kesme taşlarla örülmüş ve üzeri de devşirme olarak kullanılmış düzgün kesme taş levhalarla kapatılmıştır.

Mezarların tamamı doğu-batı yönlü, sırt üstü uzanmış şekildedir. 57 adet mezarın yatış pozisyonu atlas sacrum, 4 adet mezarın yatış pozisyonu baş güneye dönük ve 4 adet mezarın yatış pozisyonu ise baş kuzeye dönüktür.

Mezarlardan 6'sı fetüs bebeğe, 6'sı çocuğa, 3'ü genç erişkin erkek, 1'i genç erişkin kadın, 41'i erişkin erkek ve 8'i erişkin kadındır.

Mezarlardan 27'sinin korunma durumu iyi, 14'ünün korunma durumu çok iyi, 16'sının korunma durumu kötü ve 8'inin korunma durumu çok kötüdür. Genellikle çocuk mezarlarının korunma durumları kemik yapısının zayıf olması nedeniyle çok kötü ve kemikler topraktan düzensiz bir şekilde parçalar halinde toplanmıştır. Bu yüzden ölçüleri ya alınamamış yada eksik alınmıştır.

M33 ve M53 mezarları haricinde mezarlarda herhangi bir buluntuya rastlanılmamıştır.

Erişkin erkeğe ait M33 mezarında iskeletin kolunda demirden yapılmış bir bilezik, yine erişkin erkeğe ait M53 mezarında ise iskeletin karın bölgesinde bıçak denilebilecek bir metal bulunmuştur.

Genel olarak mezarlarda iskeletlerin etrafları özellikle kafanın her iki yanı küçük poligonal taşlarla özenle çevrelenmiştir.

Erişkin erkeğe ait olan M58 numaralı mezar diğer mezarlardan farklı bir

özelliğe sahiptir. Diğer mezarlarda iskeletin etrafı (etrafı tamamen çevrenmese de özellikle kafanın her iki yanı mutlaka çevrenir) taşlarla çevrenip, kafanın her iki yanındaki taşlar hem kafaya hem de omuza değecek şekilde özenle yerleştirilmiş iken **(Figür 21- 26)** M58 numaralı mezarda ise kafanın her iki yanına bedenleri bulunmayan iki adet insan kafası yine omuza ve başa değecek şekilde yerleştirilmiştir **(Figür 21)**. Literatürde bu uygulamaya rastlanmamış ve bu uygulamanın ne amaçlı olduğu anlaşılamamıştır.

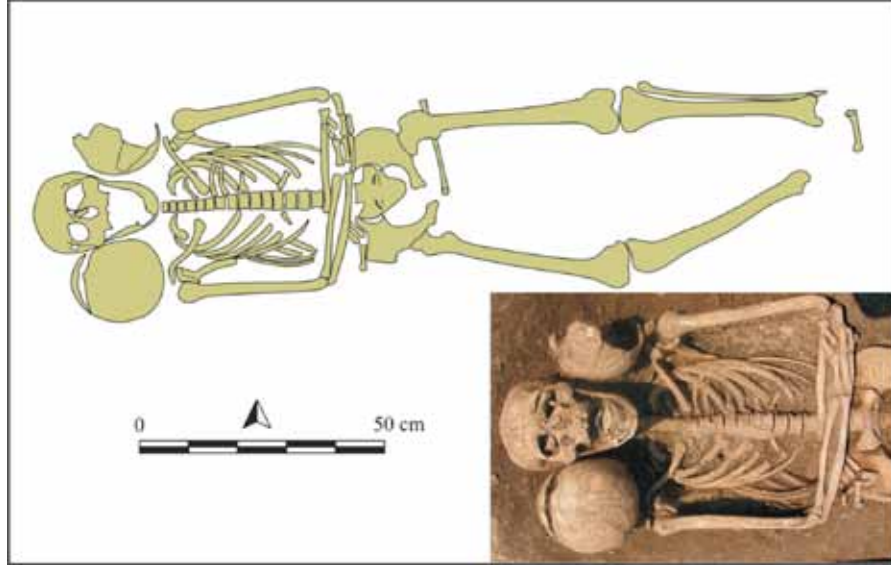
Mezarlarda cinsiyete ve yaşa bağlı olarak farklı duruşlar tespit edilmiştir. Erkek İskeletlerinde her iki el de çapraz bir şekilde bel hizasında bağlanarak eller dirsekleri karşılıklı olarak alttan desteklemektedir **(Figür 24, Figür 25)**. Kadın iskeletlerinde eller göğüs üzerinde çapraz bir şekilde birleştirilmektedir **(Figür 22)**. Çocuk iskeletlerinde sağ el göğüs üzerinde, sol el sağ elin dirseğini alttan destekler şekilde **(Figür 26)**, yaşlı iskeletlerinde ise sol el sağ eli omuza yakın yerden tutar, sağ el sol elin dirseğini alttan destekler şekildedir (pudicita tipi) **(Figür 25)**.

Bu tür el pozisyonlarının Orta Çağ Hristiyan kültüründe görülmesi, ortaya çıkan mimarinin kilise olduğunun düşünülmesi ve ele geçen sikkelerin çoğunun üzerindeki haç motiflerinin bir Hristiyan krallığını temsil etmesinden dolayı mezarların Orta Çağ Hristiyan mezarları olduğu anlaşılmaktadır.

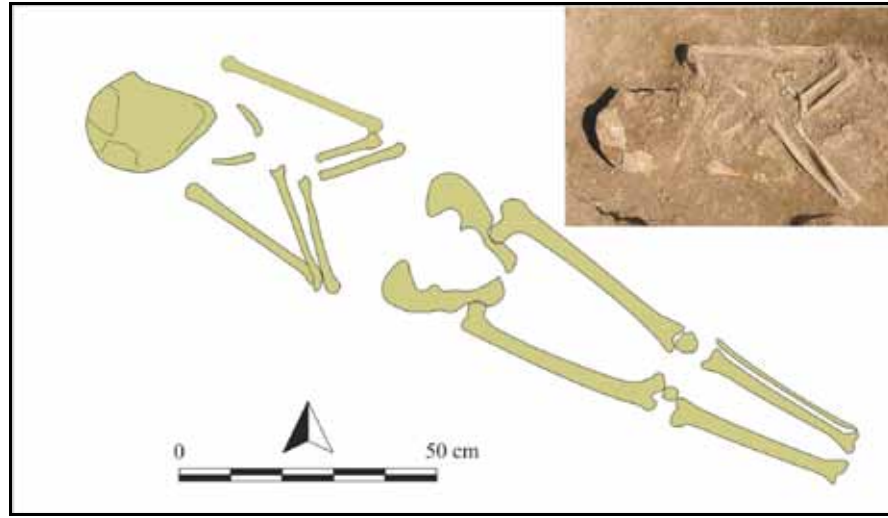
Mezarların tarih, açma numarası, yatış pozisyonu, yaş-cinsiyet, korunma durumu ve mezar buluntusuna göre istatistikleri yapılmış olup aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Mezar No	Açma No	Plankare	Seviye En Yk.	Ölçü	Mezar Türü	Mezar yönü	Gömü türü	Yatış yönü	Yatış pozisyonu	Yaş-Cinsiyet	Korunma Durumu	Mezar buluntusu
M1	B6	1/e	893.18	169x49 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	baş güneye dönük	genç erişkin-kadın	Çok iyi	Yok
M2	B6	1/d	893.30	40x20 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	çocuk (3-4 yaş)	çok kötü	Yok
M3	B6	1/c-d	893.50	40x20 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Çok kötü	Yok
M4	B6	1/g	892.63	130x40 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	İyi	Yok
M5	B6	1/a	893.58		Taş sanduka benleri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	Fetüs	Kötü	Yok
M6	B6	2/a-b	893.75		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	Fetüs	Kötü	Yok
M7	B6	1/f	893.03		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	baş güneye dönük	Çocuk	Kötü	Yok
M8	B6	5/a	892.66	176x40 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	genç erişkin-erkek	İyi	Yok
M9	B6	1/c	893.09	176x39 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	genç erişkin-erkek	Kötü	Yok
M10	B4	6-7/e	885.41		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin -erkek	Kötü	Yok
M11	B6	2/f	892.15	140 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Kötü	Yok
M12	B6	1-2/g	892.12	80 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	Fetüs	Kötü	Yok
M13	B6	1/e	892.59		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	Fetüs	Kötü	Yok
M14	B6	1/e	892.70		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	Fetüs	çok kötü	Yok
M15	B6	1/e-f	892.70		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-kadın	çok iyi	Yok
M16	B6	1-2/c-d	892.51	160cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	çok iyi	Yok
M17	B6	1-2/a	893.21	175 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-kadın	çok iyi	Yok
M18	B6	2/c-d	892.87	110 cm	Taş sanduka benzen basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış _	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	çok iyi	Yok
M19	B6	3-4/c-d	892.23		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	İyi	Yok
M20	B6	3/a-b	892.84	165 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Ban	Atlas Sacrum	erişkin -erkek	İyi	Yok
M21	B6	1/e-f	889.23	168x28 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	baş kuzeye dönük	erişkin-kadın	Çok iyi	Yok
M22	B6	1-2/c	889.87	200x43 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Çok iyi	Yok
M23	B6	2/a-b	889.73	177x31 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Çok iyi	Yok
M24	B6	1/e	892.41	185x40 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Kötü	Yok
M25	B6	1/c-d	893.12	185x51 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Çok iyi	Yok
M26	B6	1/c-d	892.90	170x40 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M27	B6	2/b-c	892.38	170x40 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M28	B6	1/c-d	892.30	170x32 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M29	A6	1-2/f-g	888.50	183x40 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Çok iyi	Yok
M30	B12	2/a	907.33		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Kötü	Yok
M31	B6	10/f-g	889.01	185x40 cm	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	Çok iyi	Yok
M32	B6	9-10/g	888.96		Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok

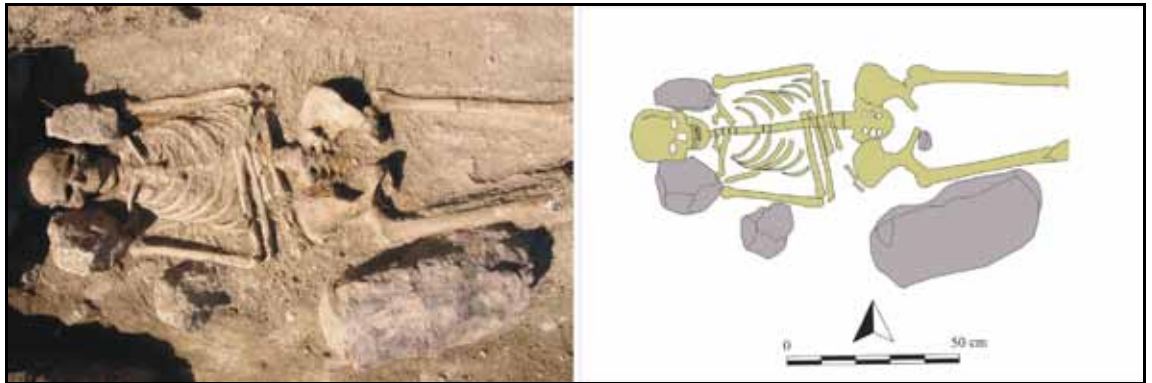
M33	B6	1/d-e	892.22	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	baş kuzeye dönük	erişkin-erkek	iyi	Metal bilezik
M34	B6	2-3/c-d	892.08	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Baş kuzeye dönük	erişkin-kadın	iyi	Yok
M35	B6	1-2/e-f	892.19	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	çok iyi	Yok
M36	B6	1/e-f	892.18	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	çocuk	Çok kötü	Yok
M37	B6	2-3/e	892.14	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	çocuk	Çok kötü	Yok
M38	B6	3-4/c-d	892.09	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M39	B6	3/b	892.19	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	çok kötü	Yok
M40	B6	1/b	893.12	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M41	B6	3/e	891.98	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	kötü	Yok
M42	B6	2-3/c	892.65	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Baş kuzeye dönük	erişkin-erkek	iyi	Yok
M43	B6	5/c	891.59	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	fetüs	çok kötü	Yok
M44	B6	3/b-c	892.21	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M45	B6	4/e	891.88	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-kadın	Çok kötü	Yok
M46	A5	2/a	887.03	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	çocuk	iyi	Yok
M47	B6	4/c	891.57	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M48	B6	5/e	891.16	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Baş güneye dönük	erişkin-erkek	kötü	Yok
M49	B6	5/d-e	891.30	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	çok iyi	Yok
M50	B6	5/b-c	891.41	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M51	B6	5-6/c-d	890.85	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Baş güneye dönük	erişkin-erkek	iyi	Yok
M52	B6	5-6/c-d	890.92	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	Genç erişkin-erkek	iyi	Yok
M53	B6	5/c-d	891.19	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Demir bıçak
M54	B6	3/e-f	891.96	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M55	B6	1/e-f	892.13	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-kadın	iyi	Yok
M56	B6	4/e	891.90	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	kötü	Yok
M57	B15	5/g	909.23	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-kadın	kötü	Yok
M58	A6	3/i-j	887.51	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	çok iyi	Yok
M59	A6	2/i-j	887.21	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M60	A6	2/e-f	887.89	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M61	A5	3-4/a	884.91	2	Taş sanduka	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-kadın	iyi	Yok
M62	A5	3/a-b	886.16	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M63	A5	3/a-b	886.19	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	çocuk	kötü	Yok
M64	A5	1/b-c	885.84	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok
M65	A6	2/h	887.78	1	Taş sanduka benzeri basit toprak gömü	Doğu-Batı	Uzanmış	Doğu-Batı	Atlas Sacrum	erişkin-erkek	iyi	Yok

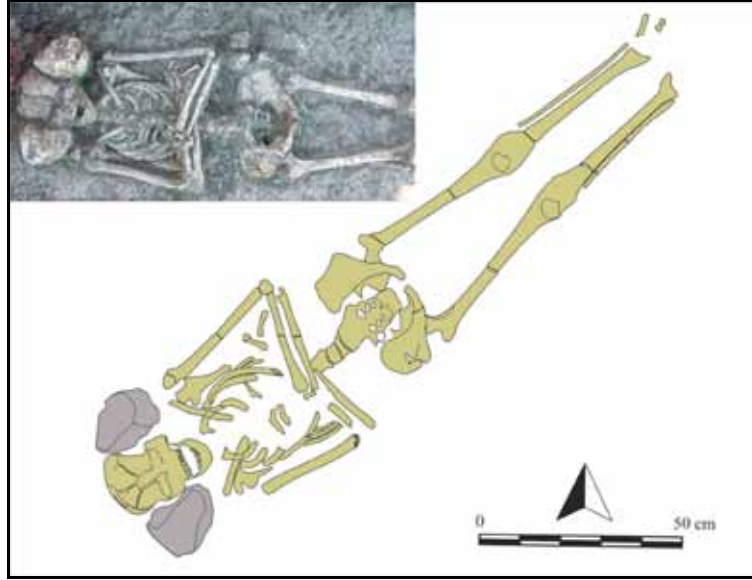
Figür 21: M 58

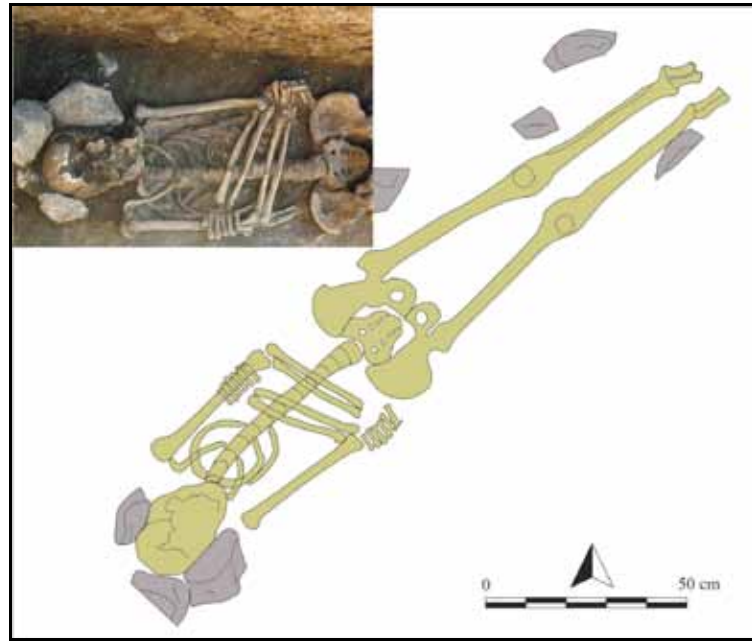
Figür 22: M 34

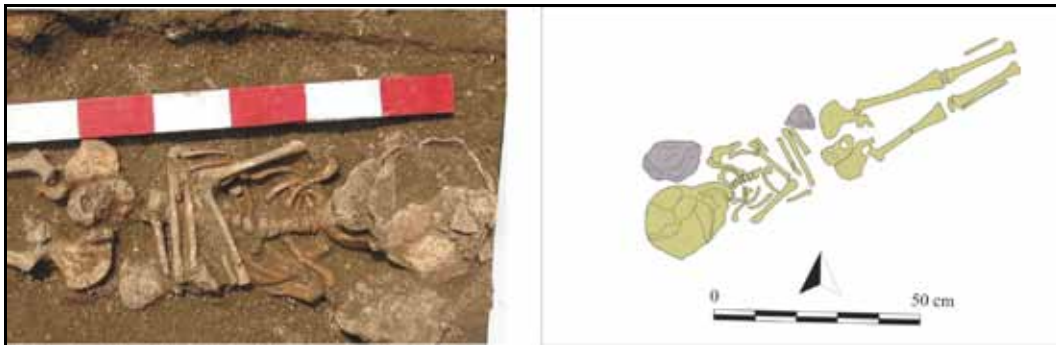
Figür 23: M 4

Figür 24: M 8

Figür 25: M 31

Figür 26: M 46

BÖLÜM V

SERAMİK BULUNTULARI

Minnetpınarı'ndaki seramikler üzerinde yapılan incelemeler de kapların 98 %'inin hızlı çarkta, geri kalan 2 % oranındaki kaplar ise yavaş çarkta imal edildiği tespit edilmiştir.

Sırlı seramiklerin tamamına yakını orta ve ince sigrafitto seramiklerinden oluşmaktadır. Çok az bir kısım sırlı seramik ise daldırma tekniğiyle yapılmış ve tek renk sırla kaplanmıştır. Sırlı seramikler genel olarak kilise dışında B 11- 15 açmalarında ele geçmiştir. Sırsız seramikler ise yoğun olarak erken döneme tarihlenen B 3- 4 açmalarında ve kilise alanında ele geçmiştir.

A. Hamur Grupları

Minnetpınarı'nda ele geçen seramikler, hamur gruplarına ayrıştırılırken ilk olarak parçaların sırlı ve sırsız özellikleri ön planda tutulmuştur. Sırlı ve sırsız olarak ikiye ayrılan seramiklerin yüzey özellikleri, katkı maddelerinin türleri, yoğunluğu, dağılımı, pişme durumu ve renk değerleri⁴² analoji yapılarak sınıflandırılmıştır.

Sırlı seramiklerde 26 adet mal grubu özellikleri gözlenirken sırsız parçalar üzerinde yapılan incelemelerde ise 36 adet hamur grubu tespit edilmiştir.

⁴² Renk değerlerinde "Munsell Soil Color Charts 2000" katalogu kullanılmıştır.

Kap Türü	Hamur Grubu	Açıklama
SIRLI SERAMİK	1. Grup	Bu gruptaki seramikler beyaz (Gley 1-8/White) hamurludur. Hamur, içinde katkı maddesi görülmeyecek kadar temiz, sıkı dokulu ve gözeneklidir. Seramikler orta derecede fırınlanmıştır.
	2. Grup	Bu gruptaki seramikler açık kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç katkılı, sıkı dokulu ve gözeneksizdir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	3. Grup	Bu gruptaki seramikler açık sarımsı kahverengi (10 YR 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	4. Grup	Bu gruptaki seramikler soluk sarı (2.5 Y 7/4) hamurludur. Hamur, orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve çok az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	5. Grup	Bu gruptaki seramikler kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık, kireç ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	6. Grup	Bu gruptaki seramikler kırmızımsı sarı (5 YR 7/6) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç ve çok miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	7. Grup	Bu gruptaki seramikler grimsi kahverengi (2.5 Y 5/2) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık ve orta miktarda mika katkılı ve sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	8. Grup	Bu gruptaki seramikler soluk kahve (10 YR 7/4) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç ve orta miktarda mika katkılı ve orta gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	9. Grup	Bu gruptaki seramikler açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamurludur. Hamur, orta miktarda mika ve kireç katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	10. Grup	Bu gruptaki seramikler açık sarımsı kahverengi (2.5 Y 6/4) hamurludur. Hamur, çok az miktarda taşçık ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	11. Grup	Bu gruptaki seramikler açık kahverengimsi gri (2.5 Y 6/2) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık, kireç ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir.

Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.

12. Grup Bu gruptaki seramikler kırmızımsı sarı (5 YR 6/8) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
13. Grup Bu gruptaki seramikler açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamurludur. Hamur, orta miktarda mika ve kireç katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
14. Grup Bu gruptaki seramikler açık kahverengi (7.5 YR 6/5) hamurludur. Hamur, az miktarda (ince) taşçık ve mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler orta derecede fırınlanmıştır.
15. Grup Bu gruptaki seramikler açık sarı (2.5 Y 8/2) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler orta derecede fırınlanmıştır.
16. Grup Bu gruptaki seramikler açık sarımsı kahverengi (10 YR 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık, kireç ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
17. Grup Bu gruptaki seramikler açık sarımsı kahverengi (2.5 Y 6/3) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
18. Grup Bu gruptaki seramikler kırmızımsı sarı (5 YR 6/8) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
19. Grup Bu gruptaki seramikler kırmızımsı sarı (7.5 YR 7/6) hamurludur. Hamur, orta miktarda taşçık ve kireç katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
20. Grup Bu gruptaki seramikler açık kırmızı (2.5 YR 6/8) hamurludur. Hamur, az miktarda (ince) taşçık ve mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
21. Grup Bu gruptaki seramikler açık kırmızı (2.5 YR 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç ve mika katkılı, sıkı dokulu ve orta derecede gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
22. Grup Bu gruptaki seramikler kahverengimsi sarı (10 YR 6/6) hamurludur. Hamur, az miktarda (iri) taşçık, kireç ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
23. Grup Bu gruptaki seramikler açık sarımsı kahverengi (2.5 Y 7/4) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç ve mika katkılı, sıkı dokulu ve orta derecede gözeneklidir. Seramikler

yüksek ısıda fırınlanmıştır.

SIRSIZ SERAMİK	24. Grup	Bu gruptaki seramikler açık sarımsı kahverengi (2.5 Y 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda (ince) taşçık ve mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	25. Grup	Bu gruptaki seramikler açık kırmızı (2.5 YR 6/7) hamurludur.
	26. Grup	Bu gruptaki seramikler Zeytin yeşili (5 Y 5/2) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	1. Grup	Bu gruptaki seramikler sarımsı kırmızı (5YR 5/6) renkte hamurlu ve astarlıdır. Hamur, çok miktarda taşçık ve kireç katkılı, gevşek dokulu ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	2. Grup	Bu gruptaki seramikler gri özlü (7.5 YR 5/1) hamurlu ve kırmızı astarlıdır. Hamur, taşçık ve orta miktarda taşçık, kireç ve mika katkılıdır. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	3. Grup	Bu gruptaki seramikler çok koyu gri özlü (Gley 1 – 3/N) hamurlu, sarımsı kırmızı astarlıdır. Hamur, az miktarda mika, orta miktarda kireç ve çok miktarda (iri) taşçık katkılıdır. Seramikler orta derecede fırınlanmıştır.
	4. Grup	Bu gruptaki seramikler gri (Gley 1 – 5/N) hamurlu, kırmızımsı sarı astarlıdır. Hamur, orta miktarda taşçık ve kireç katkılıdır. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	5. Grup	Bu gruptaki seramikler kırmızımsı kahverengi tabakalı (5 YR 5/3) hamurlu ve astarlıdır. Hamur, çok miktarda (iri) taşçık ve (iri) kireç katkılıdır. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	6. Grup	Bu gruptaki seramikler kahverengi (7.5 YR 4/3) hamurlu; içi kırmızımsı kahverengi astarlıdır. Hamur, az miktarda taşçık ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	7. Grup	Bu gruptaki seramikler pembe (7.5 YR 7/4) hamurlu; çok soluk kahverengi astarlıdır. Hamur, çok miktarda kum, kireç ve mika katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	8. Grup	Bu gruptaki seramikler açık kırmızı (2.5 YR 6/6) hamurludur, astarı yok olmuştur. Hamur, çok miktarda kum, kireç ve mika katkılıdır. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
	9. Grup	Bu gruptaki seramikler kırmızımsı kahverengi (5 YR 5/4) hamurlu; kırmızı astarlıdır. Hamur, az miktarda kireç, çok miktarda (iri) taşçık ve bitki katkılı, gevşek dokuludur. Seramikler düşük ısıda fırınlanmıştır.

10. Grup Bu gruptaki seramikler koyu kahverengi (7.5 YR 3/3) hamurlu; siyah astarlıdır. Hamur, az miktarda kireç ve çok miktarda taşçık katkılıdır. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
11. Grup Bu gruptaki seramikler açık gri (Gley 1 - 7/N) hamurlu, kırmızı (2.5YR 5/8) astarlıdır. Hamur, az miktarda taşçık, kireç ve orta miktarda mika katkılı, az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
12. Grup Bu gruptaki seramikler sarımsı kırmızı (5 YR 5/8) hamurludur. Hamur, az miktarda mika ve orta miktarda taşçık katkılı, gevşek dokulu ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
13. Grup Bu gruptaki seramikler koyu gri (Gley 1 - 4/N) hamurlu, sarımsı kırmızı (5YR 5/6) astarlı. Hamur, az miktarda taşçık ve orta miktarda mika katkılı ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
14. Grup Bu gruptaki seramikler kırmızımsı kahverengi (5 YR 4/3) hamurlu, kırmızı (2.5 YR 5/6) astarlıdır. Hamur, orta miktarda taşçık ve mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
15. Grup Bu gruptaki seramikler kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç, mika ve orta miktarda taşçık katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
16. Grup Bu gruptaki seramikler açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç ve orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve çok az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
17. Grup Bu gruptaki seramikler kırmızı (2.5 YR 5/6) hamurludur. Hamur, orta miktarda taşçık ve çok miktarda kireç katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
18. Grup Bu gruptaki seramikler pembe (7.5 YR 7/4) hamurludur. Hamur, az miktarda mika katkılı ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
19. Grup Bu gruptaki seramikler gri (Gley 1-5/N) hamurlu, kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) Hamur, az miktarda mika ve çok miktarda taşçık katkılı, sıkı dokulu ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
20. Grup Bu gruptaki seramikler Gri (Gley 1-5/N) hamurlu, açık kırmızı (2.5 YR 6/6). Hamur, az miktarda taşçık ve orta miktarda kireç katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
21. Grup Bu gruptaki seramikler koyu mavimsi gri (Gley 2-4/1 (10B)) hamurlu, açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/4) astarlıdır. Hamur, az miktarda taşçık ve çok

miktarda kireç katkılı, orta sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.

22. *Grup* Bu gruptaki seramikler açık kırmızımsı (2.5 YR 6/8) hamurludur. Hamur, orta miktarda mika katkılı, sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
23. *Grup* Bu gruptaki seramikler kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamurlu, çok açık kahverengi (10 YR 7/4). Hamur, orta miktarda taşçık ve çok miktarda kireç katkılı, orta sıkı dokulu ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
24. *Grup* Bu gruptaki seramikler açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç ve çok miktarda taşçık katkılı, orta sıkı dokulu ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
25. *Grup* Bu gruptaki seramikler sarımsı kırmızı (5 YR 5/6) hamurlu, açık kahverengi (7.5 YR 6/4) astarlıdır. Hamur, az miktarda taşçık, kireç ve mika katkılı, orta sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
26. *Grup* Bu gruptaki seramikler gri (Gley 1-6/N) hamurlu, açık kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/5) astarlıdır. Hamur, az miktarda mika, taşçık, kireç katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
27. *Grup* Bu gruptaki seramikler kırmızı (2.5 YR 5/6) hamurludur. Hamur, çok miktarda taşçık ve kireç katkılı, orta sıkı dokulu ve orta gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
28. *Grup* Bu gruptaki seramikler kırmızı (2.5 YR 5/8) hamurludur. Hamur, az miktarda taşçık, kireç ve orta miktarda mika katkılı, orta sıkı dokulu. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
29. *Grup* Bu gruptaki seramikler koyu gri (10 YR 4/1) hamurlu, çok açık kahverengi (10 YR 7/3) astarlıdır. Hamur, az miktarda taşçık, kireç ve orta miktarda mika katkılı, orta sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
30. *Grup* Bu gruptaki seramikler kırmızımsı kahverengi (5 YR 6/6) hamurlu, açık kahverengi (2.5 YR 5/8) (çok ince) astarlıdır. Hamur, az miktarda mika katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
31. *Grup* Bu gruptaki seramikler gri (Gley 5/N) hamurlu; kırmızımsı sarı (5 YR 6/8) astarlıdır. Hamur, az miktarda mika, orta miktarda kireç ve çok miktarda taşçık katkılı, orta sıkı dokulu ve gözeneklidir. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
32. *Grup* Bu gruptaki seramikler açık kahverengi (7.5 YR 6/4) hamurludur. Hamur, az miktarda mika, orta miktarda taşçık ve kireç katkılıdır. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.

33. *Grup* Bu gruptaki seramikler çok açık kahverengi (10 YR 6/3) hamurludur. Hamur, az miktarda mika taşçık, çok miktarda taşçık ve kireç katkılı, sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.
34. *Grup* Bu gruptaki seramikler kırmızımsı sarı (5 YR 6/6) hamurludur. Hamur, orta miktarda mika katkılı ve sıkı dokuludur. Seramikler orta derecede fırınlanmıştır.
35. *Grup* Bu gruptaki seramikler pembe (7.5 YR ???) hamurludur. Hamur, az miktarda kireç, mika ve orta miktarda taşçık katkılı, orta sıkı dokulu ve az gözeneklidir. Seramikler orta derece fırınlanmıştır. Genelde kiremitlerde kullanılmış.
36. *Grup* Bu gruptaki seramikler çok açık sarı (5 Y 7/4 ??) hamurludur. Hamur, az miktarda mika katkılı ve sıkı dokuludur. Seramikler yüksek ısıda fırınlanmıştır.

B. Sırlı Seramik Tip Tanımları

Kap Türü	Tip No	Alt Tip	Açıklama
TABAKLAR	T 1		Sivri basit ağız kenarlı, konik gövdeli derin tabak.
	T 2		Dışa çekik ağız kenarlı, “S” profilli derin tabak.
ÇANAKLAR	T 3		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, konik gövdeli çanak.
	T 4		Dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak.
		T 4 A	İçte setli, dışa çekik ağız kenarının dış kısmına oturan, yarı küresel gövdeli çanak.
		T 4 B	İçte ve dıştaki iki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli, halka dipli çanak.
		T 4 C	Dışta ve içte setli, dıştaki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak.
	T 5		Hafif içe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı konik gövdeli çanak.
	T 6		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte keskin profilli, dışa eğik konik gövdeli çanak.
		T 6 A	Hafif içe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dışa eğik konik gövdeli çanak.
		T 6 B	Dışa kalınlaştırılmış, yuvarlak ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte keskin profilli, dışa eğik konik gövdeli çanak.
	T 7		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte keskin profilli, yarı küresel gövdeli çanak.
	T 8		Dışa çekik ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak.
	T 9		İçe çekik ağız kenarlı, açık küresel gövdeli çanak.
	T 10		İçe dönük basit ağız kenarlı küresel gövdeli çanak.

C. Sırsız Seramik Tip Tanımları

Kap Türü	Tip No	Alt Tip	Açıklama
TABAKLAR	T 11		Basit ağız kenarlı, basit yayvan gövdeli sıg tabak.
	T 12		Basit ağız kenarlı, yayvan gövdeli tabak.
	T 13		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, yayvan gövdeli derin tabak.
	T 14		İçe dönük, dışa çekik ağız kenarlı, küresel gövdeli tabak.
	T 15		Dışa çekik ağız kenarlı, “S” profilli tabak.
ÇANAKLAR	T 16		Basit ağız kenarlı, konik gövdeli çanak.
	T 17		Devrik yada dışa çekik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak.
	T 18		Basit, dışa kalın yada içe kesik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak.
	T 19		Dışa kalınlaştırılmış, düz dik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak.
	T 20		Dışa çekik ağız kenarlı, dışa taşkın “S” profilli çanak.
	T 21		Ağız üzeri hafif yivli, dışa çıkıntılı dik ağız kenarlı, ağızdan gövdeye geçişte dirsek yapan, yarı küresel gövdeli çanak.
	T 22		Çift kalınlaştırılmış, ağız kenarının üst kısmı yivli, içe dönük ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak.
	T 23		Dışa devrik ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak.
	T 24		Dışa çekik ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak.
	T 25		Dışa çekik ağız kenarlı, “S” profilli çanak.
	T 26		İçe hafif kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte dışa çıkık keskin profilli, küresel gövdeli çanak.
	T 27		Basit, dışa yada çift kalınlaştırılmış ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak.
		T 27 A	Düz basit ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak.
		T 27 B	Kalınlaştırılmış ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak.

Kap Türü	Tip No	Alt Tip	Açıklama
TESTİLER	T 28		Basit yada dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa içe dönük yada dik silindir boyunlu, oval gövdeli testi.
		T 28 A	Basit ağız kenarlı, kısa içe dönük silindir boyunlu, oval gövdeli testi.
		T 28 B	Basit yada dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa dik silindir boyunlu, oval gövdeli testi.
	T 29		Uzun, dik, dar boyunlu, tek yada çift kulplu, oval gövdeli testi.
		T 29 A	İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, oval gövdeli testi.
		T 29 B	Düz, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, oval gövdeli testi.
	T 30		Dışa kalınlaştırılmış yada dışa kesik ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu, geniş küresel gövdeli testi.
		T 30 A	Dışa çekik, basit ağız kenarlı, uzun dik boyunlu, geniş küresel gövdeli testi.
		T 30 B	Hafif içe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu, boyundan gövdeye dikey şerit çift kulplu, geniş küresel gövdeli, düz dipli testi.
	T31		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun dik boyunlu, yarı küresel gövdeli testi
	T 32		Dışa çift boğumlu kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun dik boyunlu, küresel gövdeli testi.
	T 33		Dışa kalınlaştırılmış, içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarı keskin bir çıkıntıyla boyundan ayrılan, uzun, dar boyunlu, yarı küresel gövdeli testi.
	T 34		Dışa kalınlaştırılmış yada dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyunlu, oval gövdeli testi.
		T 34 A	Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyunlu, oval gövdeli testi.
		T 34 B	Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyun düz profilli, oval gövdeli testi.
		T 34 C	Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyun dalgalı profilli, oval gövdeli testi.
	T 35		Basit, dışa kalınlaştırılmış yada hafif dışa çekik ağız kenarlı, huni boyunlu, küresel gövdeli testi.
		T 35 A	Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, huni boyunlu, küresel gövdeli testi.
		T 35 B	Hafif dışa çekik ağız kenarlı, huni boyunlu, küresel gövdeli testi.
		T 35 C	Basit ağız kenarlı, huni boyunlu, küresel gövdeli testi.
	T 36		Dışa çekik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dar boyunlu, küresel gövdeli testi.
	T 37		Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar boyunlu, küresel gövdeli testi.
	T 38		Dışa kalınlaştırılmış yada çekik ağız kenarlı, kısa, içbükey boyunlu, küresel gövdeli testi.

Kap Türü	Tip No	Alt Tip	Açıklama
ÇÖMLEKLER	T 39		İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, boyunsuz, keskin omuzlu, basık, küresel gövdeli çömlek.
	T 40		İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, boyunsuz, oval gövdeli çömlek.
	T 41		Basit ağız kenarlı, kısa, dik boyunlu, geniş küresel gövdeli çömlek.
	T 42		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa dik boyunlu, oval gövdeli çömlek.
	T 43		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, dik boyunlu, geniş küresel gövdeli çömlek.
	T 44		Düz ağız kenarlı, kısa boyunlu, keskin omuzlu, küresel gövdeli çömlek.
	T 45		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa boyunlu, oval gövdeli çömlek.
	T 46		Çift yada dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, dışa yatık boyunlu, oval gövdeli çömlek.
	T 47		İçe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik, uzun boyunlu, küresel gövdeli çömlek.
	T 48		Basit, yivli, içe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun boyunlu, küresel yada oval gövdeli pişirme kapları.
PIŞİRME KAPLARI		T 48 A	Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kapları.
		T 48 B	Basit yada yivli ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş küresel gövdeli pişirme kapları.
		T 48 C	Basit yada içe kesik ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kapları.
		T 48 D	Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa yatık boyunlu, keskin karınlı pişirme kapları.
		T 48 E	Basit ağız kenarlı, uzun, dışa yatık boyunlu, küresel gövdeli pişirme kapları.
		T 48 F	Basit ağız kenarlı, kısa, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kapları.
	T 49		Dışa kalınlaştırılmış yada çift boğumlu ağız kenarlı, kapak yivli, içe eğik, kısa boyunlu, küresel gövdeli pişirme kapları.
	T 50		Basit yada dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa hafif yatık boyunlu, geniş, küresel gövdeli pişirme kapları.

Kap Türü	Tip No	Alt Tip	Açıklama
SAKLAMA KAPLARI	T 51		İçe dönük, basit ağız kenarlı, boyunsuz, küresel gövdeli saklama kapları.
	T 52		İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, boyunsuz, küresel gövdeli saklama kapları.
	T 53		Çift kalınlaştırılmış ağız kenarlı, içe eğik, kısa boyunlu, oval gövdeli saklama kapları.
	T 54		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, dik, dar boyunlu, oval gövdeli saklama kapları.
	T 55		Dışa çift boğumlu kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, içe eğik boyunlu, oval gövdeli saklama kapları.
	T 56		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, küresel gövdeli saklama kapları.
	T 57		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, geniş boyunlu, küresel gövdeli saklama kapları.
	T 58		Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa eğik boyunlu, küresel gövdeli saklama kapları.

Kap Türü	Tip No	Alt Tip	Açıklama
<i>DİPLER</i>	D 1		Düz dip.
		D 1 A	Basit düz dip.
		D 1 B	Hafif yivli düz dip.
	D 2		Kaideli dip.
		D 2 A	Basit düz kaideli dip.
		D 2 B	Dışa taşkın profilli kaideli dip.
	D 3		Halka dip.
		D 3 A	İçe dönük ayaklı halka dip.
		D 3 B	Dışa açık yuvarlak kesitli halka dip.
		D 3 C	Dışa açık küt kesitli halka dip.
		D 3 D	Düzleştirilmiş yuvarlak kesitli halka dip.
		D 3 E	Dışa açık köşeli halka dip.
<i>KULPLAR</i>	K 1		Şerit kulp.
		K 1 A	Basit şerit kulp.
		K 1 B	Kabartmalı şerit kulp.
		K 1 C	Yivli şerit kulp.
	K 2		Yuvarlak kulp.
	K 3		Böbrek kulp.
	K 4		Şekilsiz kulp.
<i>KAPAKLAR</i>	KP 1		Düz oturan, yivli, tek kulplu kapaklar.
<i>BEZEMELİ PARÇALAR</i>	-		Yiv-oluk, kabartma, kabartma üzeri baskı ve baskı bezemeli gövde parçaları.

D. Seramik Katalogu

Fig. 27/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11165-39	T 1	Sırlı 21	Ç=21 cm. K.Y: 2,706 mm. Sivri basit ağız kenarlı konik gövdeli derin tabak parçası.	Mitchell 1980: Fig. 81 No. 922.
2	B 11176-2	T 2	Sırlı 3	Ç=21 cm. K.Y: 3,285 mm. Dışa çekik ağız kenarlı "S" profilili derin tabak parçası. Tabanın iç yüzünde sigrafitto tekniği ile yapılmış geometrik bezeme yer almaktadır. Bezeme, üst tarafta tek, alt tarafta çift çizgi arasındaki düzensiz üçgenlerden oluşmaktadır.	
3	B 13178-3	T 3	Sırlı 13	Ç=22 cm. K.Y: 2,601 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı konik gövdeli çanak parçası. Dudak altında ve gövdede oluk bezemeli.	
4	B 13043-9	T 4 A	Sırlı 2	Ç=25 cm. K.Y: 2,721 mm. İçte setli, dışa çekik ağız kenarının dış kısmına oturan, yarı küresel gövdeli çanak parçası. İçteki set yuvarlak kesitli ve sığdır. Ağız kenarının alt kısmında üç sıra yiv yer almaktadır. Daldırma tekniği ile yapılmış olan sır, parçanın iç kısmında ve dış yüzeyde dudağın alt kısmında görülür. Sır rengi yeşilin tonlarından oluşur. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış geometrik desenler mevcuttur. Desen, ikişer sıra yiv arasındaki birbirini takip eden üçgenlerden oluşur.	Redford vd. 2001: Fig. 21 No. 1,2; Fig. 16 No. 1.
5	B 12125-4	T 4 A	Sırlı 3	Ç= 26 cm. K.Y: 1,491 mm. İçte setli, dışa çekik ağız kenarının dış kısmına oturan, yarı küresel gövdeli çanak parçası. İçteki set yuvarlak kesitli ve oldukça sığdır. Daldırma tekniği ile yapılmış olan sır, parçanın iç kısmında ve dış yüzeyde dudağın alt kısmında görülür. Sır rengi kahverengidir. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış üç sıra yiv bezeme mevcuttur.	Böhlendorf Arslan 2004: S. 306 Abb. 57; Redford vd. 2001: Fig. 25 No. 3
6	B 12019-13	T 4 A	Sırlı 25	Ç=27cm. K.Y: 1,509 mm. Dışa çekik ağız kenarının dış kısmına oturan, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Daldırma tekniği ile yapılmış olan sır, parçanın iç kısmında ve dış yüzeyde dudağın alt kısmında görülür. Sır rengi yeşilin tonlarından oluşur. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış iki sıra yiv ve geometrik olduğu sanılan bezeme mevcuttur.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 169 No.933-934, Fig. 170 No.935; Mitchell 1980: Fig. 64 No. 804.

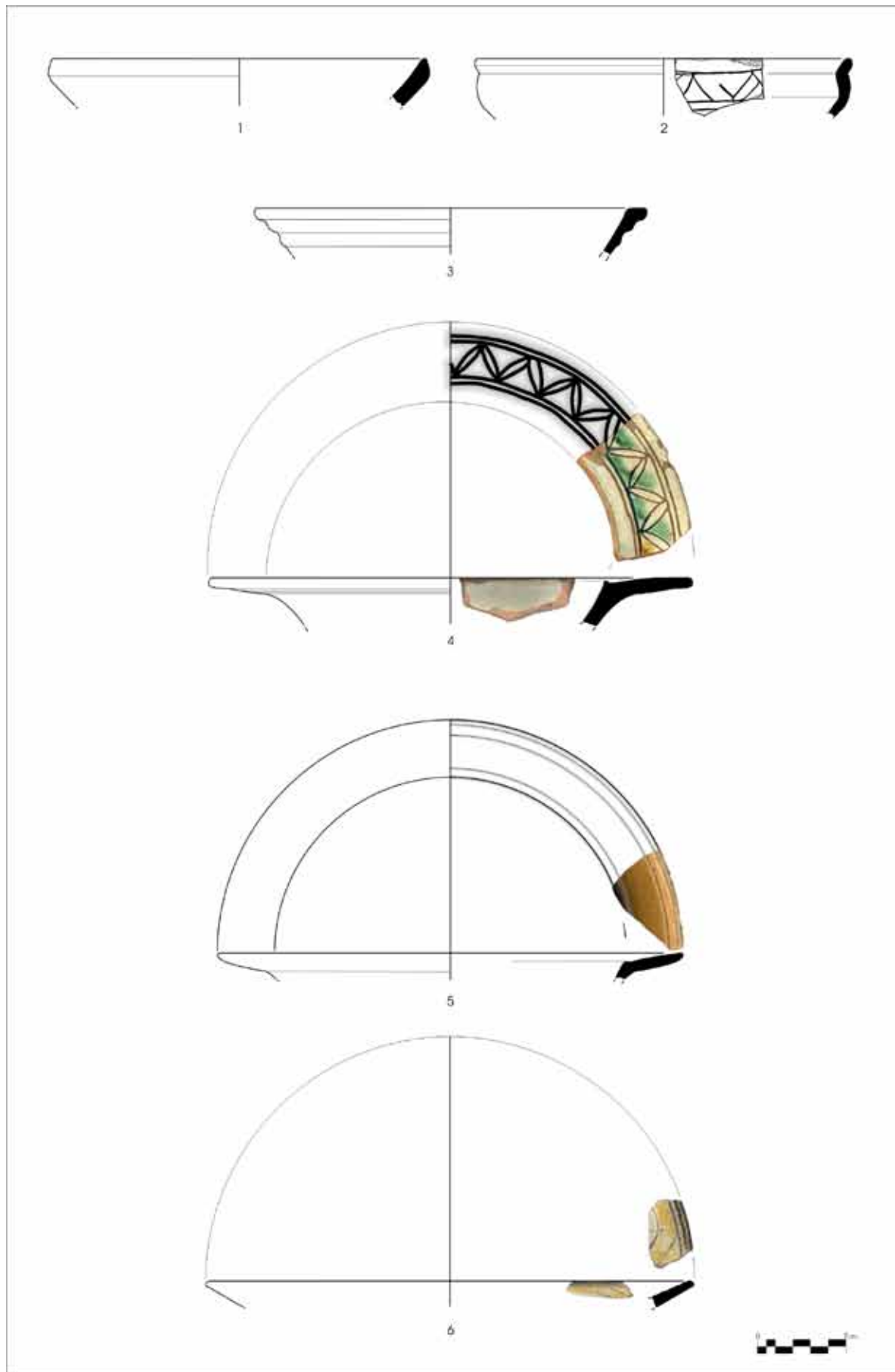
Fig.27

Fig. 28/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11115	T 4 B	Sırlı 6	Ç=22 cm. D.Ç= 7.2 cm Y: 7.5 cm İçte ve dıştaki iki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli, halka dipli çanak parçası. Setlerden dıştaki sivri, içteki ise küt kesitli ve sıgıdır. Daldırma tekniği ile yapılmış olan sır dökülmüş geriye beyaz astarı kalmıştır. Sigrafitto tekniği ile yapılmış biri tam dört adet gamalı haç motifi; dudağın geneli üzerinde haç motifini oluşturacak şekilde yerleştirilmiştir.	Böhlendorf Arslan 2004: S. 298 Abb. 56 (Bezeme).
2	B 11082-3	T 4 B	Sırlı 8	Ç=28 cm. K.Y: 1,227 mm. İçte ve dıştaki iki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Setlerden dıştaki yuvarlak, içteki ise sivri kesitlidir. Dıştaki set üzerine baskı tekniği ile dalga bezeme yapılmıştır. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış ikişer sıra yiv arası geometrik bezeme mevcuttur.	Böhlendorf Arslan 2004: S. 298 Abb. 49, S.306 Abb. 57;
3	B 11157-36	T 4 B	Sırlı 3	Ç=23 cm. K.Y: 2,796 mm. İçte ve dıştaki iki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Setler yuvarlak kesitlidir. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış geometrik bezeme mevcuttur.	

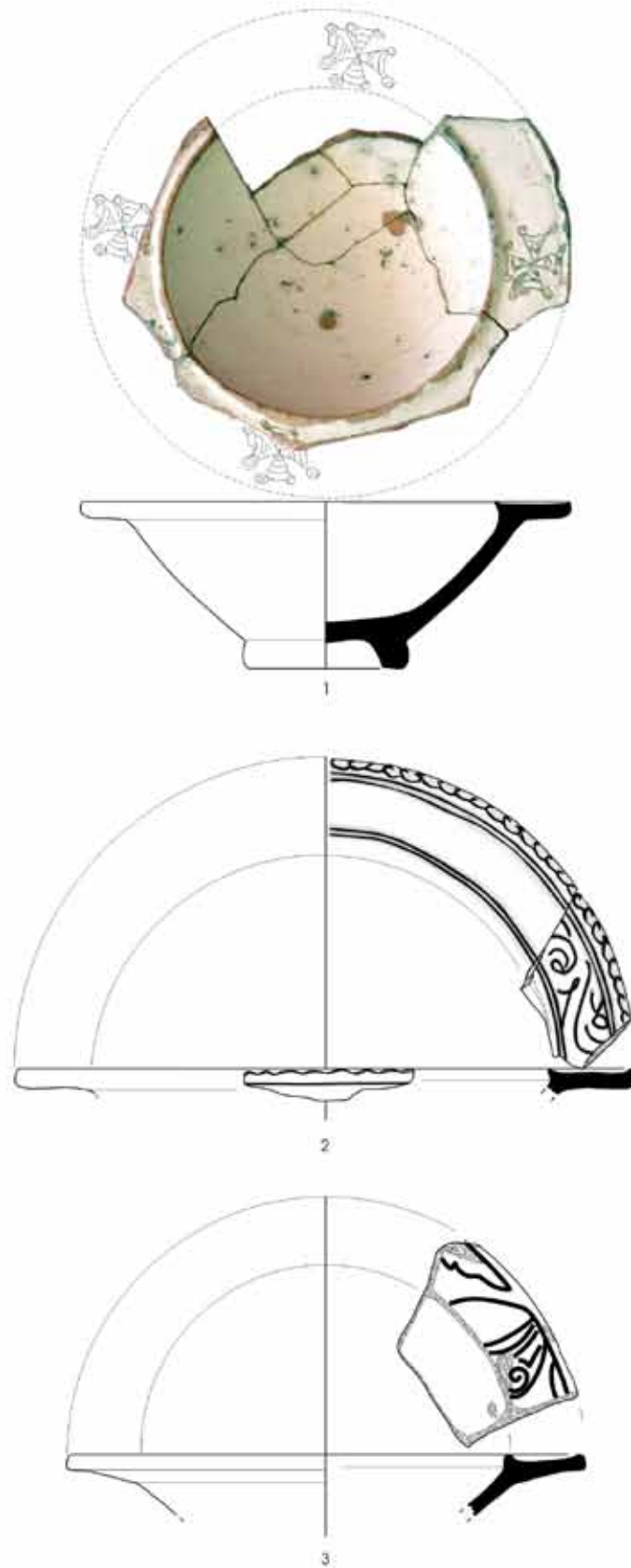
Fig.28

Fig. 29/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11137-15	T 4 B	Sırlı 2	Ç=25 cm. K.Y: 3,357 mm. İçte ve dıştaki iki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Setler yuvarlak kesitli ve yüksektir. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış, üstte iki altta tek sıra yiv arası iç içe açılardan oluşan geometrik bezeme mevcuttur.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 108 No. 440 (Bezeme)
2	B 4077-1	T 4 B	Sırlı 19	Ç=25 cm. K.Y: 1,098 mm. İçte ve dıştaki iki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Setler yuvarlak kesitli ve yüksektir. Daldırma tekniği ile yapılmış olan sır, parçanın iç kısmında ve dış yüzeyde dudağın alt kısmında görülür. Sır rengi yeşilin tonlarıdır. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış ikişer sıra yiv arası birbirini takip eden dalga motifli geometrik bezeme mevcuttur.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 92 No. 314 (Bezeme)
3	B 11176-13	T 4 B	Sırlı 3	Ç=25 cm. K.Y: 1,065 mm. Setli, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Ağzın küçük bir kısmı ve sadece dıştaki seti korunmuştur. Set yuvarlak kesitli ve yüksektir. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış iki sıra yivin altında üçgen motifli geometrik bezeme mevcuttur.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 97 No. 338 (Bezeme), S.306 Abb. 57;

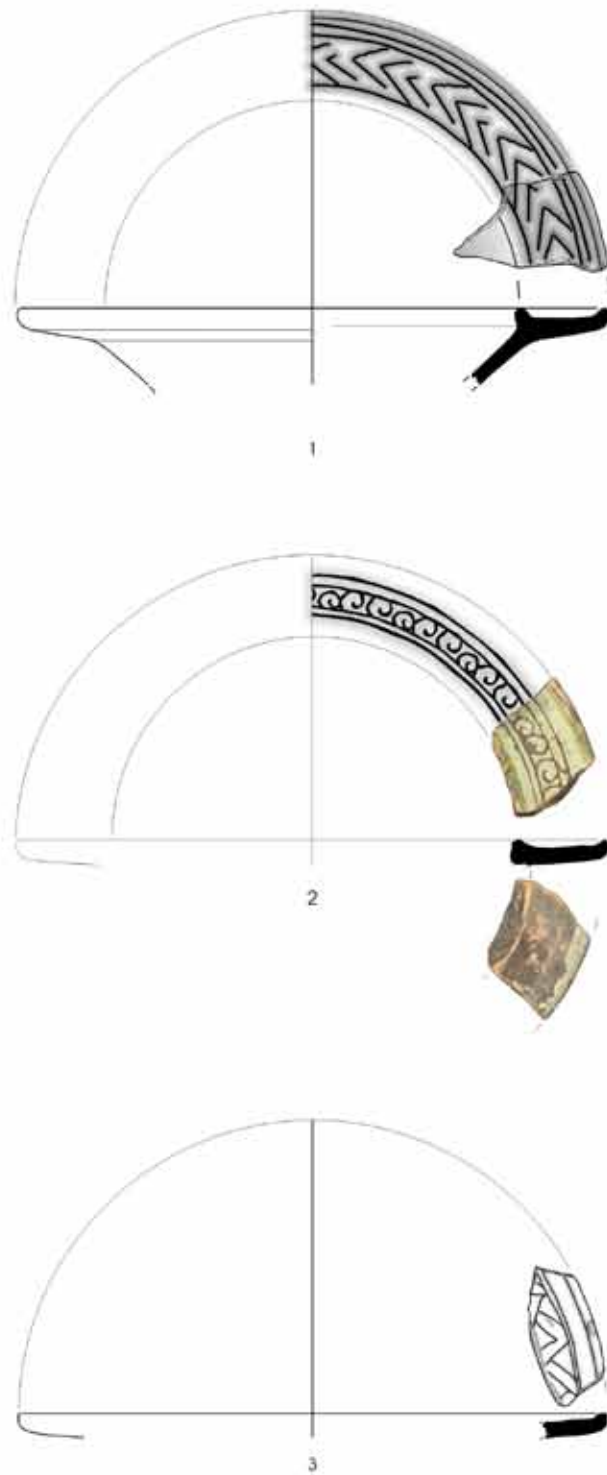
Fig.29

Fig. 30/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 12071-8	T 4 C	Sırlı 6	Ç=24 cm. K.Y: 5,103 mm. İçte ve dışta setli, dıştaki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Setler sivri kesitli ve yüksektir. Daldırma tekniği ile yapılmış olan sır dökülmüş geriye beyaz astarı kalmıştır. ağzın üst kısmında sırdan geriye çok hafif kahverengi izler kalmıştır.	Böhlendorf Arslan 2004: S.280 Abb. 45; Redford vd. 2001: Fig. 19 No. 2; Fig. 20 No. 1.
2	B 13216-29	T 4 C	Sırlı 11	Ç=14,4 cm. K.Y: 3,522 mm. Muhtemelen iki setli ve muhtemel dıştaki sete oturan, içteki seti korunmuş, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Korunan iç set yuvarlak kesitli ve yüksektir. Sır rengi yeşilin tonlarıdır. parçanın dış yüzeyinde ağız kenarının hemen altında ince sigrafitto tekniği ile yatay doğrultuda yazılmış Ermenice yazıt bulunmaktadır. Yazıtın hemen altıyla iki sıra oluk yer almaktadır. Parçanın iç yüzeyinde setin hemen altında sigrafitto tekniği ile yapılmış iki sıra yivle başlayan bitkisel ve hayvansal (kuş) motifler yer almaktadır. Ağzın koruna gelen üst kısmında ise yine aynı teknikle yapılan iki sıra yiv ve çok az bir bölümü koruna gelen motif yer almaktadır.	
3	B 11024-6	T 4 C	Sırlı 1	Ç=13,9 cm. K.Y: 1,794 mm. Muhtemelen iki setli ve muhtemel dıştaki sete oturan, içteki seti korunmuş, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Korunan iç set yuvarlak kesitli ve yüksektir. Sır rengi dışta yeşilin tonları, içte ise maviden yeşile doğru bir renk kayması söz konusudur. Parçanın dış yüzeyinde ağız kenarının hemen altında ince sigrafitto tekniği ile yatay doğrultuda yazılmış Ermenice yazıt bulunmaktadır. Parçanın iç yüzeyinde setin hemen altında sigrafitto tekniği ile yapılmış iki sıra yivle başlayan bitkisel motifler yer almaktadır. Ağzın koruna gelen üst kısmında ise yine aynı teknikle yapılan tek sıra yiv bezeme yer almaktadır.	
4	B 13140-130	T 4 C	Sırlı 4	Ç=24 cm. K.Y: 2,046 mm. İçte ve dışta setli, dıştaki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Setler yuvarlak kesitli ve yüksektir. Dışta sır rengi kahverengi, içte ise yeşilden kahverengine doğru geçişler mevcuttur. Dıştaki set üzerine baskı tekniği ile dalga bezeme yapılmıştır. Ağzın üst kısmında sigrafitto tekniği ile yapılmış ikişer sıra yiv arası birbirini takip eden geometrik bezemeler mevcuttur.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 165 No. 892, 894, 898, Fig. 170 No. 939, 942 S.295 Abb. 51; Mitchell 1980: Fig. 87 No. 980.
5	B 11157-37	T 4 C	Sırlı 20	Ç= 16 cm. K.Y: 3,240 mm. Muhtemelen iki setli ve muhtemel dıştaki sete oturan, içteki seti korunmuş, dışa çekik ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Korunan iç set yuvarlak kesitli ve yüksektir. Sır rengi içte koyu yeşildir, yer yer beyaz astarla bezeme sağlanmıştır. Ağzın koruna gelen üst kısmında ise yine aynı teknikle yapılan iki sıra yiv bezeme yer almaktadır.	

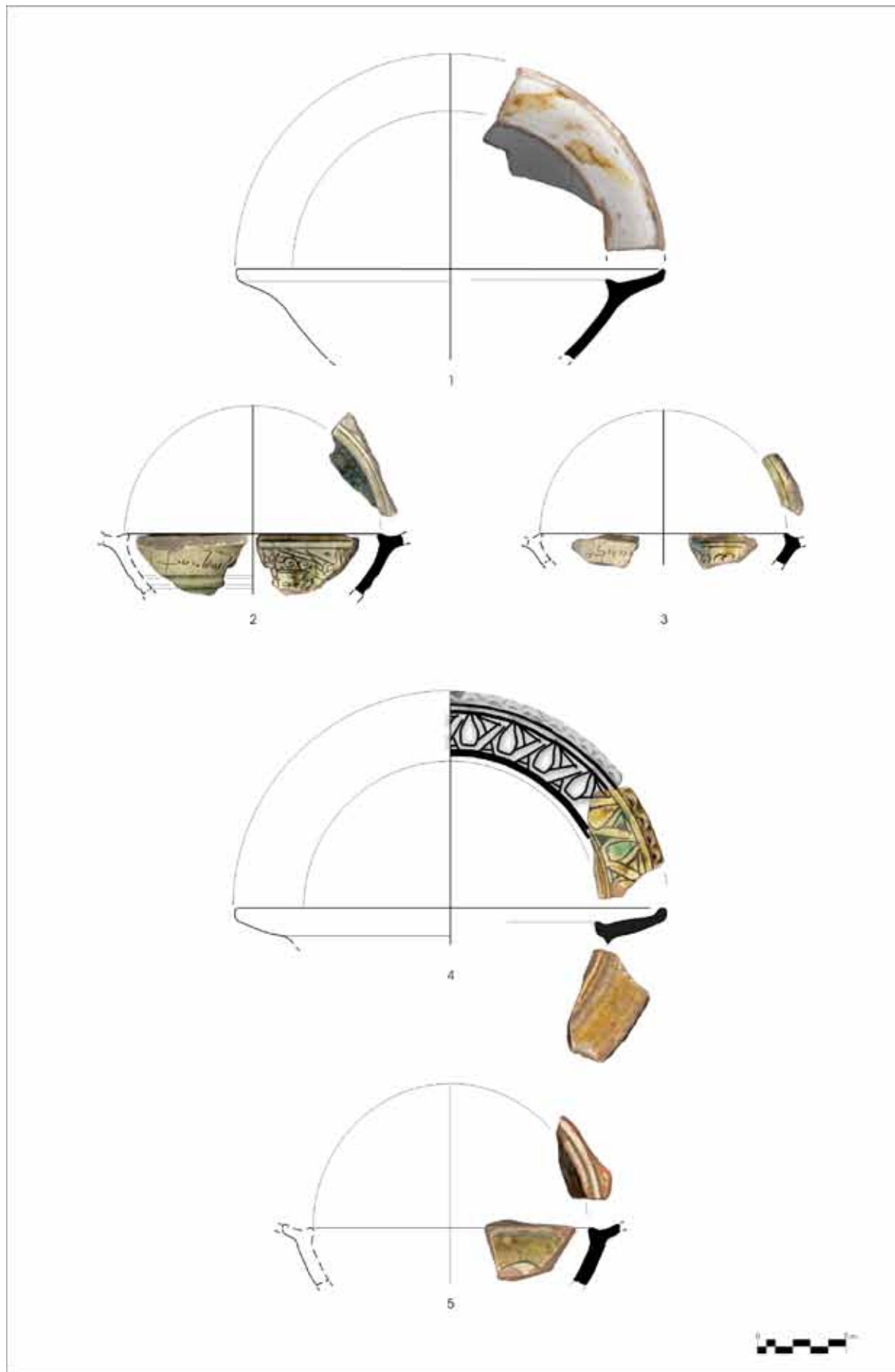

Fig.30

Fig. 31/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	A 6034-4	T 5	Sırlı 8	Ç=18 cm. K.Y: 4,164 mm. Hafif içe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Sır rengi yeşilin tonlarından oluşmaktadır. Dudak üzerinde baskı tekniğiyle dalga motifi, gövde üzerinde ise iki sıra yiv bezeme yer almaktadır. Parçanın iç yüzünde ince sigrafitto tekniği ile yapılmış tek sıra yiv arasında zincir motifinden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 168 No. 923, 924
2	B 11165-68	T 5	Sırlı 3	Ç=18 cm. K.Y: 4,083 mm. Hafif içe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Parçanın dış yüzünde dudağın hemen altında iki sıra yiv yer almaktadır. İç yüzünde ise kalın sigrafitto tekniği ile yapılmış iki sıra yiv arasında zincir motifinden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 168 No. 925
3	B 11135-25	T 6 A	Sırlı 4	Ç=18 cm. K.Y: 3,942 mm. Hafif içe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte keskin profilli, dışa eğik konik gövdeli çanak parçası. Sır sadece parçanın iç yüzünde az bir kısımda korunmuştur. Sır rengi patlıcan morudur.	
4	B 11016-41	T 6 A	Sırlı 2	Ç=24 cm. K.Y: 2,586 mm. Hafif içe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dışa eğik konik gövdeli çanak parçası.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 99 No. 352; Mitchell 1980: Fig. 67 No. 820.
5	B 13043-37	T 6 B	Sırlı 4	Ç=20 cm. K.Y: 3,525 mm. Dışa kalınlaştırılmış, yuvarlak ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte keskin profilli, dışa eğik konik gövdeli çanak parçası. Sır rengi iç yüzde yeşil, dış yüzde ise yeşil ve kahverengi tonlarındadır. Dış yüzde orta kalınlıkta sigrafitto tekniği ile yapılan ikişer sıra yiv arasında düzensiz üçgenlerden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır.	
6	B 13221-2	T 7	Sırlı 4	Ç=18 cm. K.Y: 6,867 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte keskin profilli, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Daldırma tekniği ile yapılmış olan sır dış yüzde gövde keskinliğinin altına kadar devam etmektedir. Sır rengi koyu yeşildir. Dudak altında biriken sır daha koyu bir renk vermektedir.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 83 No. 242; Mitchell 1980: Fig. 80 No. 918; Fig. 87 No. 979; Fig. 110 No. 1415; Redford 1998: Fig. 3:16 D
7	B 11024-4	T 7	Sırlı 3	Ç=19 cm. K.Y: 2,286 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak parçası. Sır rengi içte açık yeşil, dışta ise yeşil ve kahverengi tonlarındadır. Dış yüzde kalın sigrafitto tekniği ile yapılmış geometrik bezeme yer almaktadır.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 83 No. 240, Fig. 80 No. 221; Mitchell 1980: Fig. 67 No. 809.
8	B 11108-11	T 8	Sırlı 7	Ç=9 cm. K.Y: 3,315 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak parçası. Sır rengi açık yeşildir. Dış yüzde gövde üzerinde orta kalınlıktaki sigrafitto tekniği ile ikişer sıra yiv arasında tarama motifinden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır.	
9	B 13152-1	T 9	Sırlı 24	Ç=19 cm. K.Y: 3,060 mm. İçe çekik ağız kenarlı, açık küresel gövdeli çanak parçası. Sır rengi yeşilin tonlarıdır. Ağzın dış yüzünde kalın sigrafitto tekniği ile yapılmış yazı taklidi motiflerden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır. İç yüzde ise ağız dönüşünün hemen alt kısmında ince sigrafitto tekniği ile yapılmış yiv bezeme yer almaktadır.	
10	B 13082-13	T 10	Sırlı 17	Ç=19 cm. K.Y: 2,070 mm. İçe dönük, basit ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak parçası. Ağız kenarı oldukça içe dönmüş ve kaba tam küresel bir form kazandırmıştır. Sır rengi içte ve dışta yeşilin tonlarındadır.	

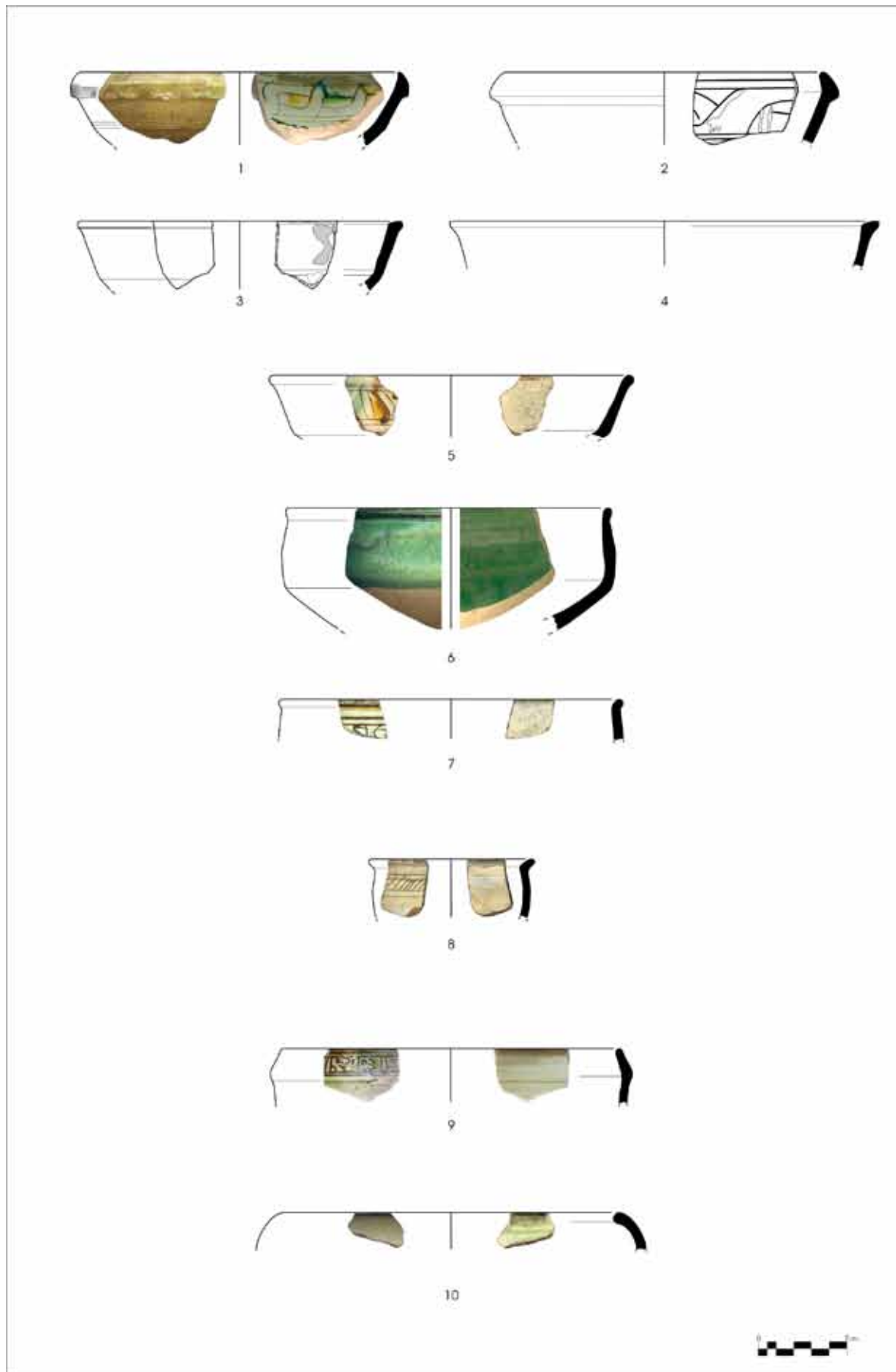

Fig.31

Fig. 32/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 12058-1	D 1 B	Sırlı 3	D.Ç=6 cm. K.Y: 2,232 mm. Hafif yivli düz dip parçası. İç yüzde kalın sigrafitto tekniği ile yapılmış grifon yada kuşa ait olabilecek bir kanat motifli hayvansal bezeme yer almaktadır	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 165 No. 896 (Bezeme), S. 297 Abb. 54; Redford vd. 2001: Fig. 20 No. 1
2	A 6010-1	D 3 A	Sırlı 2	D.Ç=6,2 cm. K.Y: 2,316 mm. İçe dönük ayaklı halka dip parçası. Sır rengi yeşil ve kahverengi tonlarından oluşur. Parçanın iç yüzünde kollarının içi dalga motifliyle doldurulmuş haç motifli yer almaktadır.	
3	B 12014-9	D 3 B	Sırlı 8	D.Ç=6 cm. K.Y: 3,315 mm. Dışa açık yuvarlak kesitli halka dip parçası. Sır rengi yeşilin tonlarıdır. Kalın sigrafitto tekniği ile yapılmış üçgen ve dalga motiflerinden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır.	Redford vd. 2001: Fig. 20 No. 2
4	B 13016-1	D 3 B	Sırlı 5	D.Ç=8 cm. K.Y: 3,483 mm. Dışa açık yuvarlak kesitli halka dip parçası. Sır rengi yeşil ve kahverengi tonlarıdır. Kabin tam ortasında kalın sigrafitto tekniği ile yapılmış İki sıra yiv içinde malta haçı motifli yer almaktadır.	Böhlendorf Arslan 2004: S. 298 Abb. 56; Mitchell 1980: Fig. 72 No. 850; Redford vd. 2001: Fig. 17 No. 3
5	B 15028-4	D 3 C	Sırlı 8	D.Ç=8 cm. K.Y: 2,610 mm. Dışa açık küt kesitli halka dip parçası. Sır rengi koyu yeşildir. Kabin ortasına gelecek şekilde yerleştirilmiş, ince sigrafitto tekniği ile yapılmış grifon motifinden oluşan hayvansal bezeme yer almaktadır.	Böhlendorf Arslan 2004: Fig. 72 No. 142,143; Redford vd. 2001: Fig. 18 No. 3
6	B 12115-3	D 3 D	Sırlı 2	D.Ç=7,5 cm. K.Y: 3,168 mm. Düzleştirilmiş yuvarlak kesitli halka dip parçası.	Redford vd. 2001: Fig. 19 No. 1; Mitchell 1980: Fig. 75 No. 878.
7	B 5059-2	D 3 D	Sırlı 2	D.Ç=6,4 cm. K.Y: 2,475 mm. Düzleştirilmiş yuvarlak kesitli halka dip parçası. Sır rengi açık yeşildir. Kabin ortasına denk gelecek şekilde yerleştirilmiş; orta kalınlıktaki sigrafitto tekniği ile yapılmış ikişer sıra yiv arasında yazı taklidi motiflerden oluşan geometrik bezeme yer almaktadır.	Mitchell 1980: Fig. 75 No. 876; Redford vd. 2001: Fig. 10 No. 3
8	B 13221-1	K 1	Sırlı 2	Dikey, yuvarlak kesitli kulp. Sır rengi içte ve dışta açık yeşildir.	
9	B 3002-18	-	Sırlı 2	Ç=? cm. K.Y: 2,952 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, yarı küresel gövdeli çanak parçası. İç yüzeyde kalın sigrafitto tekniğiyle yapılmış geometrik bezeme yer almaktadır.	
10	B 18001-1	-	Sırlı 10	Ç=? cm. K.Y: 1,665 mm. Muhtemelen iki setli ve dıştaki seti korunmuş, dıştaki sete oturan, dışa çekik ağız kenarlı çanak parçası. Korunan dış set yuvarlak kesitli ve sıgıdır. Sır rengi içte yeşil, dışta kahverengi tonlarındadır. Ağızın koruna gelen üst kısmında ise ince sigrafitto tekniğiyle yapılmış iki sıra yiv bezeme ve geometrik motif yer almaktadır.	
11	B 15015-1	-	Sırlı 8	İç-dış açık yeşil sırlı, içte sigrafitto tekniğiyle yapılmış ikişer yiv arasında geometrik motifler yer alan gövde parçası.	
12	B 13001-27	-	Sırlı 1	koyu yeşil sırlı, sıratlı boyama tekniğiyle yapılmış geometrik motifli gövde parçası.	
13	B 13078-20	-	Sırlı 3	Kalın sigrafitto tekniğiyle yapılmış, yeşil sırlı, yonca motifli gövde parçası.	
14	B 12096-7	-	Sırlı 2	Orta kalınlıkta sigrafitto tekniğiyle yapılmış, yeşil sırlı, ceylan motifli gövde parçası.	
15	B 11137-26	-	Sırlı 2	İnce sigrafitto tekniğiyle yapılmış, açık yeşil ve kahverengi sırlı, geometrik bezemeli gövde parçası.	
16	B 11176-31	-	Sırlı 6	İnce sigrafitto tekniğiyle yapılmış, iki sıra yivin hemen altında geometrik bezeme yer alan gövde parçası.	

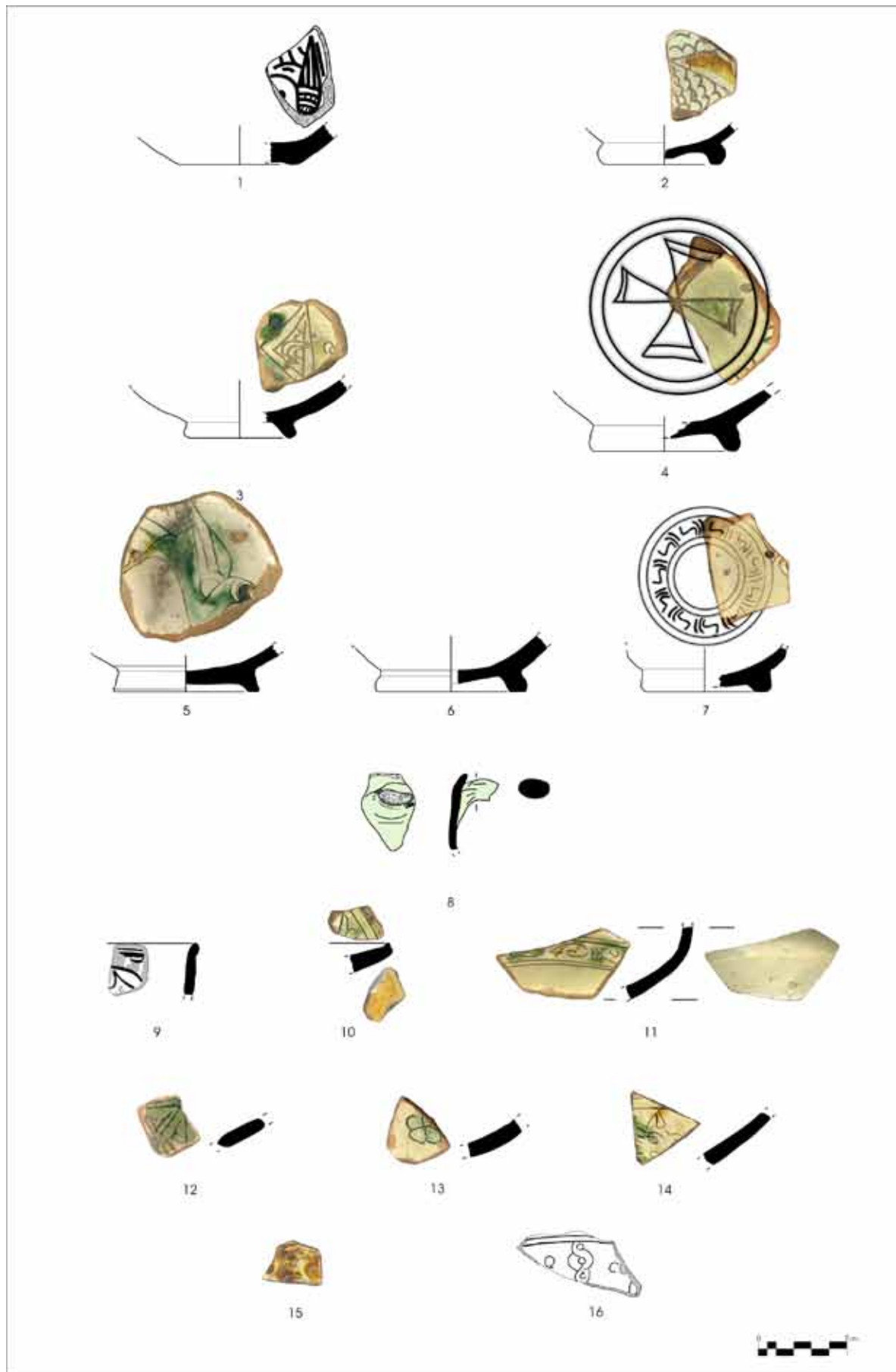

Fig.32

Fig. 33	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 4089-5	T 11	12	Ç= 33cm. K.Y: 3,522 mm. Basit ağız kenarlı, basit yayvan gövdeli sıg tabak parçası.	Uysal 2000: Fig. 1 No. 5
2	A 6001-3	T 12	32	Ç=38 cm. K.Y: 3,663 mm. Basit ağız kenarlı, yayvan gövdeli tabak parçası. İç yüzde ağız kenarının hemen altında tek sıra oluk bezeme yer almaktadır.	
3	B 3014-19	T 13	24	Ç=35 cm. K.Y: 3,990 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı , yayvan gövdeli derin tabak parçası. Ağız kenarının üst ve alt kısmında ikişer yiv sırası yer almaktadır.	
4	B 11176-23	T 14	19	Ç=37 cm. K.Y: 3,306 mm. Dışa çekik, içe dönük ağız kenarlı, küresel gövdeli tabak parçası. Parça iç yüzden, dışa çekik ağız kenarının gövdeyle birleştiği yerde keskin bir profil vermektedir.	
5	B 11016-68	T 15	1	Ç=23 cm. K.Y: 2,712 mm. Dışa çekik ağızlı, “S” profilili tabak parçası. Parça, iç yüzde dışa çekik ağız kenarının gövdeyle birleştiği yerde ve dış yüzde de gövde üzerinde keskin bir profil vermektedir.	

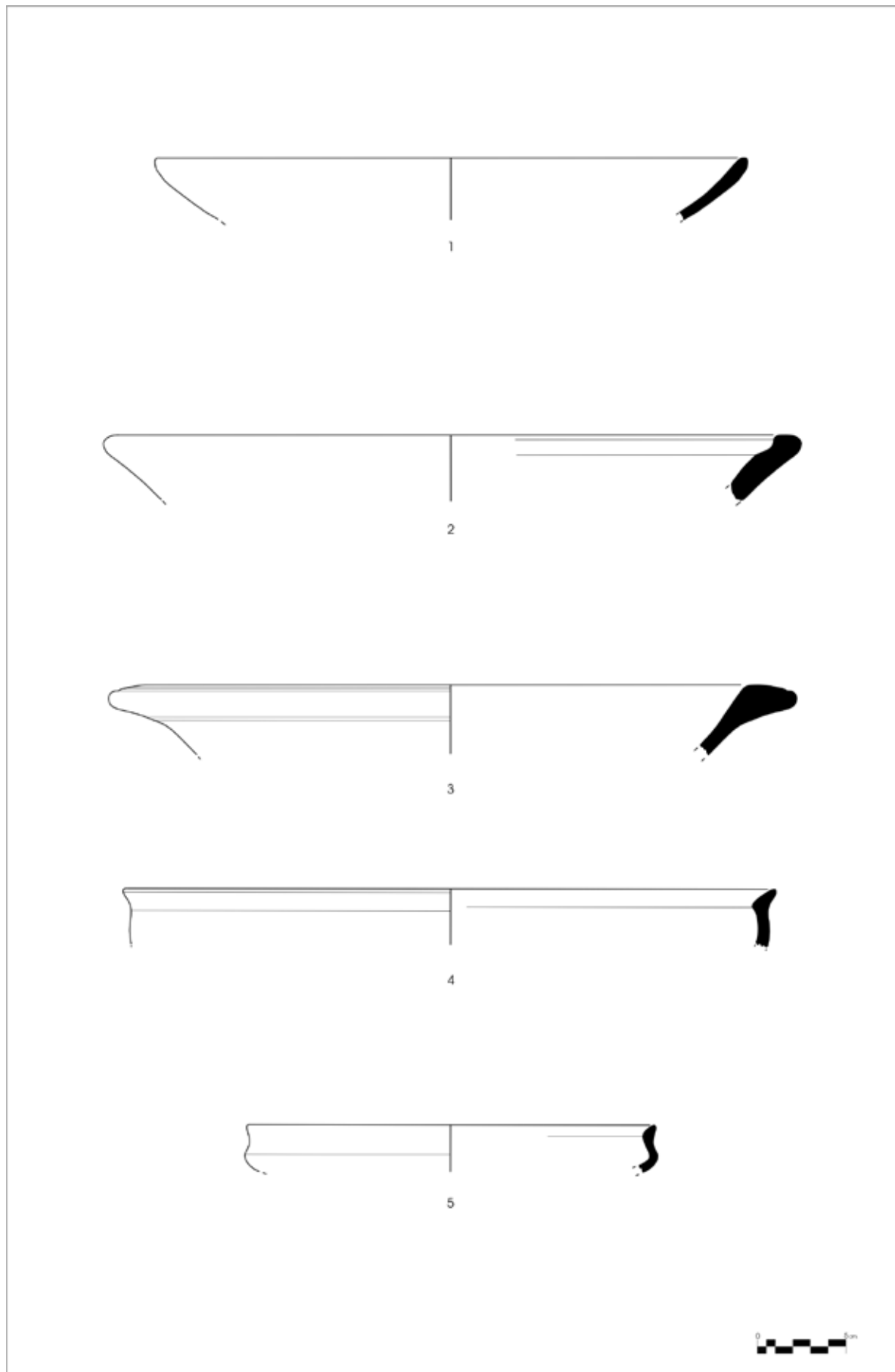
Fig.33

Fig. 34/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 4012-4	T 16	11	Ç=14 cm. K.Y: 2,697 mm. Yuvarlak basit ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası.	
2	A 2005-9	T 16	22	Ç=24 cm. K.Y: 3,915 mm. Düz basit ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası.	Uysal 2000: Fig. 1 No. 1
3	B 3014-22	T 16	19	Ç=18 cm. K.Y: 1,869 mm. Düz basit ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. İç yüzde ağız kenarının hemen altında oluk bezeme yer almaktadır.	
4	B 3046-2	T 17	25	Ç=20 cm. K.Y: 3,885 mm. Devrik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası.	
5	B 11033-3	T 17	3	Ç=23 cm. K.Y: 6,312 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası.	
6	B 11131-36	T 17	4	Ç=22 cm. K.Y: 6,546 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Çanağın gövdesi biraz daha dik bir form vermektedir.	
7	B 12057-34	T 18	19	Ç=28 cm. K.Y: 5,697 mm. Düz basit, dik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Çanağın gövdesi konik şekilde yukarı doğru açılırken ağızla birleştiği yerde keskin bir profil yaparak düzleşmektedir.	
8	B 12014-18	T 18	16	Ç=24 cm. K.Y: 2,610 mm. Hafif dışa kalınlaştırılmış, dik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Ağız kenarının altında iki sıra yiv bezeme yer almaktadır. Gövdeden ağız kenarına daha yumuşak bir dönüş yapılmıştır.	
9	B 13171-1	T 18	19	Ç=27 cm. K.Y: 6,150 mm. İçe kesik, dik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Çanağın ağız kenarından gövdeye geçişte oluk bezeme yer almaktadır.	
10	B 12082-1	T 19	6	Ç=18 cm. K.Y: 8,037 mm. Dışa kalınlaştırılmış düz, dik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Ağız kenarının üst kısmında sığ fakat geniş bir oluk yer almaktadır. Ağız kenarının alt kısmı daha fazla kalınlaştırılmıştır. Gövde üzerinde iki sıradan oluşan yiv bantlar arasında kazıma tekniğiyle yapılmış dalga bezeme yer almaktadır.	
11	B 11157-45	T 19	9	Ç=20 cm. K.Y: 4,818 mm. Dışa kalınlaştırılmış düz, dik ağız kenarlı, konik gövdeli çanak parçası. Ağız kenarının üst kısmı düzleştirilmiştir; alt kısmı ise daha çıkıntılıdır. Ağız kenarının alt kısmındaki yuvarlak şerit üzerinde baskı bezeme yer almaktadır.	

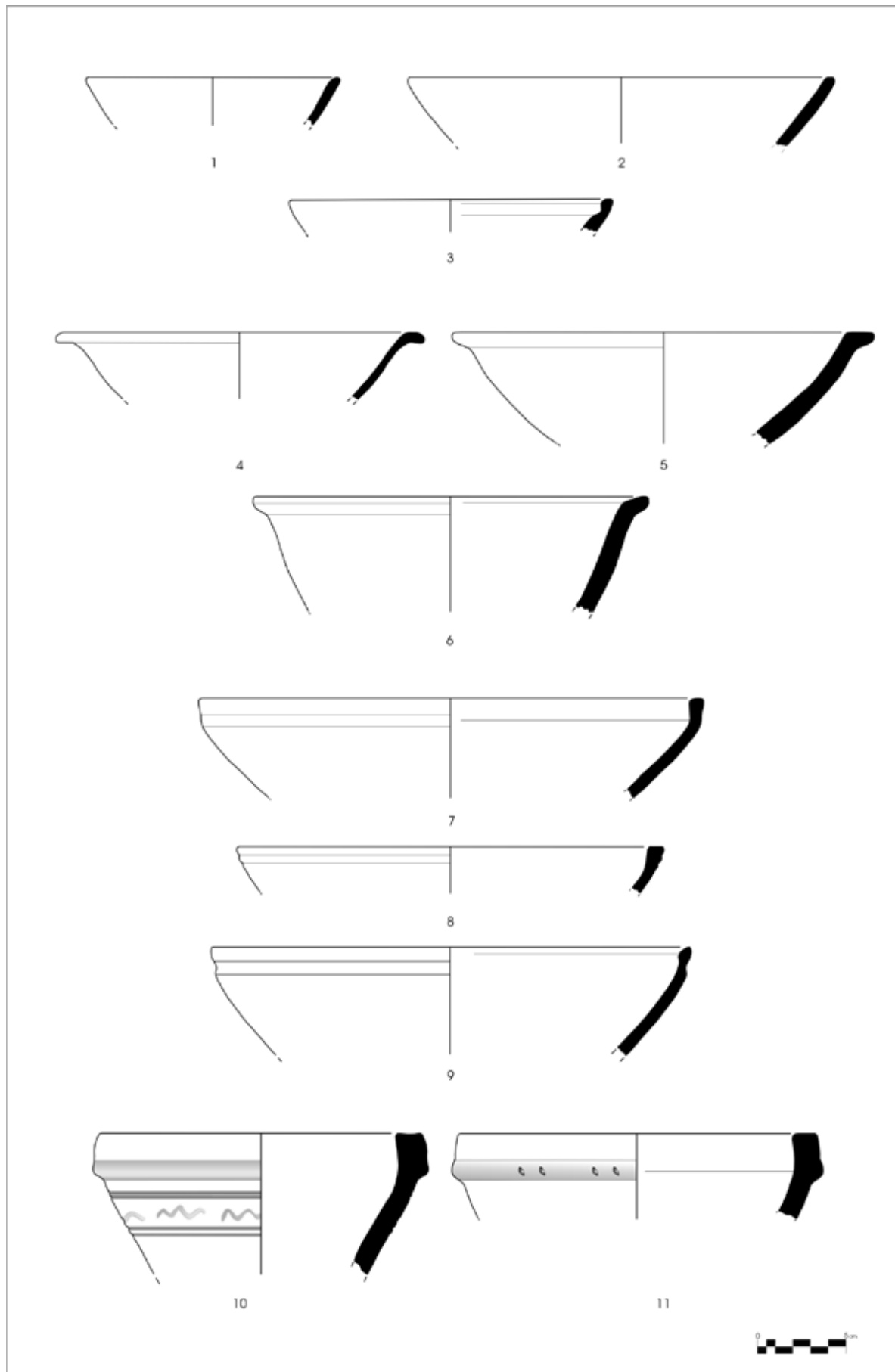

Fig.34

Fig. 35/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11001-1	T 20	2	Ç=12 cm. K.Y: 4,450 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, dışa taşkın “S” profilili çanak parçası. Çanağın üzerinde delikler mevcuttur. Kabin ele geçen yaklaşık 5/1’lık kısmında sadece 2 adet delik yer almaktadır; bu nedenle kullanım amacı anlaşılamamıştır.	
2	B 6041-3	T 21	2	Ç=20 cm. K.Y: 2,524 mm. Ağız üzeri hafif yivli, dışa çıkıntılı dik ağız kenarlı, ağızdan gövdeye geçişte dirsek yapan, yarı küresel gövdeli çanak parçası. Form olarak Geç Roma C seramiğine benzemekte ise de kaba hamurlu olmasıyla bu erken formlardan ayrılır. Yine de erken formların taklidi olma olasılığı yüksektir.	
3	B 6006-12	T 22	3	Ç=18 cm. K.Y: 2,513 mm. Çift kalınlaştırılmış, ağız kenarının üst kısmı yivli, içe dönük, küresel gövdeli çanak parçası.	Redford 1998: Fig. 3:15 C
4	B 4014-19	T 23	26	Ç=15 cm. K.Y: 2,759 mm. Dışa kıvrık ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak parçası.	
5	B 12097-3	T 24	25	Ç=15 cm. K.Y: 3,156 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak parçası. Ağız kenarından gövdeye yumuşak geçişlere sahiptir.	
6	B 4004-3	T 25	25	Ç=19,4 cm. K.Y: 2,796 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, “S” profilili çanak parçası. Yayvan “S” profilili gövde sert geçişlere sahiptir.	
7	B 5019-15	T 26	4	Ç=18 cm. K.Y: 4,047 mm. İçe hafif kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdeden dibe geçişte dışa çıkık keskin profilili, küresel gövdeli çanak parçası. Ağız kenarının üzerinde buğday dizisi şeklinde çentik bezeme yer almaktadır.	
8	B 11149-13	T 27 A	2	Ç=18 cm. K.Y: 5,049 mm. Düz basit ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak parçası.	
9	B 11137-2	T 27 B	12	Ç=27 cm. K.Y: 5,575 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, küresel gövdeli, gövdeden tutamaklı çanak parçası.	
10	B 4075-6/13	T 27 B	25	Ç=39 cm. K.Y: 7,853 mm. Çift kalınlaştırılmış ağız kenarlı, küresel gövdeli ağızdan tutamaklı çanak parçası.	

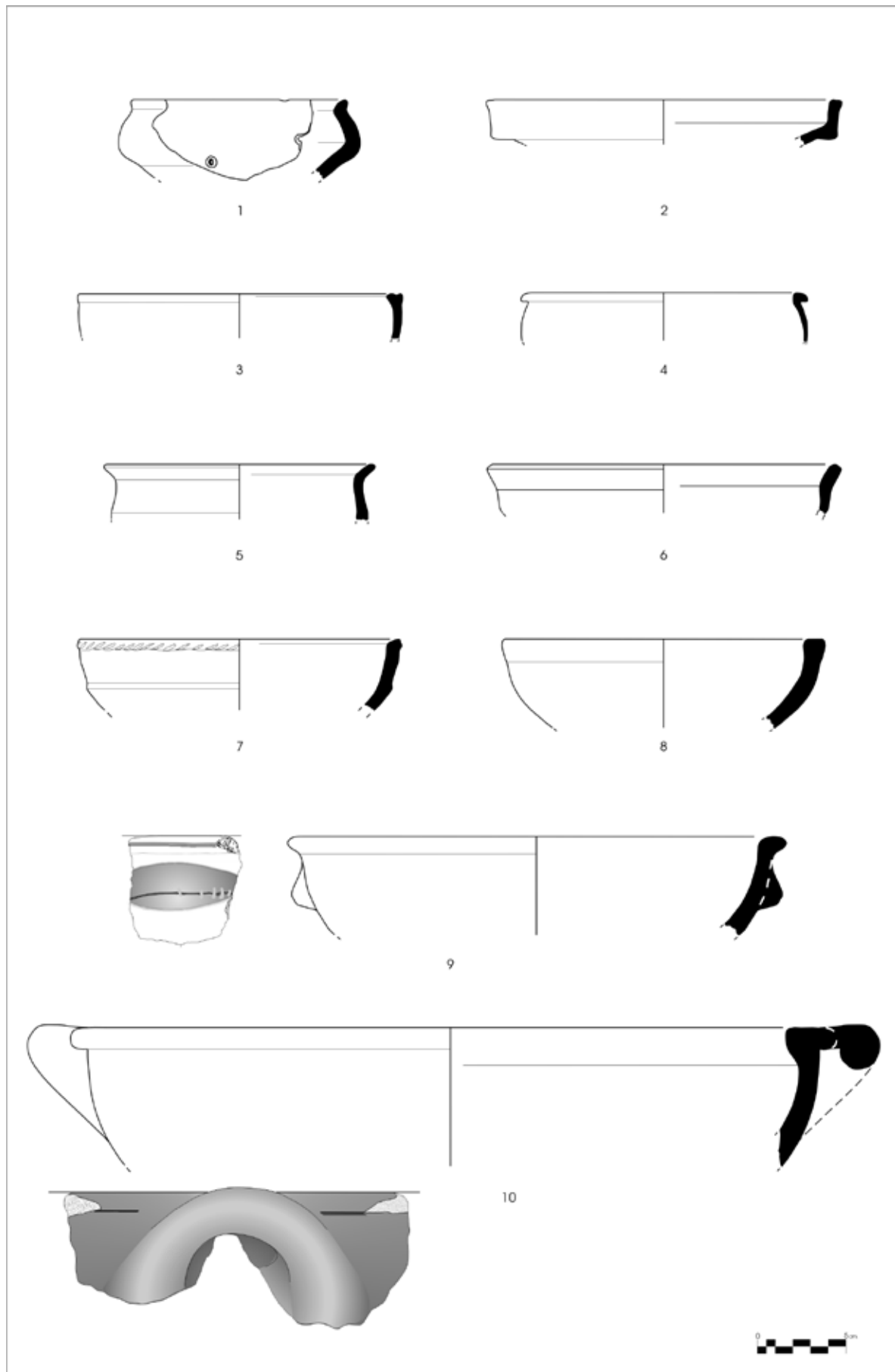
Fig.35

Fig. 36/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	2005-3/12	T 28 A	17	Ç=8 cm. K.Y: 3,507 mm. Basit ağız kenarlı, kısa, içe dönük silindir boyunlu, oval gövdeli testi parçası.	
2	B 12057-29	T 28 B	18	Ç=6 cm. K.Y: 3,084 mm. Basit ağız kenarlı, kısa silindir boyunlu, oval gövdeli testi parçası. Tek yada çift dikey şerit kulpludur. Kulbun korunan yüksekliği 1,581 mm.dir.	
3	B 11165-36	T 28 B	11	Ç=7,5 cm. K.Y: 3,126 mm. Dışa kalınlaştırılmış dudaklı, kısa silindir boyunlu, oval gövdeli testi parçası.	
4	B 3073-3	T 29 A	16	Ç=5 cm. K.Y: 1,566 mm. Kulp k.y: 1,518 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, oval gövdeli testi parçası. Tek yada çift dikey şerit kulpludur. Kulbun korunan yüksekliği 1,518 mm.dir.	
5	B 2001-3	T 29 A	20	Ç=6,5 cm. K.Y: 1,763 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, oval gövdeli testi parçası.	
6	B 12097-16	T 29 A	24	Ç=7 cm. K.Y: 3,781 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, oval gövdeli testi parçası. Boyun üzerinde yuvarlak şerit bezeme mevcuttur.	Uysal 2000: Fig. 3 No. 9
7	B 11137-21	T 29 B	4	Ç=5 cm. K.Y: 1,821 mm. Kulp k.y: 1,755. Düz, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, oval gövdeli testi parçası. Tek yada çift dikey ikiz kulpludur. Kulbun korunan yüksekliği 1,755 mm.dir.	
8	B 6002-6	T 30 A	19	Ç=8,5 cm. K.Y: 2,875 mm. Dışa çekik, basit ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu, geniş küresel gövdeli testi parçası.	
9	B 11157-50	T 30 A	28	Ç=9,2 cm. K.Y: 4,488 mm. Dışa çekik, basit ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu, geniş küresel gövdeli testi parçası.	
10	B 11082-19	T 30 A	3	Ç=6 cm. K.Y: 6,087 mm. Dışa çekik, hafif dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu, geniş küresel gövdeli testi parçası.	
11	B 11107-4	T 30 B	2	Ç=10 cm. D.Ç= 15 cm. Y: 33,854 mm. Hafif içe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; uzun, dik boyunlu; boyundan gövdeye dikey şerit kesitli, 12,762 mm. yüksekliğinde çift kulplu; geniş küresel gövdeli, düz dipli testi. Boyundan gövdeye geçişte kazıma tekniğiyle yapılmış üçgenler ve altında iki sıra yiv bezeme yer almaktadır.	Morgan and Leatherby 1987: Fig. 53 No.12

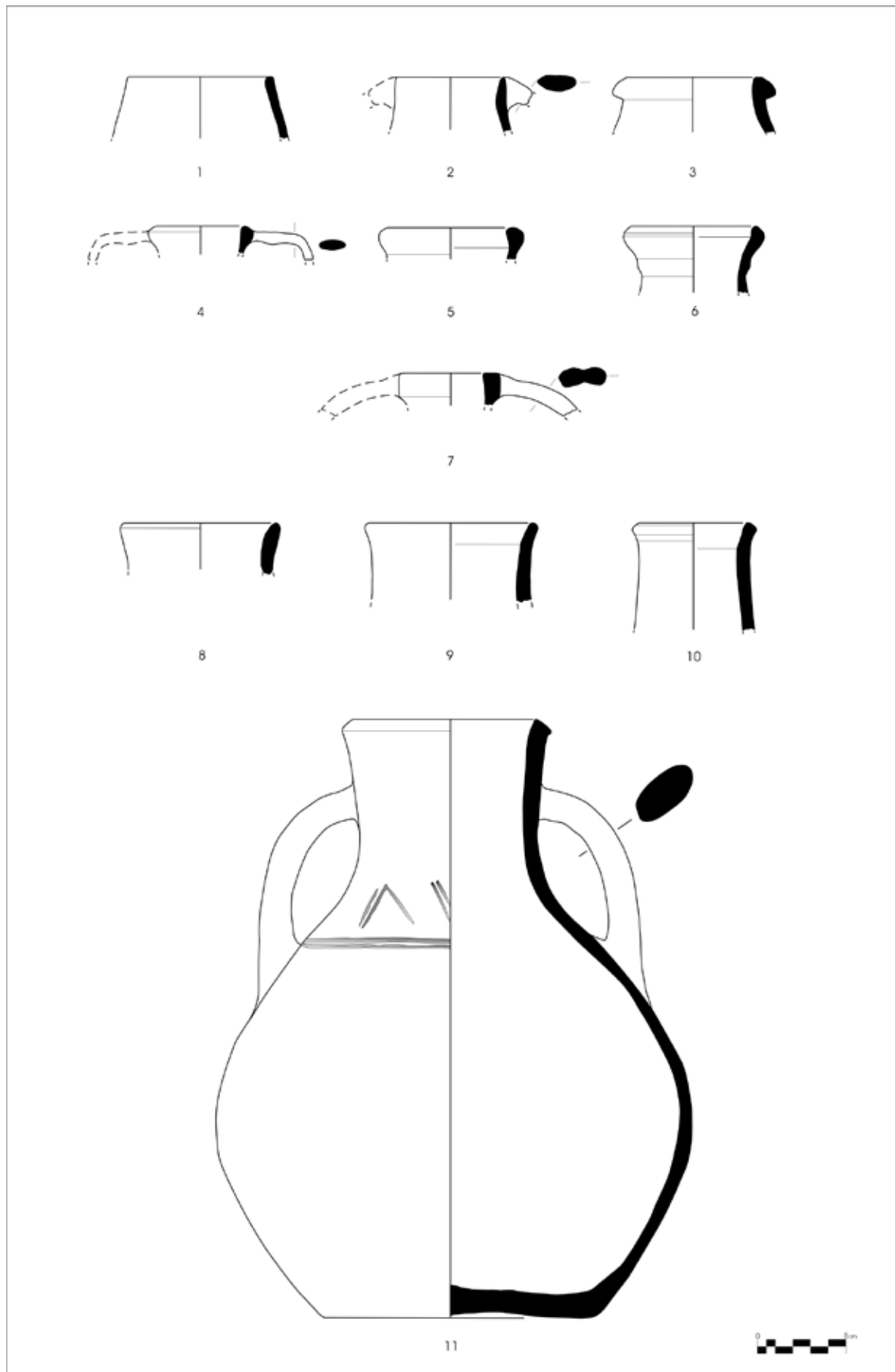

Fig.36

Fig. 37/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11137-17	T 31	3	Ç=12 cm. K.Y: 4,894 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu yarı küresel gövdeli testi parçası. Ağız bitimi kütleştirilmiş, ağızdan boyna geçiş ise yumuşaktır.	
2	B 3076-1	T 31	31	Ç=13 cm. K.Y: 5,591 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu yarı küresel gövdeli testi parçası. Ağız bitimi sivriltilmiş, ağızdan boyna geçiş ise yumuşaktır.	
3	B 2024-1	T 31	32	Ç=15 cm. K.Y: 2,559 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu yarı küresel gövdeli testi parçası. Ağız bitimi sivriltilmiş, ağızdan boyna geçiş ise yumuşaktır. Boyunda ince bir bant bezeme yer almaktadır.	
4	B 13140-15	T 32	35	Ç=14 cm. K.Y: 2,912 mm. Dışa çift boğumlu kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik boyunlu, küresel gövdeli testi parçası. Üstteki boğum altındakine oranla daha küt bir görünüm arz etmektedir	
5	B 12071-5	T 33	18	Ç=11 cm. K.Y: 3,799 mm. Dışa kalınlaştırılmış, içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarı keskin bir çıkıntıyla boyundan ayrılan, uzun, dar boyunlu, yarı küresel gövdeli testi parçası. Ağızdaki içe dönüklük dudağın hemen altında yerini uzun bir dikliğe bırakmakta; diklik boyna geçişte dışarıya doğru çıkıntı yaparak yerini boyna bırakmıştır.	Mitchell 1980: Fig. 100 No. 1220; Redford 1998: Fig. 3:5 C, Q; Moore 1993: Fig. 28 No. 5
6	B 2024-1	T 34 A	32	Ç=12 cm. K.Y: 3,962 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyunlu, oval gövdeli testi parçası. Kütleştirilmiş dudak üzerinde yiv bezeme bulunmaktadır.	
7	B 11172-6	T 34 A	8	Ç=10 cm. K.Y: 7,176 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyunlu, oval gövdeli testi parçası.	Redford vd. 2001: Fig. 31 No. 1; Moore 1993: Fig. 28 No. 3
8	B 3019-2	T 34 B	19	Ç=13 cm. K.Y: 3,068 mm. Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, konik boyun düz profilli, oval gövdeli testi parçası.	Redford 1998: Fig. 3:15 P
9	B 3007-8	T 34 B	25	Ç=17 cm. K.Y: 2,928 mm. Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar konik boyun düz profilli, oval gövdeli testi parçası.	
10	B 2025-9	T 34 B	11	Ç=16 cm. K.Y: 2,250 mm. Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, konik boyun düz profilli, oval gövdeli testi parçası.	
11	B 4014-3/4	T 34 C	17	Ç=15,5 cm. K.Y: 3,806 mm. Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyun dalgalı profilli, oval gövdeli testi parçası.	
12	B 3029-12	T 34 C	32	Ç=13 cm. K.Y: 7,678 mm. Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar, konik boyun dalgalı profilli, oval gövdeli testi parçası.	

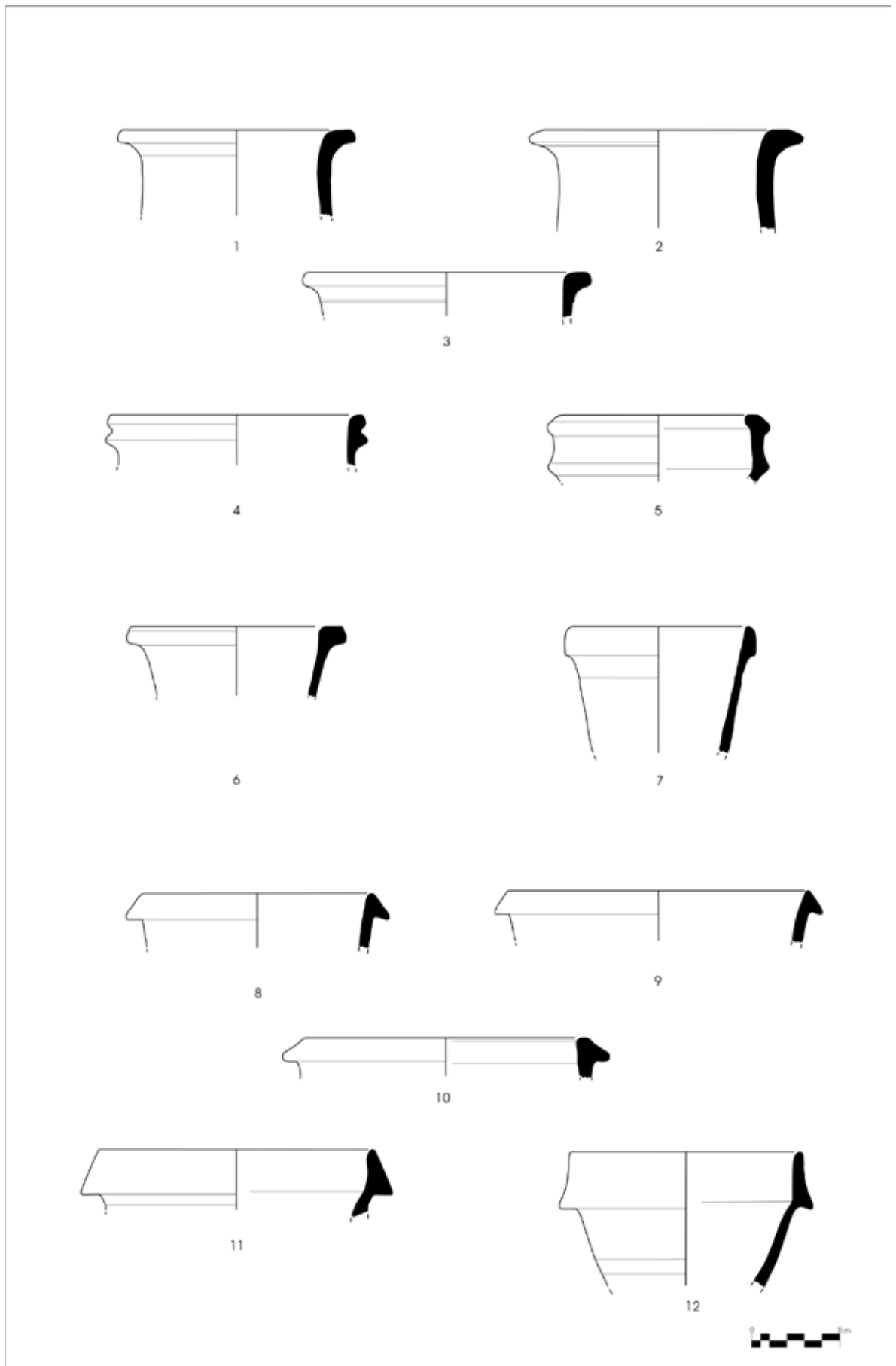
Fig.37

Fig. 38/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	A 5007-2	T 35 A	22	Ç=11,6 cm. K.Y: 2,133 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, huni boyunlu, küresel gövdeli testi parçası. Boyun üzerinde dış yüzde sivri şerit; iç yüzde sığ bir oluk bezeme yer almaktadır.	
2	B 11016-37	T 35 B	29	Ç=11 cm. K.Y: 2,386 mm. Hafif dışa çekik, basit ağız kenarlı, huni boyunlu, tek yada çift kulplu, küresel gövdeli testi parçası. Dikey şerit kulp üzerinde kazıma tekniğiyle yapılmış geometrik bezeme yer almaktadır. Kulbun korunan yüksekliği 3,646 mm.dir.	
3	B 11137-19	T 35 B	15	Ç=12 cm. K.Y: 2,873 mm. Kulp k.y: 2,914 mm. Hafif dışa çekik, basit ağız kenarlı, huni boyunlu, tek yada çift kulplu, küresel gövdeli testi parçası. Boyun üzerinde iki sıra hafif yuvarlak şerit görülür. Dikey şerit kulp üzerinde kazıma tekniğiyle yapılmış geometrik bezeme yer almaktadır. Kulbun korunan yüksekliği 2,914 mm.dir.	
4	B 11032-36	T 35 C	4	Ç=14 cm. K.Y: 2,139 mm. Basit ağız kenarlı, huni boyunlu, küresel gövdeli testi parçası. Ağız kenarı üzerinde sığ bir yiv yer almaktadır.	
5	B 2033-12	T 36	19	Ç=12 cm. K.Y: 2,191 mm. Dışa çekik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dar boyunlu, küresel gövdeli testi parçası.	
6	B 3073-11	T 36	27	Ç=11 cm. K.Y: 2,665 mm. Dışa çekik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dar boyunlu, küresel gövdeli testi parçası. Ağzın iç kısmında iki sıra yiv yer almaktadır.	
7	B 3010-5	T 36	19	Ç=14 cm. K.Y: 2,008 mm. Dışa çekik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dar boyunlu, küresel gövdeli testi parçası.	
8	B 5035-10	T 37	22	Ç=6 cm. K.Y: 2,825 mm. Dışa devrik ağız kenarlı, uzun, dar boyunlu, küresel gövdeli testi parçası.	
9	B 3058-26	T 38	11	Ç=9 cm. K.Y: 2,331 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, kısa içbükey boyunlu, küresel gövdeli testi parçası.	
10	B 3071-12	T 38	23	Ç=12 cm. K.Y: 2,822 mm. Dışa çekik ağız kenarlı, kısa, içbükey boyunlu, küresel gövdeli testi parçası. ağız kenarının ucu kapak yeri oluşturacak şekilde yukarı doğru kıvrılmıştır.	
11	B 3066-5	T 38	31	Ç=14 cm. K.Y: 2,199 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, içbükey boyunlu, küresel gövdeli testi parçası. Dudağın, üzerinde yiv; üstünde ise kapak yeri mevcuttur.	

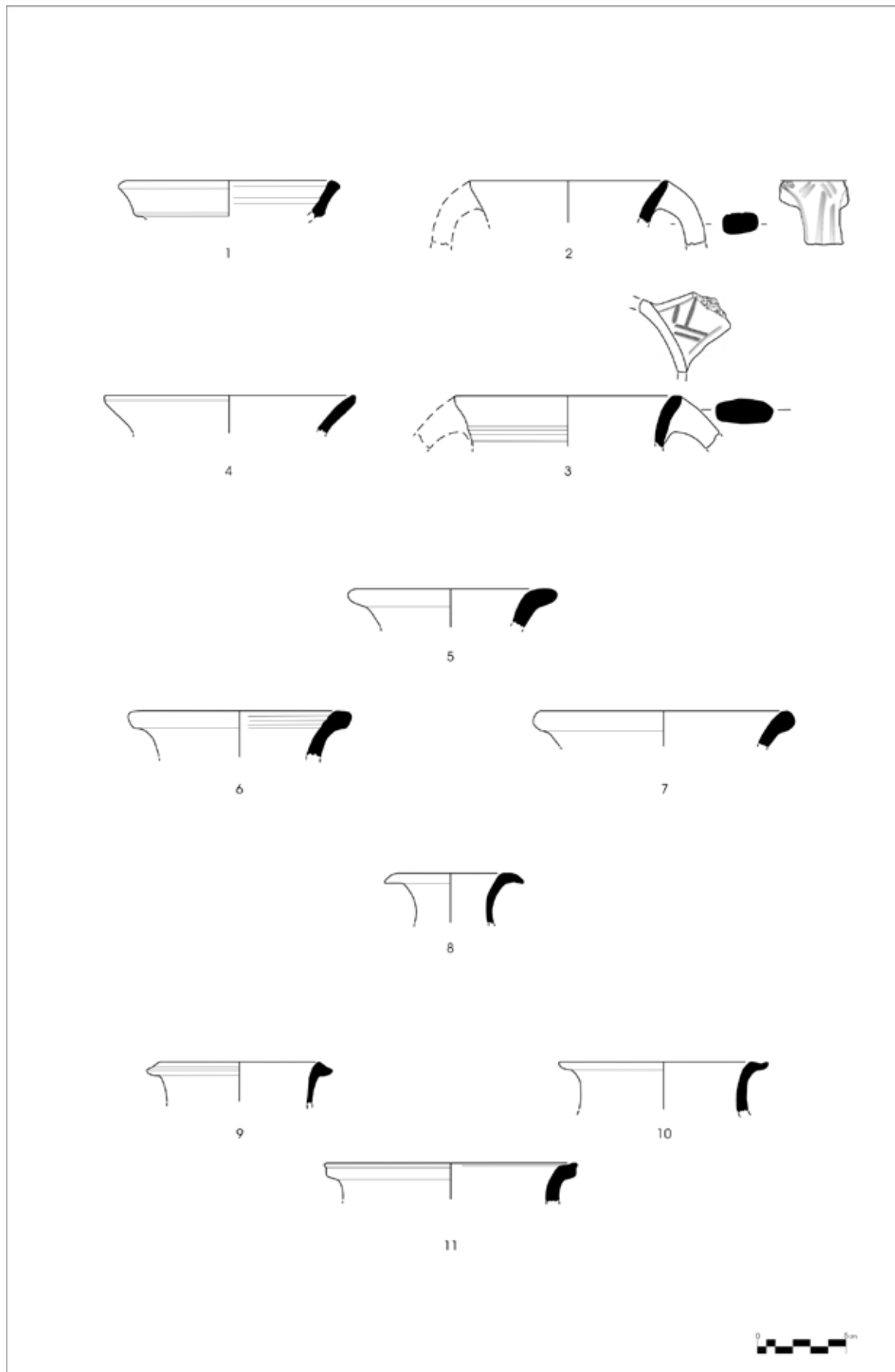

Fig.38

Fig. 39/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 4069-14	T 39	28	Ç=21 cm. K.Y: 3,313 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; boyunsuz; keskin omuzlu; basık, küresel gövdeli çömlek parçası.	
2	B 12103-24	T 39	19	Ç=15 cm. K.Y: 3,273 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; boyunsuz; keskin omuzlu; basık, küresel gövdeli çömlek parçası. Ağız kenarının altıyla üç sıra yiv yer almaktadır.	
3	B 3058-3	T 39	11	Ç=17 cm. K.Y: 3,282 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; boyunsuz; keskin omuzlu; basık, küresel gövdeli çömlek parçası.	Mitchell 1980: Fig. 59 No. 96.
4	B 3046-3	T 39	14	Ç=14 cm. K.Y: 3,058 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; boyunsuz; keskin omuzlu; basık, küresel gövdeli çömlek parçası. Ağzın üstünde tek sıra yiv mevcuttur. Omuza geçişte cidar kalınlığı artmış ve dışarı doğru bir keskilik oluşturmuştur.	
5	B 6042-4	T 40	35	Ç=11 cm. K.Y: 2,980 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; boyunsuz, oval gövdeli çömlek parçası.	
6	B 6004-2	T 40	19	Ç=15 cm. K.Y: 2,121 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; boyunsuz, oval gövdeli çömlek parçası.	
7	B 3034-17	T 41	1	Ç=13 cm. K.Y: 2,630 mm. Basit ağız kenarlı, kısa, dik boyunlu, geniş küresel gövdeli çömlek parçası.	
8	B 6004-1	T 42	3	Ç=26 cm. K.Y: 3,828 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa dik boyunlu, oval gövdeli çömlek parçası. Ağız kenarında ve boyundan gövdeye geçişte keskin profillidir.	
9	B 2025-6	T 43	11	Ç=11 cm. K.Y: 4,568 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; kısa, dik boyunlu; geniş, küresel gövdeli çömlek parçası. İç yüzde boyundan gövdeye geçişte keskin profilli.	
10	B 4042-18	T 43	19	Ç=10 cm. K.Y: 5,698 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; kısa, dik boyunlu; geniş, küresel gövdeli çömlek parçası.	
11	B 2019-1	T 43	29	Ç=18 cm. K.Y: 4,149 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; kısa, dik boyunlu; geniş, küresel gövdeli çömlek parçası.	
12	B 2022-5	T 43	24	Ç=9 cm. K.Y: 2,573 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı; kısa, dik boyunlu; geniş, küresel gövdeli çömlek parçası. İç yüzde boyundan gövdeye geçişte keskin profilli.	
13	B 11050-7	T 44	2	Ç=20 cm. K.Y: 3,740 mm. Düz ağız kenarlı, kısa boyunlu, keskin omuzlu, küresel gövdeli çömlek parçası. Ağzın iç kısmında tek yiv, omuz üzerinde ise hafif yuvarlak şerit bezeme yer almaktadır.	
14	B 11137-22	T 45	14	Ç=23 cm. K.Y: 2,591 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa boyunlu, oval gövdeli çömlek parçası.	
15	B 2004-6	T 46	17	Ç=16 cm. K.Y: 3,997 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, dışa yatık boyunlu, oval gövdeli çömlek parçası. Boyun üzerinde sivri şerit bezeme yer almaktadır.	
16	B 13226-7	T 46	2	Ç=16 cm. K.Y: 4,470 mm. Çift kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, dışa yatık boyunlu, oval gövdeli çömlek parçası.	
17	B 11137-16	T 46	1	Ç=19 cm. K.Y: 2,396 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, dışa yatık boyunlu, oval gövdeli çömlek parçası. Ağız üzerinde tek sıra yiv bezeme yer almaktadır.	

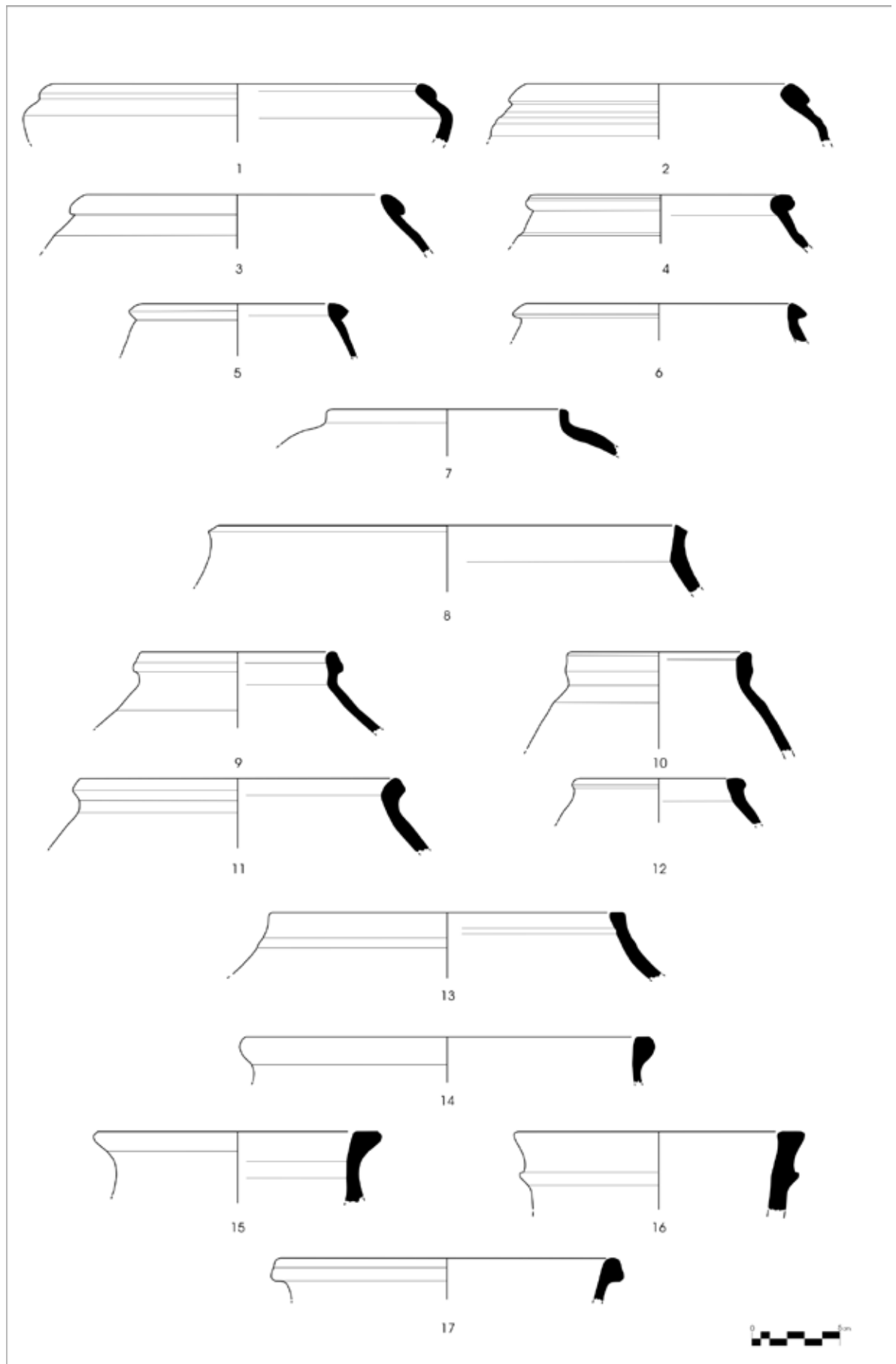

Fig.39

Fig. 40/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11033-16	T 47	10	Ç=20 cm. K.Y: 3,909 mm. İçe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik, uzun boyunlu, küresel gövdeli çömlek parçası. Ağzın iç ve dış kısmında sığ bir yiv yer almaktadır.	
2	B 13043-77	T 47	9	Ç=22 cm. K.Y: 3,458 mm. İçe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik, uzun boyunlu, küresel gövdeli çömlek parçası.	
3	B 13140-25	T 47	4	Ç=23 cm. K.Y: 3,559 mm. İçe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik, uzun boyunlu, küresel gövdeli çömlek parçası. Boyun üzerinde kazıma tekniği ile yapılmış geometrik bezeme yer almaktadır.	
4	B 11024-2	T 47	3	Ç=19 cm. K.Y: 3,146 mm. İçe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik, uzun boyunlu, küresel gövdeli çömlek parçası.	
5	B 4008-1	T 47	3	Ç=21 cm. K.Y: 2,840 mm. İçe kesik, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dik, uzun boyunlu, küresel gövdeli çömlek parçası. Kenardan tutamaktır.	
6	B 11016-61	T 48 A	2	Ç=14 cm. K.Y: 4,427 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
7	B 12009-2	T 48 A	18	Ç=17 cm. K.Y: 4,149 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
8	B 11082-9	T 48 A	6	Ç=18 cm. K.Y: 7,696 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Boyun üzerinde üç sıra oluk; gövde üzerinde ise noktalar halinde çentik bezeme yer almaktadır.	
9	B 13109-1	T 48 A	4	Ç=18 cm. K.Y: 3,117 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Kap kenardan tutamaktır; tutamak üzerinde çentik bezeme yer almaktadır.	
10	B 11016-53	T 48 A	2	Ç=19 cm. K.Y: 3,945 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
11	B 11165-64	T 48 A	4	Ç=21 cm. K.Y: 2,532 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
12	B 11165-26	T 48 A	4	Ç=19 cm. K.Y: 3,536 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Tek yada çift dikey şerit kulpludur. Kulbun ağızla birleştiği yerde tınak biçiminde çentik bezeme yer almaktadır. Kulbun korunan yüksekliği 2,980 mm.dir.	
13	B 11016-46	T 48 A	4	Ç=20 cm. K.Y: 1,750 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Tek yada çift dikey oval kulpludur. Kulbun korunan yüksekliği 2,703 mm.dir.	
14	B 11082-14	T 48 A	6	Ç=24 cm. K.Y: 7,904 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Gövde üzerinde yuvarlak şerit üzeri baskı bezeme ve bu bezemenin arasından aşağıya doğru sarkan buğday başağı şeklinde çentik bezeme yer almaktadır.	Redford vd. 2001: Fig. 39 No. 2; Mitchell 1980: Fig. 103 No. 1302.

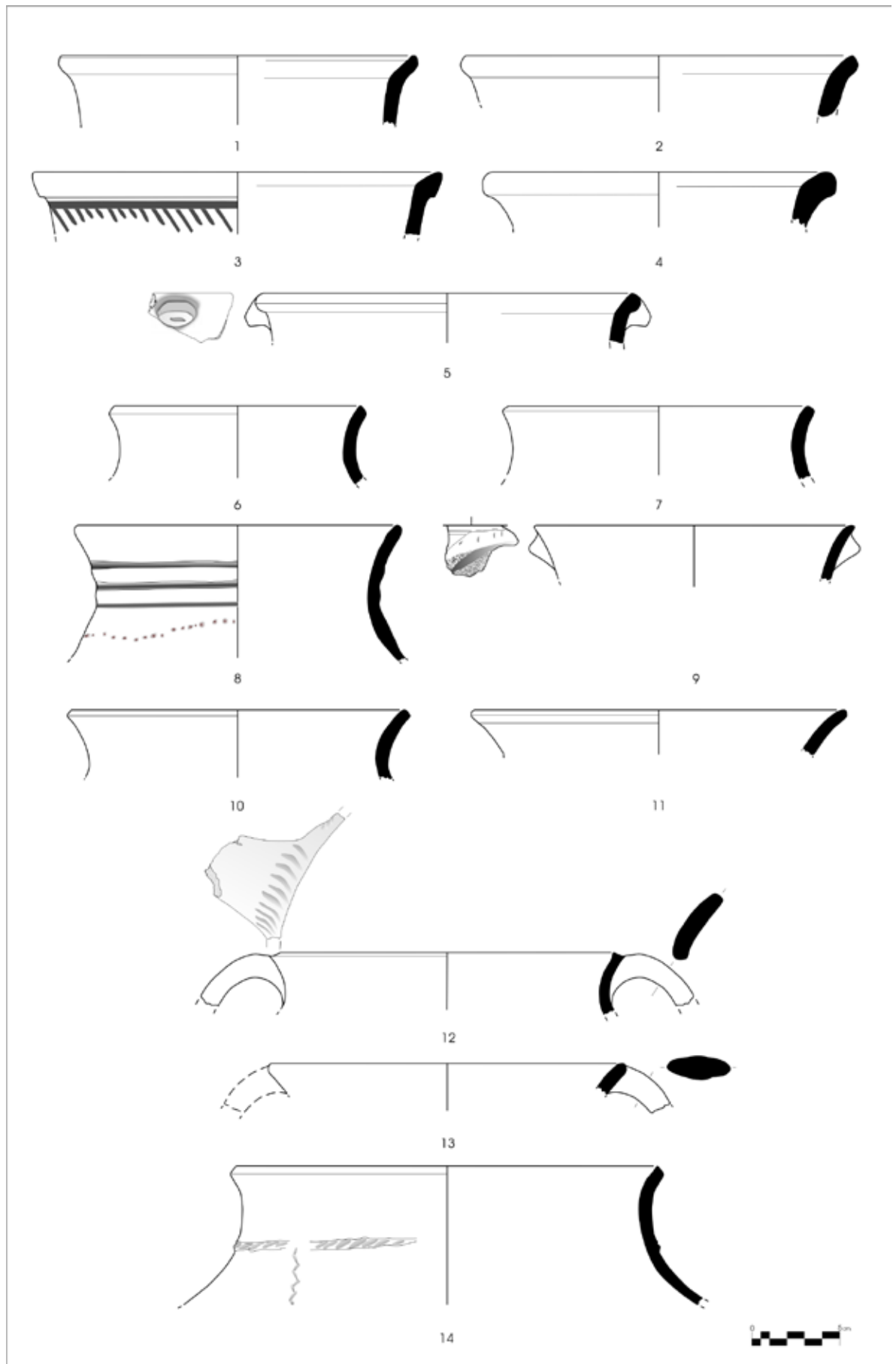

Fig.40

Fig. 41/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 6006-8	T 48 B	2	Ç=12 cm. K.Y: 4,588 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
2	B 11137-1	T 48 B	4	Ç=14 cm. K.Y: 3,360 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Ağız üzeri dalga bezemelidir	
3	B 11066-2	T 48 B	3	Ç=14 cm. K.Y: 3,581 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
4	B 6011-4	T 48 B	2	Ç=16 cm. K.Y: 1,910 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Boyundan gövdeye geçişte keskin profillidir.	
5	B 12058-5	T 48 B	12	Ç=17 cm. K.Y: 2,893 mm. Yivli ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
6	B 11033-30	T 48 B	4	Ç=20 cm. K.Y: 5,960 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Kap kenardan tutamaktır.	Redford 1998: Fig. 3:9 B
7	B 11016-3	T 48 B	2	Ç=21 cm. K.Y: 5,040 mm. Yivli ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Boyun üzerinde üst üste gelmiş üç adet yaprak şeklinde baskı bezeme yer aşmaktadır.	
8	B 11050-5	T 48 B	2	Ç=27 cm. K.Y: 3,419 mm. Yivli ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, iç cidarı yivli, geniş, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
9	B 13140-38	T 48 C	4	Ç=13 cm. K.Y: 5,370 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Kap kenardan tutamaktır. Boyunda üzerinde tutamağın alt kısmında bitkisel motifli kazıma bezeme yer almaktadır.	
10	B 11016-2	T 48 C	3	Ç=14 cm. K.Y: 6,188 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Boyun üzerinde buğday dizisi şeklinde baskı bezeme yer almaktadır.	
11	B 11157-14	T 48 C	4	Ç=16 cm. K.Y: 7,608 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Gövde üzerinde nal biçimli baskı bezeme yer almaktadır.	Mitchell 1980: Fig. 97 No. 1126
12	B 11137-29	T 48 C	2	Ç=15 cm. K.Y: 4,205 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Ağızda ve boyunda dizi halinde baskı bezeme yer almaktadır.	
13	A 5088-9	T 48 C	3	Ç=14 cm. K.Y: 3,565 mm. İçe kesik ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Ağız üzerinde iki sıra yiv bezemeli. Tek yada çift dikey yuvarlak kulplu; kulp üzeri geometrik desenli kazıma bezemeli. Kulbun korunan yüksekliği 4,183 mm.dir.	
14	B 13043-93	T 48 C	11	Ç=16 cm. K.Y: 3,351 mm. İçe kesik ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Tek yada çift kulplu dikey şerit kulplu; kulp üzeri dalga motifli kabartma bezemelidir. Kulbun korunan yüksekliği 2,569 mm.dir.	

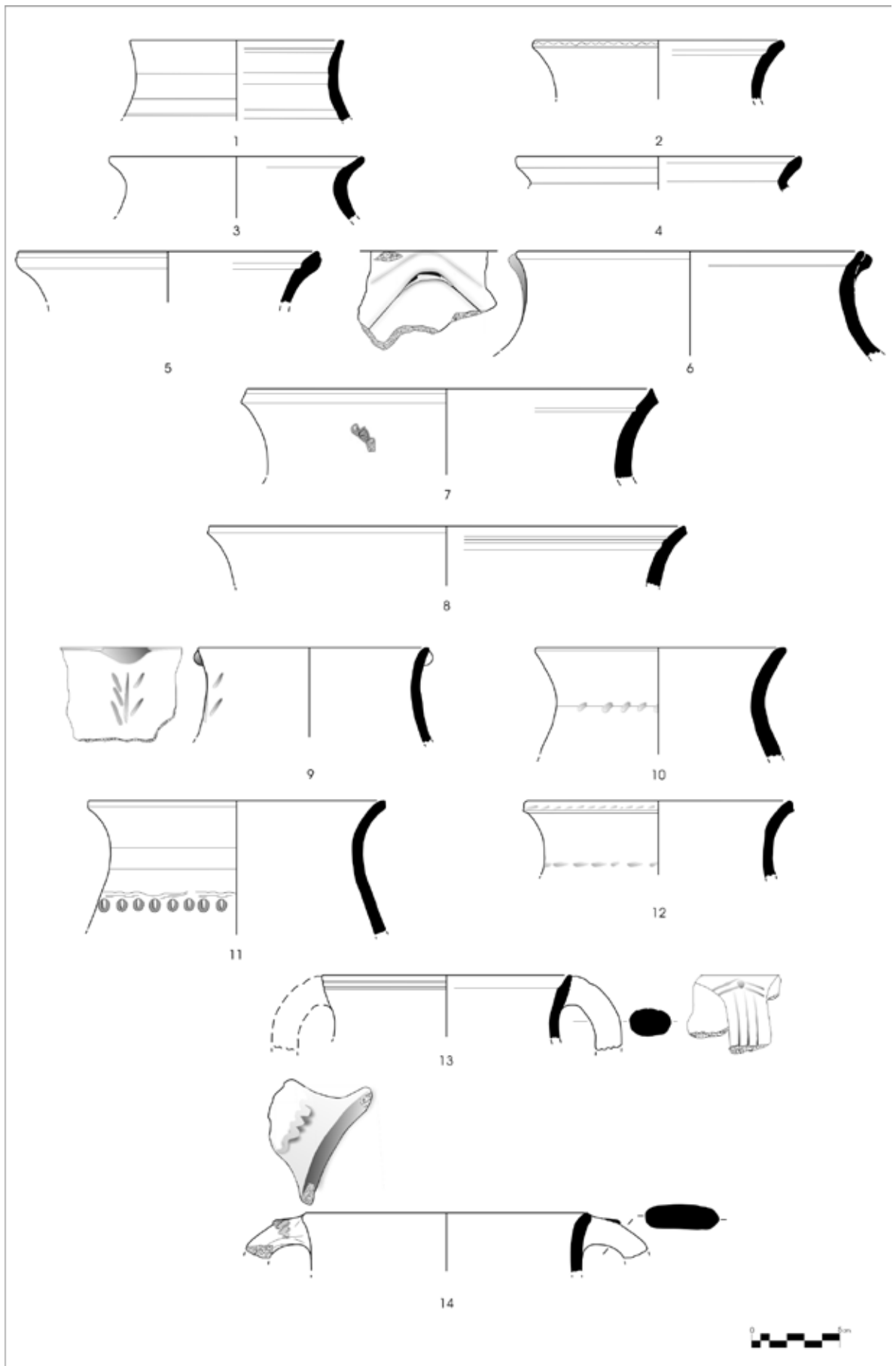

Fig.41

Fig. 42/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11016-59	T 48 C	3	Ç=18 cm. K.Y: 5,452 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası.	
2	B 11033-17	T 48 C	4	Ç=22 cm. K.Y: 4,149 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Ağız üzerinde dizi halinde baskı bezeme yer almaktadır.	
3	B 11016-42	T 48 C	2	Ç=22 cm. K.Y: 6,346 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Ağız üzerinde yiv; gövde üzerinde ise dizi halinde baskı bezeme yer almaktadır.	
4	B 11050-15	T 48 C	4	Ç=23 cm. K.Y: 6,434 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Ağız üzerinde yiv ve boyun iç kısmında üç sıra sıg oluk yer almaktadır.	
5	B 11033-7	T 48 C	10	Ç=24 cm. K.Y: 6,760 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, içbükey boyunlu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Ağız üzerinde yiv bezeme yer almaktadır.	
6	B 12062-2	T 48 D	2	Ç=22 cm. K.Y: 17,970 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa yatık boyunlu, tek yada çift boyundan gövdeye dikey şerit kulplu, keskin karınlı pişirme kabı parçası. Kabın büyük kısmı korunmuştur. Kulbun yüksekliği 14,874 mm.dir. Boyundan gövdeye geçişte zincir motifli baskı bezeme yer almaktadır.	
7	B 12062-1	T 48 E	2	Ç=20 cm. K.Y: 23,931 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, dışa yatık boyunlu, küresel gövdeli, tek yada çift ağızdan gövdeye dikey yuvarlak kulplu pişirme kabı. Kabın yalnızca dip kısmı eksiktir. Kulbun yüksekliği 13,866 mm.dir. Boyun ve gövde üzerinde ikişer sıra yiv bezeme yer almaktadır.	

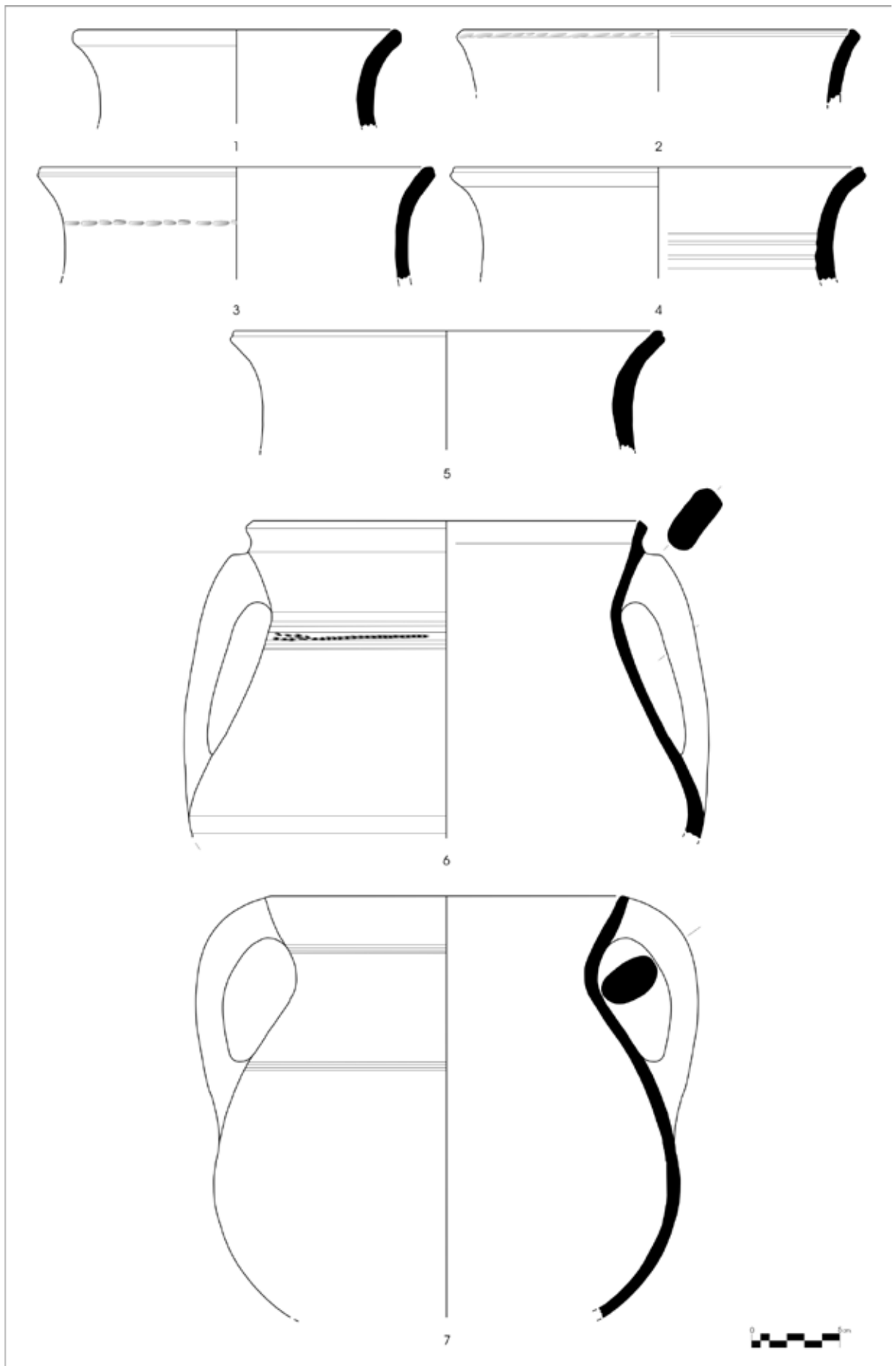
Fig.42

Fig. 43/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11033-4	T 48 F	4	Ç=18 cm. K.Y: 19,227 mm. Kulp k.y: 18,041 mm. Basit ağız kenarlı, kısa, içbükey boyunlu, tek yada çift ağızdan gövdeye dikey şerit kulplu, oval gövdeli pişirme kabı parçası. Ağızın iç kısmında hafif bir yiv; boyundan gövdeye geçişte yuvarlak şerit üzeri baskı bezeme yer almaktadır.	Redford 1998: Fig. 3:9 D
2	B 3007-16	T 49	19	Ç=14 cm. K.Y: 2,123 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kapak yivli, içe eğik, kısa boyunlu, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
3	B 6075-1	T 49	11	Ç=14 cm. K.Y: 3,370 mm. Dışa kıvrık ağız kenarlı, kapak yivli, içe eğik, kısa boyunlu, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
4	B 4042-2/27	T 49	11	Ç=16 cm. K.Y: 2,864 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kapak yivli, içe eğik, kısa boyunlu, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
5	B 3068-5	T 49	11	Ç=19 cm. K.Y: 2,742 mm. Dışa kıvrık ağız kenarlı, kapak yivli, içe eğik, kısa boyunlu, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
6	B 12058-6	T 49	18	Ç=23 cm. K.Y: 2,168 mm. Çift boğumlu ağız kenarlı, kapak yivli, içe eğik, kısa boyunlu, küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
7	B 11157-1	T 50	4	Ç=16 cm. K.Y: 4,420 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa hafif yatık boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
8	B 11137-7	T 50	4	Ç=17 cm. K.Y: 3,682 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa hafif yatık boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası.	
9	B 11116-1	T 50	4	Ç=15 cm. K.Y: 9,729 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, dışa hafif yatık boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Kap kenardan tutamalıdır. Boyun ve omuz üzerinde ikişer sıra yiv arasında ikili zikzak hat şeklinde kazıma bezeme yer almaktadır. Gövde üzerinde bir sıra daha yiv bezeme görülmektedir.	Mitchell 1980: Fig. 55 No. 67
10	B 11050-14	T 50	10	Ç>25 cm. K.Y: 5,294 mm. Basit ağız kenarlı, uzun, dışa hafif yatık boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Ağız kenarında ve gövde üzerinde iç içe açılar şeklinde kazıma bezeme yer almaktadır.	
11	B 12126-3	T 50	4	Ç=25 cm. K.Y: 11,219 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa hafif yatık boyunlu, geniş küresel gövdeli pişirme kabı parçası. Boyun üzerinde iki sıra yiv ve gövde üzerinde ikişer sıra yiv arasında dalga motifli kazıma bezeme yer almaktadır.	Mitchell 1980: Fig. 55 No. 64

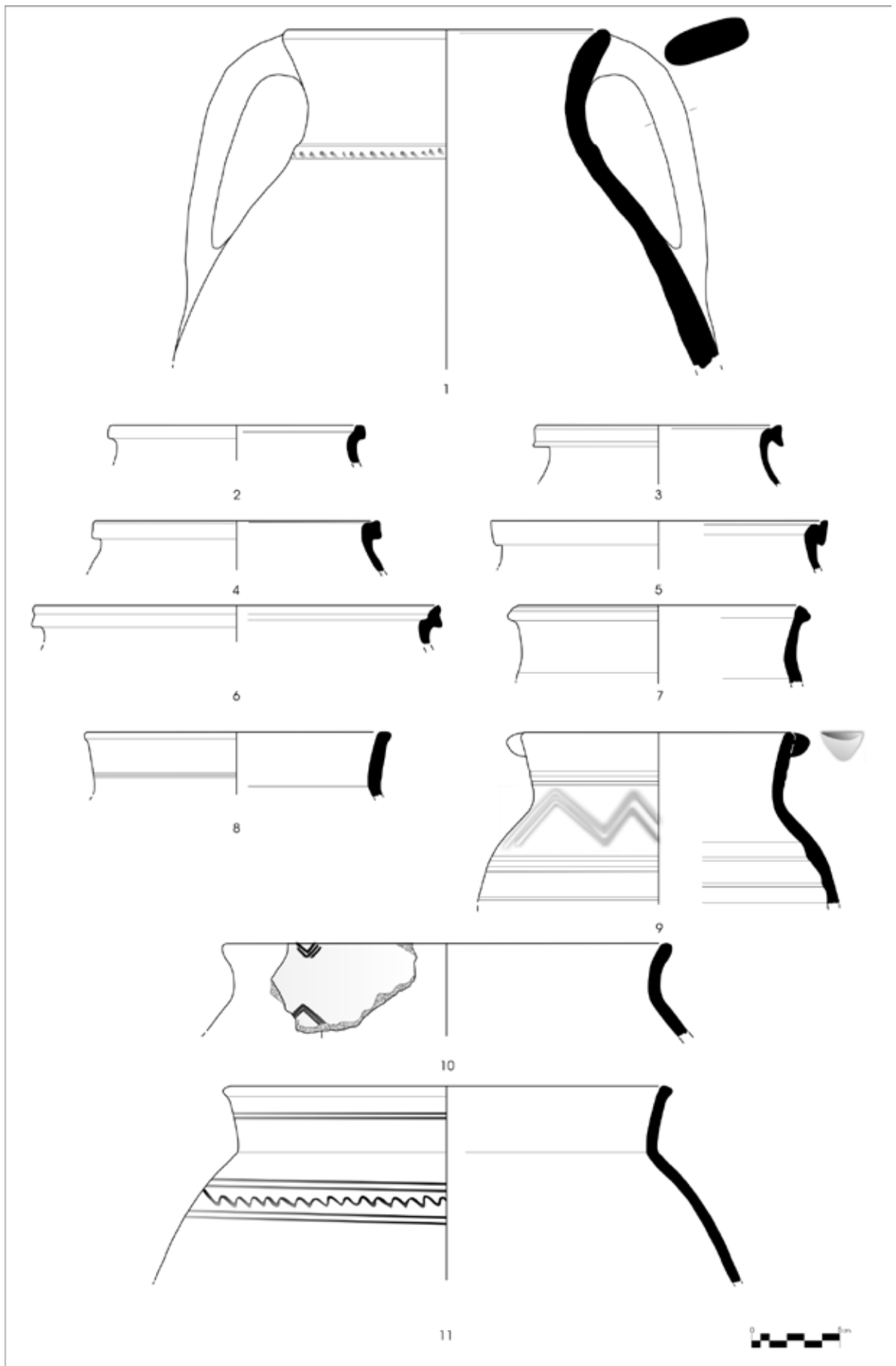

Fig.43

Fig. 44/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 6002-3	T 51	14	Ç=26 cm. K.Y: 2,593 mm. İçe dönük, basit ağız kenarlı, boyunsuz, küresel gövdeli saklama kabı parçası.	
2	B 3021-8	T 52	31	Ç=34 cm. K.Y: 8,269 mm. İçe dönük, dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, boyunsuz, küresel gövdeli saklama kabı parçası.	
3	B 11082-15	T 53	10	Ç=17 cm. K.Y: 5,280 mm. Çift kalınlaştırılmış ağız kenarlı, içe eğik, kısa boyunlu, oval gövdeli saklama kabı parçası. Ağızın üst kısmında bir yiv yer almaktadır.	
4	B 11165-87	T 54	29	Ç=16 cm. K.Y: 5,961 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa, dik, dar boyunlu, oval gövdeli saklama kabı parçası.	Mitchell 1980: Fig. 50 No. 39
5	B 11135-7	T 55	8	Ç=33 cm. K.Y: 6,224 mm. Dışa çift boğumlu kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, içe eğik boyunlu, oval gövdeli saklama kabı parçası. Ağızın alt boğumu üzerine baskı tekniğiyle dalga motifi yapılmıştır.	
6	B 11165-82	T 56	4	Ç=21 cm. K.Y: 9,794 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, küresel gövdeli saklama kabı parçası. Dudaktaki şerit üzerine kazıma ve çentik; gövdeye geçişteki şerit üzerinde dalga şeklinde kazıma bezeme yer almaktadır.	Redford vd. 2001: Fig. 43 No. 6; Morgan and Leatherby 1987: Fig. 62 No.2
7	B 12016-1	T 56	14	Ç=13 cm. K.Y: 6,234 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, dar boyunlu, küresel gövdeli saklama kabı parçası. boyunda sivri şerit bezeme yer almaktadır.	
8	B 2002-29	T 57	25	Ç=40 cm. K.Y: 3,383 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dik, geniş boyunlu, küresel gövdeli saklama kabı parçası.	
9	B 5005-3	T 58	1	Ç=26 cm. K.Y: 5,697 mm. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, uzun, dışa eğik boyunlu, küresel gövdeli saklama kabı parçası.	

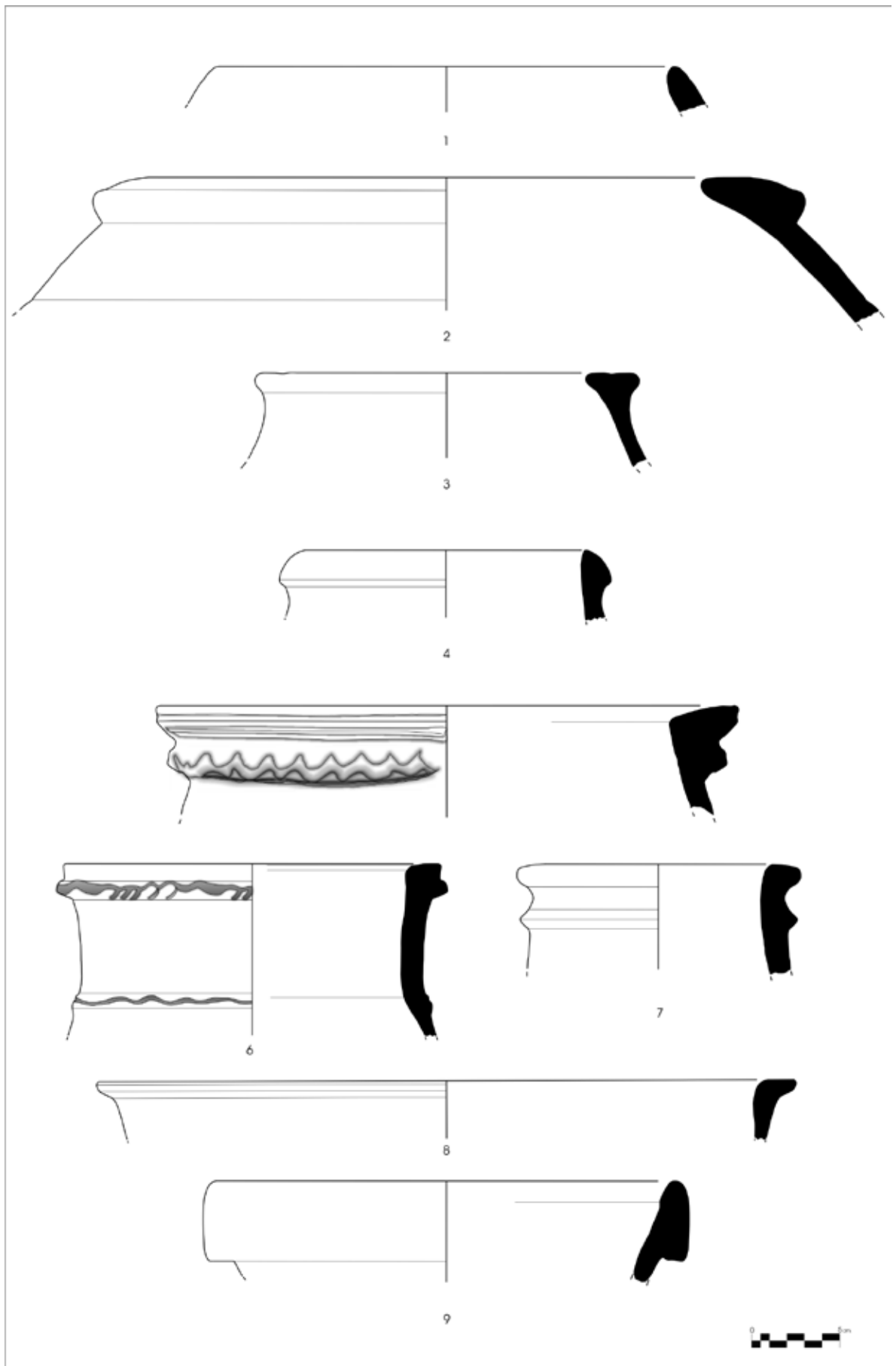

Fig.44

Fig. 45/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11135-13	D 1 A	4	D.Ç=11 cm. K.Y: 1,519 mm. Basit düz dip	
2	B 4011-1	D 1 A	25	D.Ç=17 cm. K.Y: 2,425 mm. Basit düz dip	
3	B 4002-2	D 1 A	19	D.Ç=17 cm. K.Y: 2,776 mm. Basit düz dip	
4	B 2025-11	D 1 A	16	D.Ç=4 cm. K.Y: 1,581 mm. Basit düz dip	
5	B 13182-12	D 1 A	8	D.Ç=11 cm. K.Y: 2,024 mm. Basit düz dip	
6	B 13182-11	D 1 A	3	D.Ç=12 cm. K.Y: 3,488 mm. Basit düz dip	
7	B 3010-2	D 1 A	31	D.Ç=11 cm. K.Y: 6,285 mm. Basit düz dip	
8	B 13182-31	D 1 A	31	D.Ç=19 cm. K.Y: 4,277 mm. Basit düz dip	
9	B 6002-2	D 1 A	12	D.Ç=11 cm. K.Y: 5,639 mm. Basit düz dip	
10	B 11135-6	D 1 A	27	D.Ç=28 cm. K.Y: 4,130 mm. Basit düz dip	
11	B 4004-6	D 1 B	6	D.Ç=10 cm. K.Y: 2,287 mm. Hafif yivli düz dip	

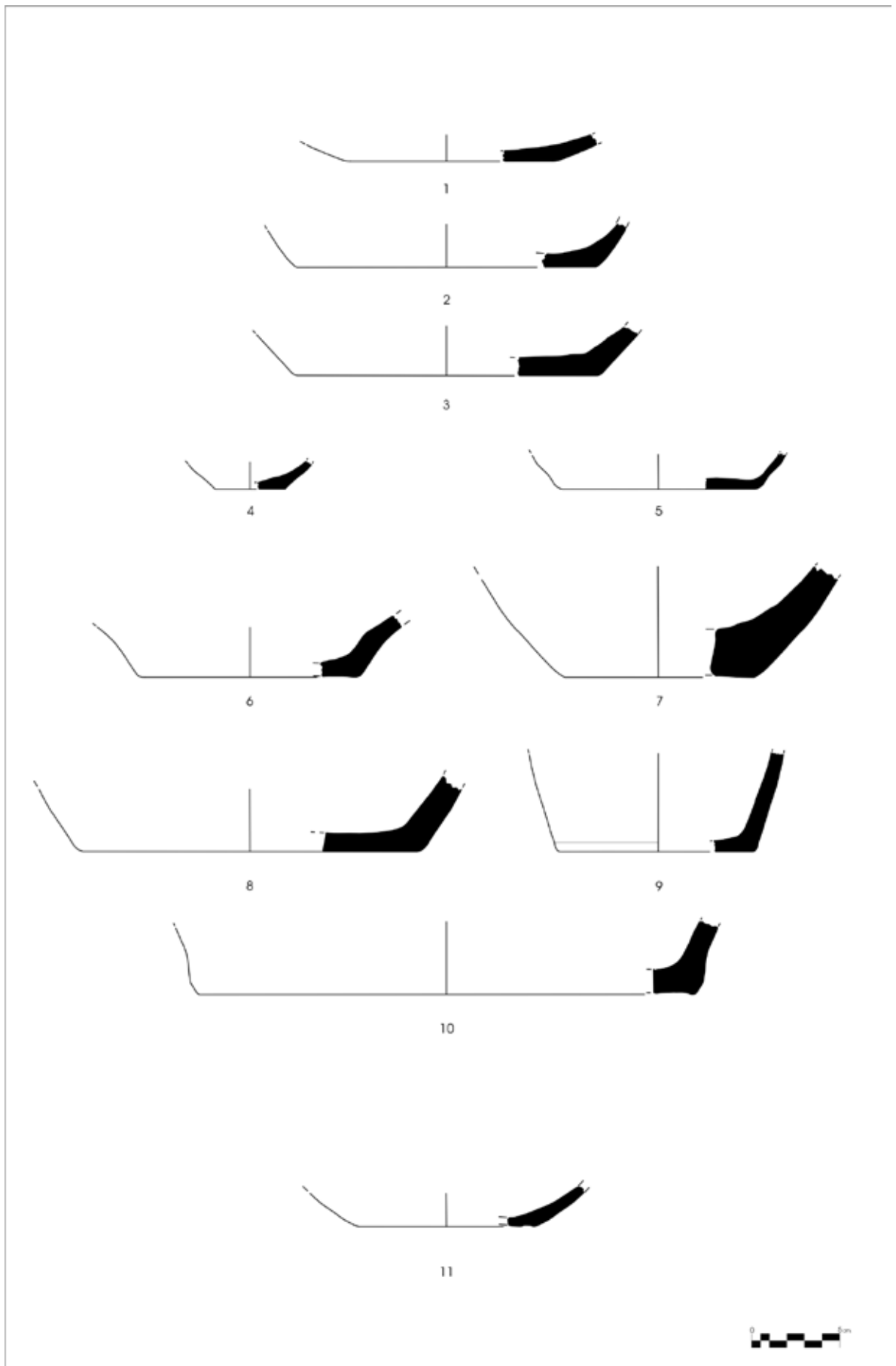
Fig.45

Fig. 46/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 2005-6	D 2 A	16	D.Ç=4 cm. K.Y: 1,351 mm. Basit düz kaideli dip	
2	B 2024-2	D 2 A	16	D.Ç=3,5 cm. K.Y: 2,101 mm. Basit düz kaideli dip	
3	B 2025-19	D 2 A	16	D.Ç=5 cm. K.Y: 1,285 mm. Basit düz kaideli dip	
4	B 4014-10	D 2 A	16	D.Ç=4,2 cm. K.Y: 2,156 mm. Basit düz kaideli dip	
5	B 4069-7	D 2 A	16	D.Ç=3,5 cm. K.Y: 3,185 mm. Basit düz kaideli dip	
6	B 2033-7	D 2 A	16	D.Ç=4 cm. K.Y: 2,656 mm. Basit düz kaideli dip	
7	B 2015-17	D 2 A	19	D.Ç=19 cm. K.Y: 4,575 mm. Basit düz kaideli dip	
8	B 4012-2	D 2 A	31	D.Ç=22 cm. K.Y: 3,456 mm. Basit düz kaideli dip	
9	B 13101-3	D 2 B	Sırlı 13	D.Ç=7,6 cm. K.Y: 2,698 mm. Dışa taşkın profilli kaideli dip. İç açık yeşil sırlıdır. Ancak bu sır parçaya süs olarak değil çömlek su kaçırmasın diye yapılmıştır.	
10	B 11082-15	D 3 A	4	D.Ç=7,5 cm. K.Y: 3,497 mm. İçe dönük ayaklı halka dip	
11	B 13001-20	D 3 E	11	D.Ç=7 cm. K.Y: 1,550 mm. Dışa açık köşeli halka dip	

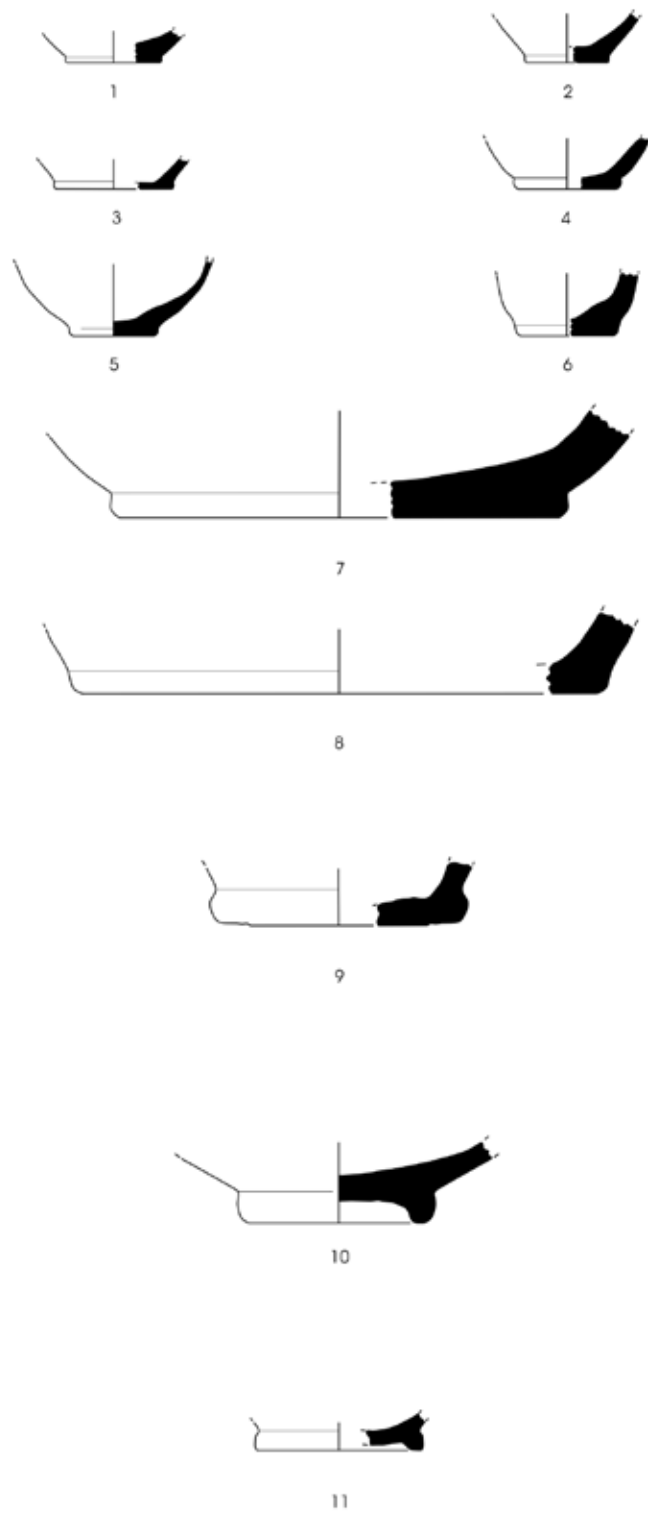

Fig.46

Fig. 47/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11146-13	K 1 A	4	Basit şerit kulp. Kulp bitiminde rozet baskı bezek yer almakta.	Mitchell 1980: Fig. 77 No. 232 (Bezeme)
2	B 6006-5	K 1 A	2	Basit şerit kulp.	
3	B 3021-1	K 1 A	10	Basit şerit kulp.	
4	B 2019-4	K 1 A	16	Basit şerit kulp.	
5	B 11146-31	K 1 B	4	Kabartmalı şerit kulp. Kulp üzerinde üçgen şeklinde baskı bezeme yer almakta.	
6	B 3047-10	K 1 B	25	Kabartmalı şerit kulp.	
7	B 11131-42	K 1 C	6	Yivli şerit kulp. Kulbun ortasında boylamasına devam eden kafes biçiminde kazıma bezeme; kulp bitiminde ise dört adet parmak baskı yer almaktadır.	
8	B 6002-4	K 1 C	29	Yivli şerit kulp. Kulbun ortasında boylamasına devam eden buğday dizisi biçiminde çentik bezeme yer almaktadır.	
9	B 16101-2	K 1 C	2	Yivli şerit kulp. Kulp başlangıcında kabartma; kulbun üzerinde boylamasına devam eden üç sıra buğday dizisi biçiminde çentik bezeme yer almaktadır.	
10	B 11066-10	K 1 C	3	Yivli şerit kulp. Kulbun üzerinde boylamasına devam eden dört sıra yiv bezeme yer almaktadır.	
11	A 5149-7	K 1 C	10	Yivli şerit kulp. Kulbun üzerinde boylamasına devam eden iki sıra yiv arasında buğday dizisi biçiminde çentik bezeme yer almaktadır.	

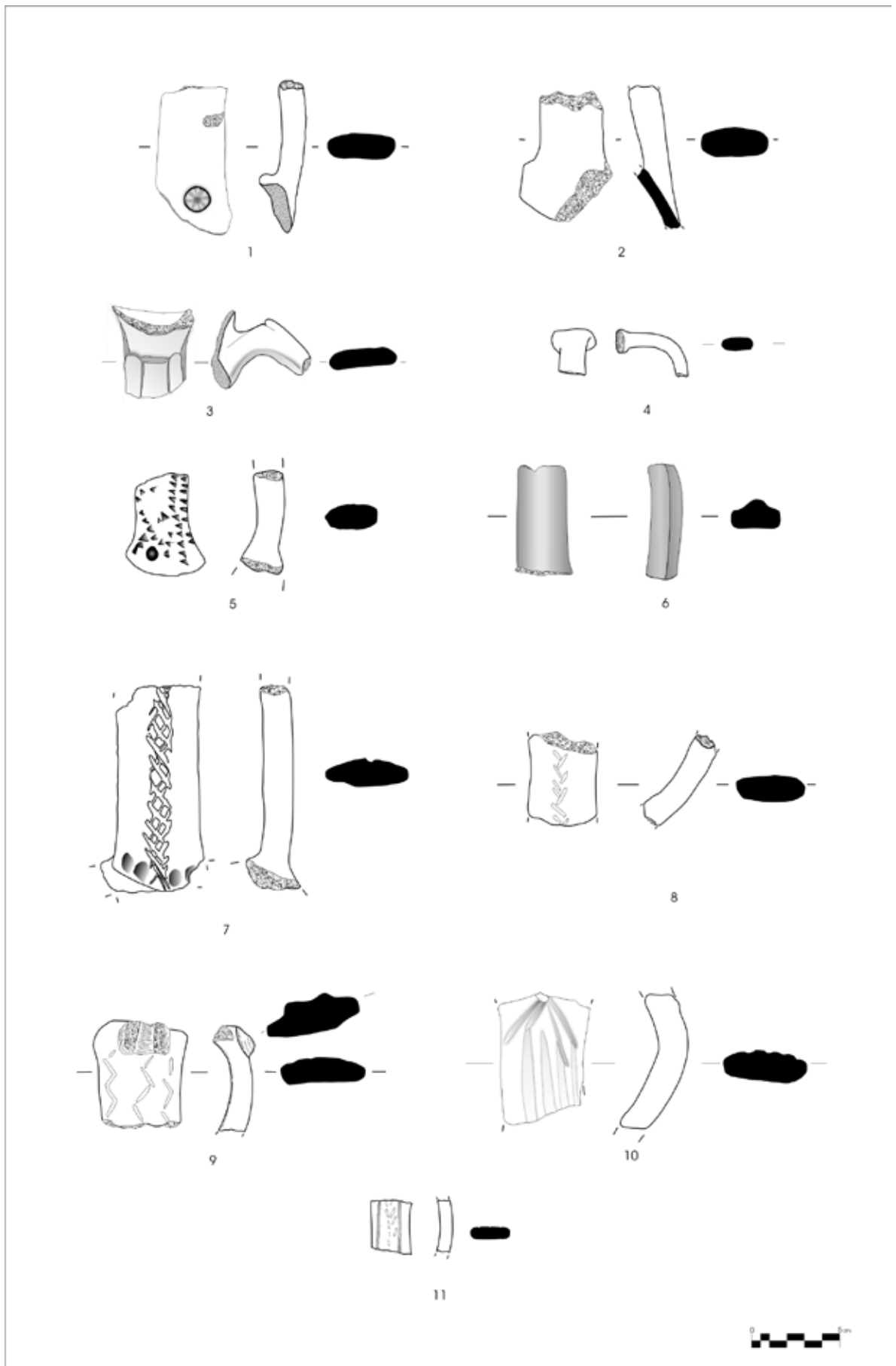

Fig.47

Fig. 48/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 2025-18	K 2	25	Yuvarlak kulp.	
2	B 11131-26	K 2	4	Yuvarlak kulp. Kulbun ortasında boylamasına devam eden buğday dizisi biçiminde çentik bezeme yer almaktadır.	
3	B 5018-2	K 2	19	Yuvarlak kulp. Kulp bitiminde baskı tekniğiyle yapılmış haç biçimli rozet bezeme yer almaktadır.	Mitchell 1980: Fig. 77 No. 231(Bezeme)
4	B 19044-17	K 2	14	Yuvarlak kulp. Kulbun üst kısmında üç sıra yiv ve dalga motifli kabartma bezeme kulp boyunca devam etmektedir.	
5	B 13211-1	K 2	2	Yuvarlak kulp. Kulp üzerinde kulp başlangıcından başlayarak devam eden birbirine paralel dört adet yiv bezeme yer almaktadır.	
6	B 2025-7	K 3	12	Böbrek kulp.	
7	B 2033-8	K 3	19	Böbrek kulp	
8	B 2033-2	K 3	16	Böbrek kulp	
9	B 2025-5	K 3	16	Böbrek kulp	
10	B 12100-1	K 3	24	Böbrek kulp	
11	B 2033-5/6	K 4	19	Şekilsiz kulp	
12	B 2033-3	K 4	16	Şekilsiz kulp	
13	B 2033-1	K 4	16	Şekilsiz kulp	
14	B 2031-2	K 4	25	Şekilsiz kulp	

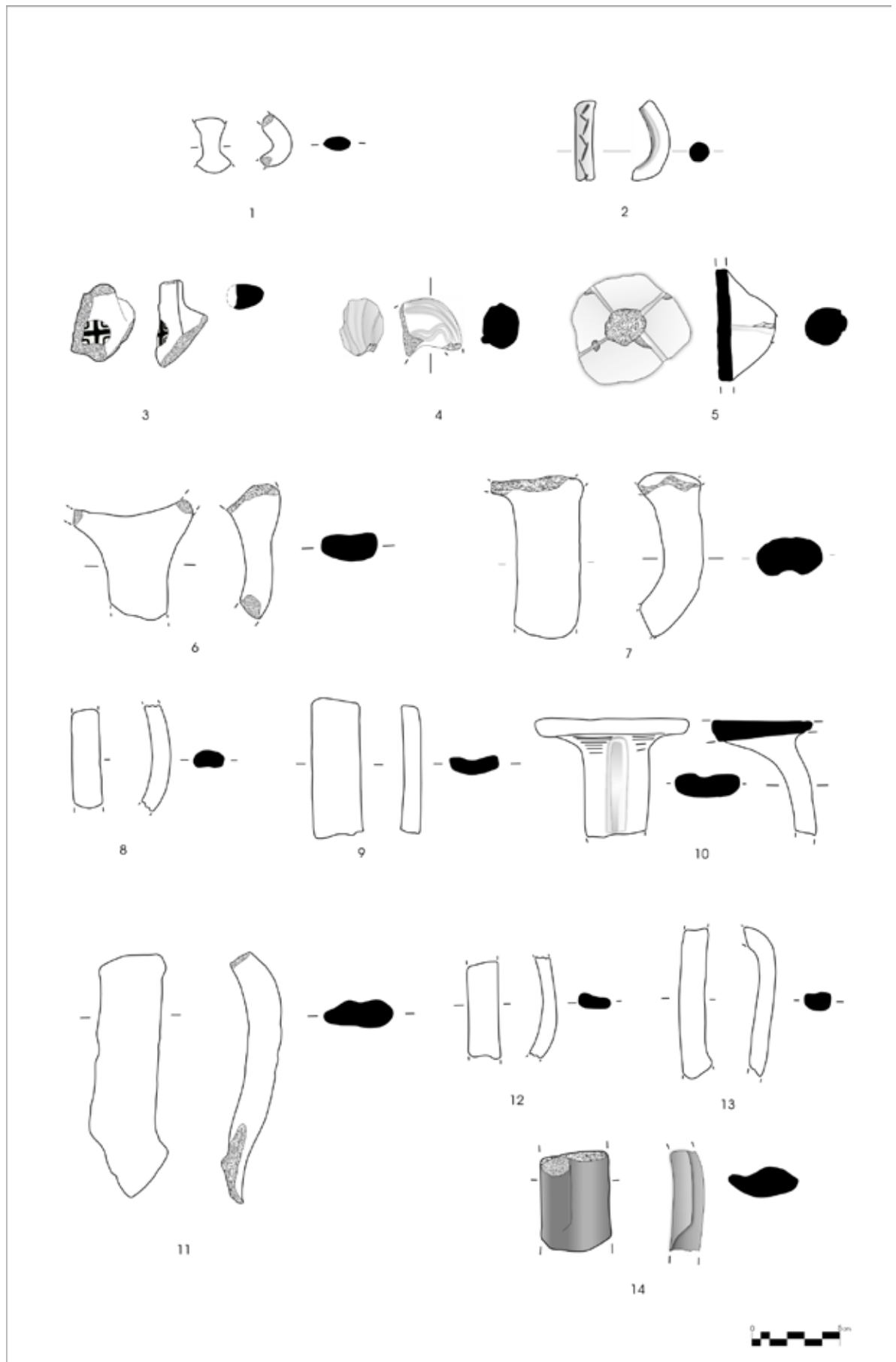
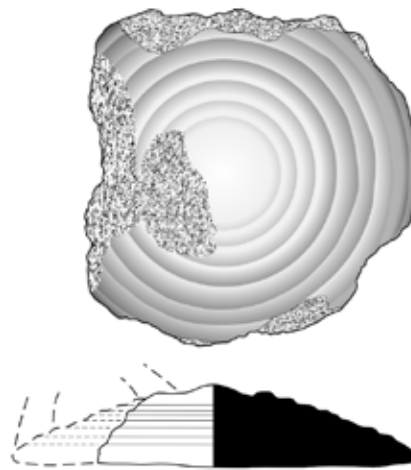
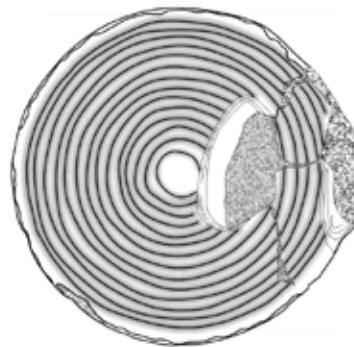

Fig.48

Fig. 49/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 11137-55	KP 1	4	Ç=17,5 cm. Y: 3,528 mm.	Mitchell 1980: Fig. 74 No. 213; Redford 1998: Fig. 3:13 C, I; Moore 1993: Fig. 44 No. 173
2	B 11067-1	KP 1	4	Ç=14,8 cm. K.Y: 2,454 mm.	Mitchell 1980: Fig. 74 No. 211; Redford 1998: Fig. 3:13 D, E, G; Moore 1993: Fig. 44 No. 170-171
3	B 11135-11	KP 1	3	Ç=15 cm. K.Y: 1,437 mm.	Redford vd. 2001: Fig. 41 No. 1; Redford 1998: Fig. 3:13 F; Moore 1993: Fig. 45 No. 180; Van Loon 1980: Fig. 72 CW 17.

1

2

3

Fig.49

Fig. 50/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 4014-14	-	19	Tarak bezemeli gövde parçası.	
2	B 4014-5	-	11	Yiv ve tarak bezemeli gövde parçası.	
3	B 4005-1	-	27	Kazıma ve tarak bezemeli gövde parçası.	
4	B 6009-1	-	27	Tarak bezemeli gövde parçası.	
5	B 4014-7	-	19	Tarak bezemeli gövde parçası.	
6	B 3007-2	-	11	Tarak bezemeli gövde parçası.	
7	B 4014-2	-	25	Yiv ve tarak bezemeli gövde parçası.	
8	B 4005-12	-	12	Tarak bezemeli gövde parçası.	Mitchell 1980: Fig. 77 No. 236
9	B 3002-8	-	11	Oluk bezemeli gövde parçası.	
10	B 3013-2	-	11	Oluk bezemeli gövde parçası.	
11	B 5001-5	-	25	Oluk bezemeli gövde parçası.	
12	B 5001-2	-	35	Oluk bezemeli gövde parçası.	
13	B 3002-6	-	35	Oluk bezemeli gövde parçası.	
14	B 2001-6	-	27	Kazıma bezemeli gövde parçası.	Mitchell 1980: Fig. 77 No. 237

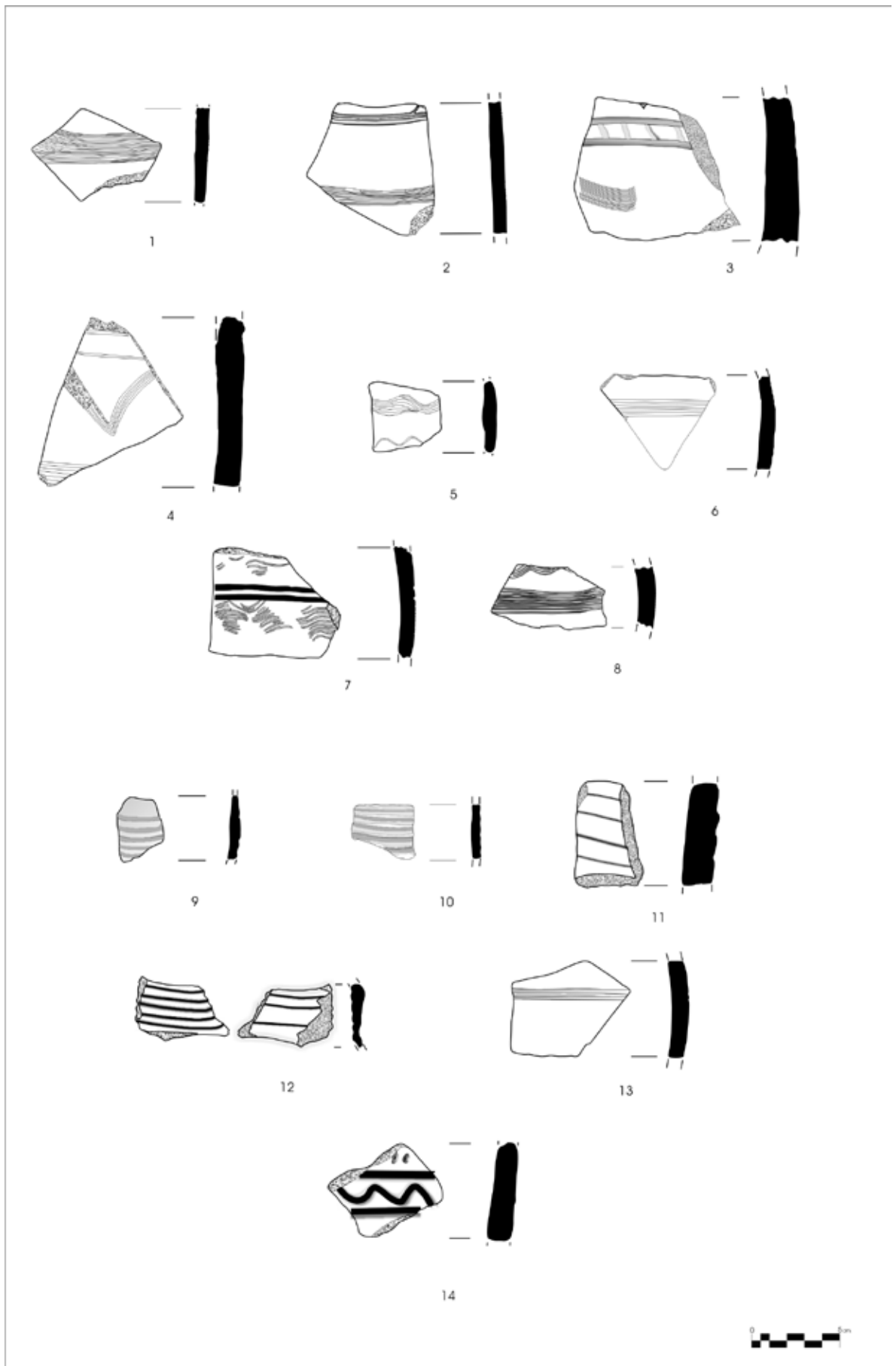

Fig.50

Fig. 51/	Kasa No.	T. No	H. No	Açıklama	Krş. Merkezler
1	B 2004-5	-	31	Yuvarlak şerit bezemeli gövde parçası.	
2	B 2015-8	-	19	Şerit üzeri kazıma ve çentik bezemeli gövde parçası.	
3	B 6001-1	-	25	Şerit üzeri oluk bezemeli gövde parçası.	
4	B 3004-8	-	25	Yassı şerit üzeri parmak baskı bezemeli gövde parçası.	
5	B 3048-1	-	5	Yuvarlak şerit üzeri baskı bezemeli gövde parçası.	
6	B 3037-6	-	17	Şerit üzeri baskı bezemeli gövde parçası.	
7	B 11146-9	-	6	Kabartma zincir bezemeli gövde parçası.	
8	B 4005-2	-	27	Yassı şerit üzeri çentik bezemeli gövde parçası.	
9	B 11165-50	-	45	Yuvarlak şerit üzeri parmak baskı bezemeli gövde parçası.	
10	B 11165-45	-	10	Kabartma üzeri baskı bezemeli gövde parçası.	
11	B 13178-18	-	3	Baskı bezemeli gövde parçası.	Mitchell 1980: Fig. 77 No. 232

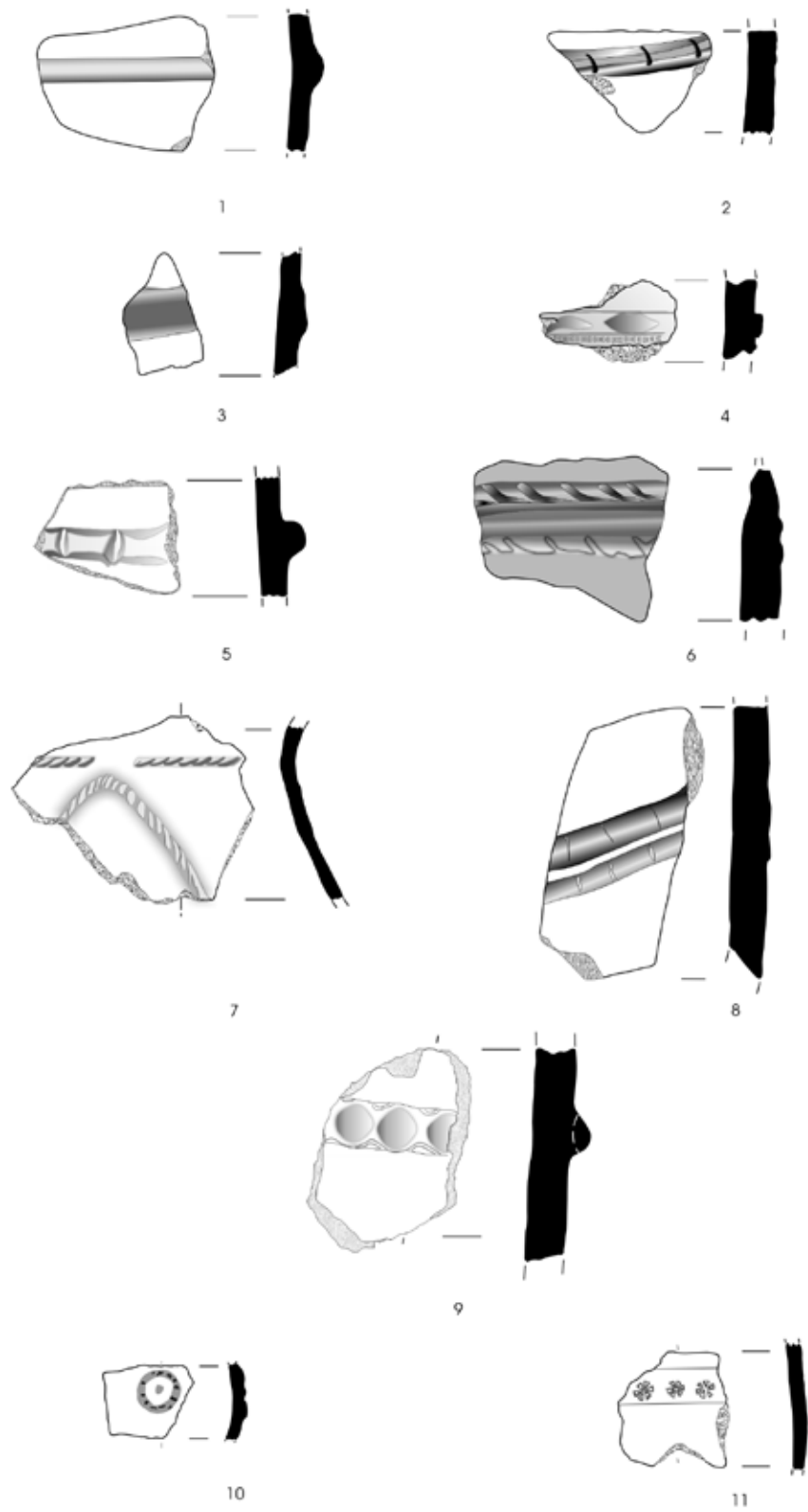

Fig.51

BÖLÜM VI

SİKKELER VE KÜÇÜK BULUNTULAR

A. Sikkeler⁴³

Minnetpınarı'nda yapılan kazılar sırasında toplam 46 adet sikke ele geçmiştir. Bunlardan 4 tanesi Roma İmparatorluk Çağına, 28 tanesi Kilikya Ermeni Krallığı'na aittir; 4 sikke ise İslami döneme aittir. 10 adet sikke ise büyük ihtimalle Ortaçağ'a ait olmakla beraber, aşırı korozyonlu oldukları için tanımlanamamışlardır.

Roma İmparatorluk Çağı Sikkeleri:

Minnetpınarı kazısında bulunan Roma sikkelerinin hepsi M.S. 3. yüzyılın ikinci yarısına aittirler. Bu sikkeler M.S. 292 yılındaki sikke reformu ile tedavülден kaldırıldığına göre bu tarihten daha geç bir yılda kaybedilmiş olamazlar.

Roma İmparatorluk çağı sikkelerinden 3 tanesi antoniniani birimindedir. Oldukça düşük gümüş alaşımından basılan bu sikkelerden iki tanesi, gümüş görünümelerini tamamen kaybetmişlerdir.

En erken tarihli olan örnek, İmparator Valerianus I'e (M.S. 253-260) aittir ve M.S. 254 yılında Viminacium (Moesia) darphanesinde basılmıştır. Valerianus I'in M.S. 260 yılında Parthia'ya yapacağı sefer hazırlıkları ile ilgili olarak batı darphanelerinde basılan sikkeler, doğuya gelen askerlerle beraber Anadolu'ya ulaşmıştır. Çok büyük ihtimalle bu örnek de bu yolla Minnet Pınarı'na ulaşmıştır.

İmparator Gallienus'a (M.S. 260-268) ait örnek, M.S. 267 yılında Asia darphanelerinden bir tanesinde basılmıştır. Diğer antoniniani ise İmparator Probus (M.S. 276-282) adına Antiokhia darphanesinde basılmıştır.

⁴³ Sikke buluntuları bölümü Yrd. Doç. Dr. Ahmet Tolga Tek tarafından hazırlanmıştır.

Dördüncü Roma İmparatorluk çağı sikkesi format olarak antoninianilere benzemektedir. Ancak çok korozyonlu olduğu için hangi imparator adına basıldığı tanımlanamamıştır.

Kilikya Ermeni Krallığı Sikkeleri:

28 Kilikya Ermeni Krallığı sikkesinden 17 adeti tanımlanabilmiştir. Bu sikkelerin hepsi M.S. 13. yy. içerisinde düzenli bir dağılım göstermektedir. Hetoum I öncesi Ermeni prenslerinin gümüş sikke (tram birimleri) basmalarına rağmen (en azından 1144 sonrasında beri), bunların bronz alt birimleri olmaması ve Minnetpınarı'nda hiç gümüş sikke ele geçmemesi nedeniyle, Minnetpınarı buluntuları, kilisenin yapım tarihi konusuna açıklık getirmemektedirler. En azından kazı buluntuları arasında Ermeni topraklarında da sirküle olan ve yaygınca ele geçen 12.yy. Bizans bronz Anonim örneklerinin olmaması belki de kilisenin 12.yy. sonlarına doğru tarihlendirilmesini gerektirmektedir. Kullanım evresi ise muhtemelen 13. yy. sonlarına kadar sürmüştür.

Ermeni Sikkelerinin Krallara Göre Dağılımı:

Kral	Yıl	Katalog No	Toplam Adet
Hetoum I	(1226-1271)	6, 9, 14, 15, 23, 24,	6
Levon II	(1270-1289)	11, 21(?), 30,	3
Hetoum II	(1289-1293, 1295-1296, 1299-1301, 1301-1306)	10(?), 19, 26, 28, 31	5
Smpad	(1296-1298)	12,13, 25,	3
Gostantin I	(1298-1299)		
Levon III	(1301-1307)		
Oshin	(1308-1320)		
Levon IV	(1320-1342)		
Guy Lusignan	(1342-1344)		
Gosdantin III	(1344-1363)		
Gosdantin IV	(1365-1373)		
Levon V Lusignan	(1374-1375)		

KATALOG:**Roma Sikkeleri:**

Katalog No	Buluntu Yeri	Konteks No	Metal	Çap	Tanım	Birim	Referans
1	B12	B12102	AR	2.2	Ön: IMP C P LIC VALERIANVS. AVG. Şua taçlı ve drapeli büst sağa dönük. Arka: VICTORIAE AVGG. Miğferli ve zırlı asker ayakta cepheden, başı sağa dönük; omzundan aşağıya khalamysinin ucu sarkıyor. Sağ elinde mızrak tutuyor, sol eli ise yere dayadığı kalkanı tutuyor.	Antoniniani	RIC V-1, sf. 55, no. 225. Viminacium (Moesia) Darphanesi. M.S. 254
2	B13	B13133	AR	2.1	Ön: GALLIENVS AVG. Şua taçlı ve zırlı büst sağa dönük. Arka: FIDES AVG / PXV. Mercury ayakta cepheden, başı sola dönük. Sağ elinde para kesesi, sol elinde ise caduceus tutuyor.	Antoniniani	RIC V-1, sf. 185, no. 607. Asia darphanesi. M.S. 267
3	B12	B12044	AR	1.9	Ön: IMP C M AVR [PROBVS] PF AVG. Şua taçlı, zırlı ve drapeli büst sağa dönük. Arka: [CLEMENTIA TEMP]. / A / XXI İmparator ayakta sola dönük, elinde skepter tutuyor ve solundaki Jupiter'den üzerinde Victoria bulunan globus alıyor.	Antoniniani	RIC V-2, sf. 120, no. 922. Antiokhia darphanesi M.S. 276-282
4	B12	B12070	AE	1.8	Büst Roma dönemi gibi.		

Kilikya Ermeni Krallığı Sikkeleri:

Katalog No	Buluntu Yeri	Konteks No	Metal	Çap	Tanım	Birim	Referans
5	A6	A6037	AE	1.8	Kilikya Ermeni Krallığı Daire içinde malta haçı... çok silik	Tank	
6	A5	A5076	AE	2.3	Hetoum I Ön Yüz: Kral her iki tarafta ikişer ayağı olan tahta oturmuş durumda cepheden. Etrafında yazıt Arka Yüz: Haç ve etrafında yazıtlar.	Tank	Bedoukian sf.281 no. 1341-1344, lev. XXVIII
7	A5	A5082	AE	1.2			
8	A5	A5094	AE	1.8			
9	B11	B11143	AE	2.4	Hetoum I (Kardez) Ön Yüz: Kral at sırtında sağa. Etrafında yazıt. Arka Yüz: Haç ve etrafında yazıtlar	Tank	Bedoukian sf. 284-285, no. 1374-1377, lev.XXIX
10	B11	B11044	AE	2.2	Gostantin III (Tarsus?) Ön Yüz: Kral oturmuş cepheden. Sağ elinde haç, sol elinde 'fleur de lys' tutuyor. Arka Yüz: sade haç etrafında yazıt	Pogh	Bedoukian sf. 393, no. 2120, lev XLV, (Bedoukian lev XXXVIII)
11	B11	B11141	AE	2.5	Levon II (Kardez) Ön Yüz: Aslan sola doğru ilerliyor. Sağ ön pençesini havaya kaldırmış. Arka Yüz: Haç, kolları arasında 5er kollu dört yıldız. Etrafında yazıt		Bedoukian sf. 308, no. 1544, lev. XXXIII
12	B11	B11144	AE	1.5/1. 7	Smpad (Kardez) Ön Yüz: Kral at sırtında sağa doğru ilerliyor,msağ elinde gürz tutuyor. Arka Yüz: Haç, kolları arasında dört adet lale veya içe doğru uçan güvercin. Etrafında yazıt.		Bedokian sf. 331, no. 1700-1703, lev. XXXVII
13	B11	B11161	AE	1.6	Smpad (Kardez) Ön Yüz: Kral at sırtında sağa doğru ilerliyor, sağ elinde gürz tutuyor. Arka Yüz: Haç, kolları arasında dört adet lale veya içe doğru uçan güvercin. Etrafında yazıt.		Bedokian sf. 331, no. 1700-1703, lev. XXXVII
14	B11	B11168	AE	2.4	Hetoum I (Kardez) Ön Yüz: Kral at sırtında sağa. Etrafında yazıt. Arka Yüz: Haç ve etrafında yazıtlar	Tank	Bedoukian sf. 284-285, no. 1374-1377, lev.XXIX
15	B11	B11170	AE	1.5	Hetoum I Ön Yüz: Kral her iki tarafta ikişer ayağı olan tahta oturmuş durumda cepheden. Etrafında yazıt Arka Yüz: Haç ve etrafında yazıtlar.	Tank	Bedoukian sf.281 no. 1341-1344, lev. XXVIII
16	B11	B11076	AE	1.4			
17	B12	B12026	AE	1.7			
18	B12	B12035	AE	2.1			
19	B12	B12065	AE		Hetoum II		Bedoukian lev. XXXV
20	B12	B12069	AE	2.1			ermen
21	B12	B12108	AE	1.5	Levon II ????		Aslanlı galiba
22	B12	B12113	AE	1.2			Ermeni çok bozuk
23	B13	B13007	AE	1.8	Hetoum I		Bedoukian lev XXX
24	B13	B13018	AE	1.7	Hetoum I		Bedoukian lev XXX
25	B13	B13084	AE	1.9	Smpad (Kardez) Ön Yüz: Kral at sırtında sağa doğru ilerliyor,msağ elinde gürz tutuyor. Arka Yüz: Haç, kolları arasında		Bedokian sf. 331, no. 1700-1703, lev. XXXVII

					dört adet lale veya içe doğru uçan güvercin. Etrafında yazıt.		
26	B13	B13085	AE	1.8	Hetoum II		Bedoukian lev. xxxvi
27	B13	B13100	AE	1.8			Ermeni çok silik
28	B13	B13103	AE	2.1	Hetoum II		Bedoukian lev. xxxvi
29	B13	B13134	AE	1.6			ermeni
30	B13	B13142	AE	2.5	Levon II		Bedoukian lev XXXIV
31	B13	B13158	AE	2.2	Hetoum II		Bedoukian lev XXXV
32	B13	B13165	AE	2.1			Ermeni ?

İslami Sikkeler:

Katalog No	Buluntu Yeri	Konteks No	Metal	Çap	Tanım	Birim	Referans
33	B12	B12092	AE	1.7	Ön Yüz: Davut Yıldızı, kollar içinde noktalar, ortada sağa doğru aslan Arka Yüz: 4 satır yazıt		
34	B13	B13020	AE	1.7			
35	B6	B6065	AE	2.0			
36	B17	B17021	AE	2.2			

Belirsiz Sikkeler:

Katalog No	Buluntu Yeri	Konteks No	Metal	Çap	Referans
37	A5	A5093	AE	1.6	
38	B12	B12078	AE	1.2 kırık	
39	B13	B13046	AE	1.1	
40	B13	B13048	AE	1.8/2.4	İSLAMİ OLABİLİR
41	B13	B13130	AE	1.5	
42	B13	B13223	AE	1.6	
43	B13	B13146	AE	2.0	
44	A6	A 6014/1	AE	1.4	
45	B3	B3074	AE	1.4	
46	B17	B17020	AE	1.8	

Figür 52

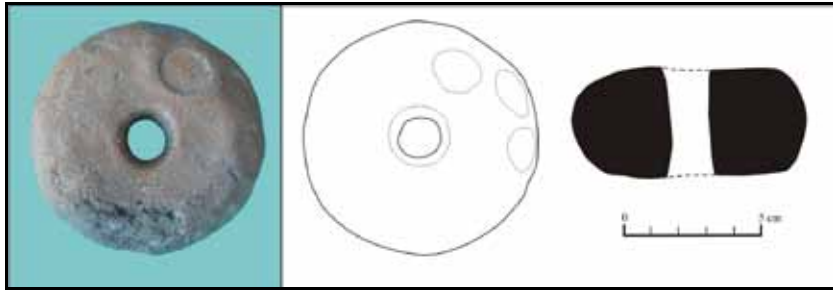

Fig 53

B.Küçük Buluntular

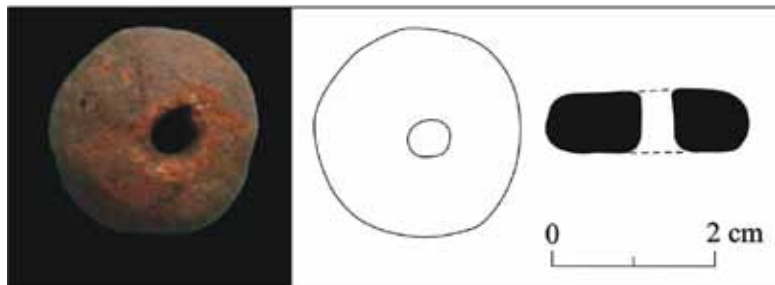
Minnetpınarı küçük buluntuları yapıldıkları yapım maddelerine göre pişmiş toprak, taş, kemik, metal ve cam olmak üzere beş ana gruba ayrılmaktadır. Buluntular kullanım amaçlarına göre de günlük kullanım eşyaları, süs eşyaları ve silahlar olarak sınıflandırılmaktadır. Minnetpınarı günlük kullanım eşyalarını, pişmiş toprak ve taş ağırşaklar, demir veya bronzdan yapılmış, kandil, kapı kilit aksamı, iğneler, spatüller, çakılar ve nallar oluşturmaktadır. Süs eşyası olarak nitelendirebileceğimiz demir veya bronzdan yapılmış haç kolyeler, bilezikler, kemer veya kayış tokaları, işlenmiş bir kemik obje ve cam kandillere ait kaide ve ağız kenarları ile bilezik parçaları bulunmuştur. Minnetpınarı'nda bulunan silahların tamamı demirden yapılmıştır. Bunlar çeşitli tipte ok uçları, kovanlı bir mızrak ucu ve iki bıçaktır.

Pişmiş toprak ağırşak; B-11 açması 6/c plankaresinde 906,40 m kodunda bulunmuştur. 8,6 cm çapında, 4,0 cm yükseklikteki ağırşağın üzerinde üç adet yuvarlak baskı bezeme mevcuttur.

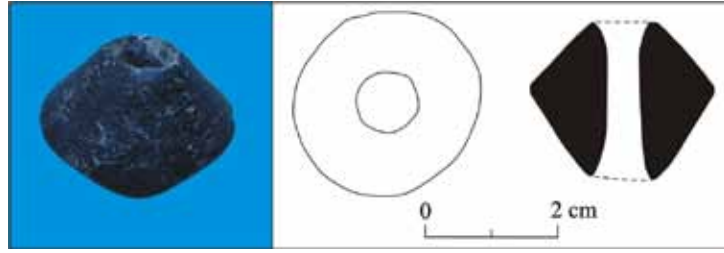
Figür 54

Pişmiş toprak ağırşak; B-12 açması, 2/h plankaresi 908,58 m kodunda bulunmuştur. 2,5 cm çapında, 0,7 cm yüksekliğinde disk biçimli olan ağırşak iyi korunmuştur.

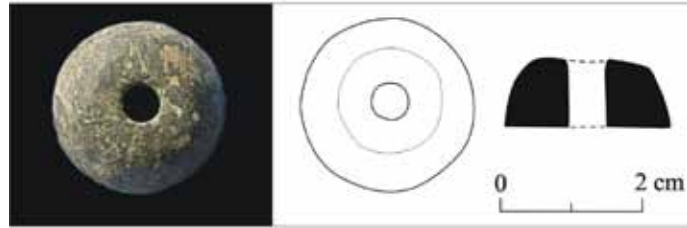
Figür 55

Taş ağırşak; B-11 açması 2/d plankaresinde bulunmuştur. Çift konik biçimli ağırşak 2,8 cm genişlikte 2,3 cm yüksekliktedir. Siyah renkte bir taştan üretilmiştir.

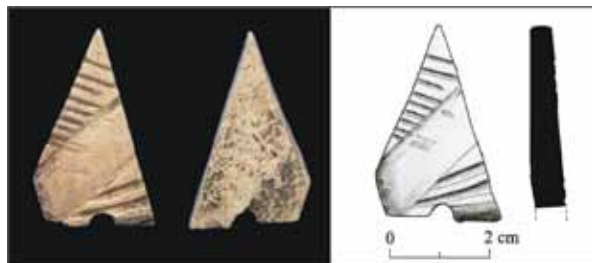
Figür 56

Taş ağırşak; B-13 açması, 2/f plankaresi 908,70 m kodunda bulunmuştur. 2,2 cm çapında, 0,9 cm yüksekliğinde konik biçimli olan ağırşak siyah renkte bir taştan üretilmiştir. Konik biçimli taş ağırşığın benzerleri Gritille'de⁴⁴ ve Tille Höyüğü'nün 3. tabakasında bulunmuş ve bu tabaka M.S. 13-14. yüzyıllara tarihlendirilmiştir.⁴⁵

Figür 57

İşlenmiş kemik; A-5 açması, 1/a plankaresi 886,80 m kodunda yapının içinde bulunmuştur. Üçgen formlu olan işlenmiş kemik parçasının bir deliği bulunan kenarı kırıktır. Üzerinde ince yivler halinde tarama motifler bulunan bu işlenmiş kemik objenin işlevi tartışmalıdır.

Figür 58

⁴⁴-Redford 1998: Fig. 4:3. I

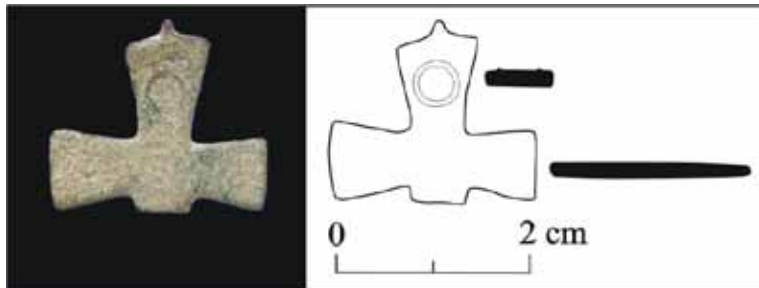
⁴⁵-Moore 1993: Fig. 77: 174

Demir kandil; B-12 açması, 5/g plankaresi 906.35 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve dövme tekniği ile yapılan oval biçimli kandilin kulp kısmı bükülerek S biçimi verilmiştir. Kulp üzerinde muhtemelen asılarak kullanılmasını sağlamak için bir delik yapılmıştır.

Figür 59

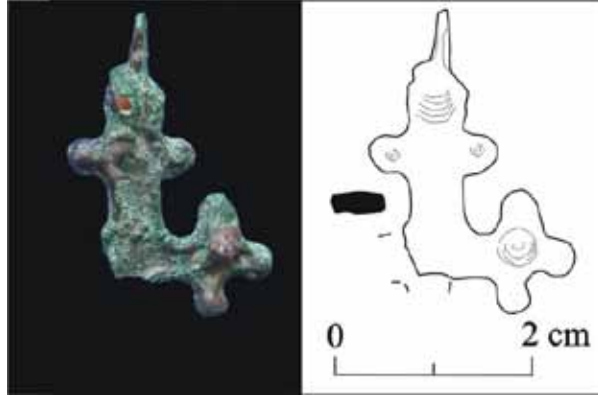
Haç biçimli bronz kolye; B-17 açmasının, 5/d plankaresinde bulunmuştur. Alt kısmı ve ip halkası kırık olarak bulunan kolyenin üzerinde daire şeklinde bir kabartma işlenmiştir. Bu haç biçimli kolyenin çok yakın bir benzeri Gritille’de⁴⁶ bulunmuştur, genel bir tarihlendirme ile Gritille’nin Ortaçağ tabakaları M.S. 11-13. yüzyıllara tarihlendirilmektedir.

Figür 60

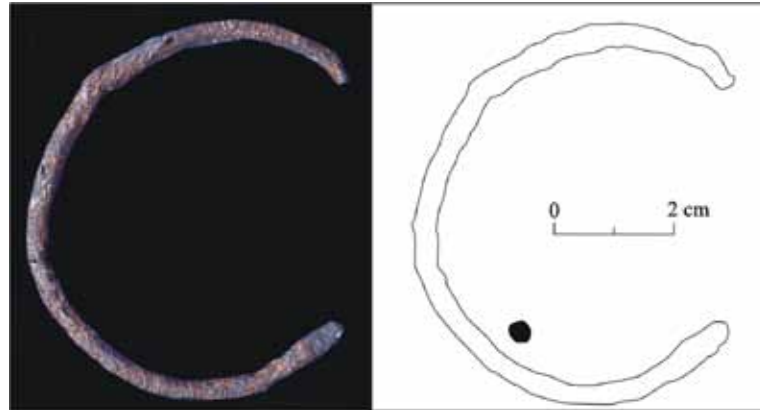
⁴⁶-Redford 1998: Fig. 4:5. D

Haç biçimli kolye; A-5 açması 2/a plankaresi, 887,06 m kodunda bulunmuştur. Haç biçimli bronz kolyenin sol ve alt kolu kırıktır. Sağlam olan üst ve sağ kolunun uç kısımları üçer ayrı kollara ayrılmıştır. Kollar üzerinde alttan vurularak oluşturulmuş küçük yumru bezemeler görülmektedir. Üst kol üzerinde delikli askı kısmı bulunmaktadır. Gritille'nin Ortaçağ tabakalarında⁴⁷ ve Taşkunkale'de M.S. 13-14 yüzyıllara tarihlendirilen kilisenin 2. tabakasında⁴⁸ bulunan malta haçı biçimli kolyeler ile yakın benzerlik göstermektedir.

Figür 61

Demir bilezik; A-6 açması 3/h plankaresi 887,29 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve bükme tekniği ile yapılan bilezik yuvarlak kesitlidir ve iki ucu açıktır. Demirden üretilen bilezik yoğun korozyona uğramıştır. Demirden yapılmış bu bilezik Tille Höyüğü'nün 1. tabakasının 2. evresinde bulunan bilezik⁴⁹ ile benzerlik göstermektedir.

Figür 62

⁴⁷-Redford 1998: Fig. 4:5. B

⁴⁸-McNicol 1983: Fig. 89: 8

⁴⁹-Moore 1993: Fig. 55: 1

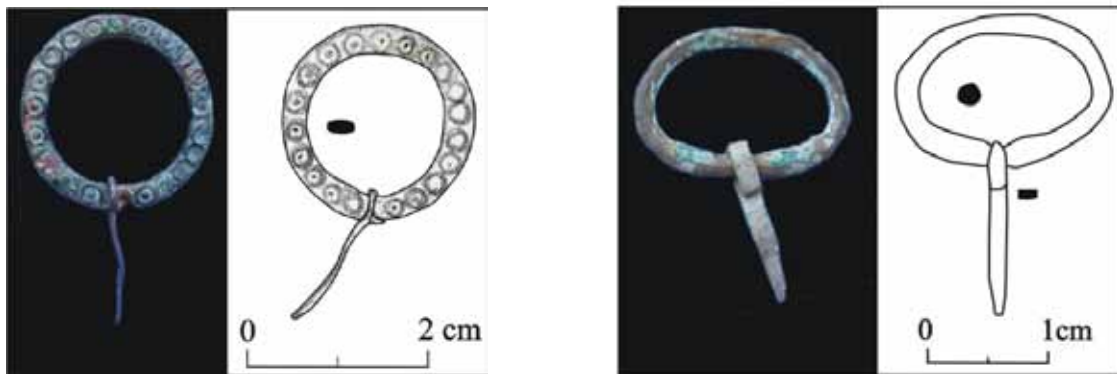
Demir bilezik; B-6 açması, 1/d-e plankaresinde 892,22 m kodunda bulunan, M 33 mezarındaki iskeletin kolunda in situ olarak bulunmuştur. Şerit kesite sahip bileziğin açık olan iki ocu dövülerek gövdesine göre biraz daha inceltilmiş ve genişletilmiştir. Demirden üretilen bilezik yoğun korozyona uğramıştır.

Figür 63

Bronz kayış tokası; B-13 açması, 4/c plankaresi 906,31 m kodunda bulunmuştur. Halka biçimli olan parçanın ön yüzüne 20 adet, ortasında nokta şeklinde bezemesi bulunan küçük halka motifleri kabartma şeklinde işlenmiştir. Şerit kesitli olan parçanın arka yüzü düzdür.

Bronz kayış tokası; B-13 açması, 4/a plankaresi, 906,35 m kodunda bulunmuştur. Yuvarlak kesitli oval biçimli yapılmıştır. Benzer tipte kayış tokaları Gritille'nin⁵⁰ Ortaçağ tabakalarında ve Anemurium'da⁵¹ bulunmuştur.

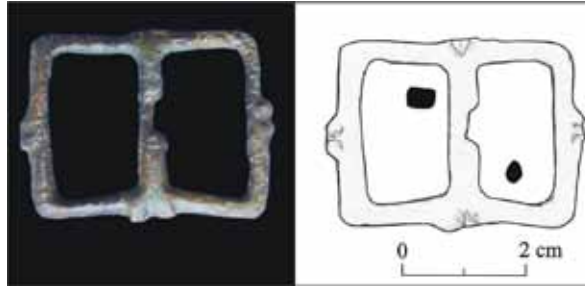

Figür 64

⁵⁰-Redford 1998: Fig. 4:4 A-B

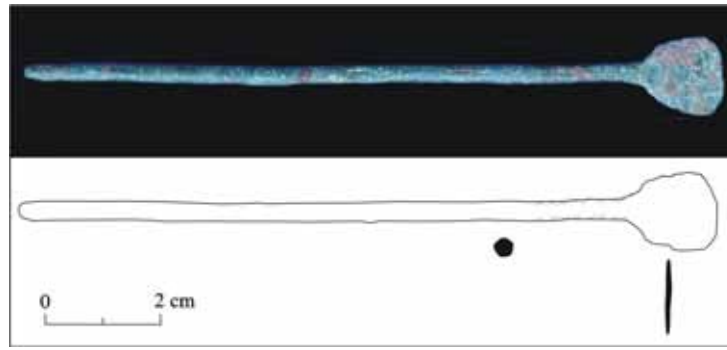
⁵¹-Russel 1982: Fig. 6: 1

Bronz kemer tokası; B-13 açması, 4/b plankaresi 906,10 m kodunda bulunmuştur. Kalıp tekniğinde bronzdan üretilmiştir.

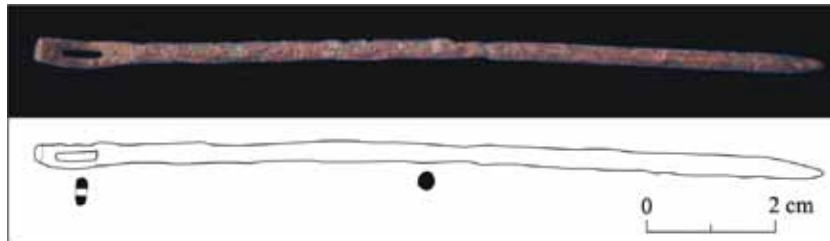
Figür 65

Bronz spatül; B-11 açması, 5/a plankaresi 907,31 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve dövme tekniğinde bronzdan üretilen spatülün sap kısmına ince çentik bezemeler yapılmıştır. Tille Höyüğün M.S. 13. yüzyıla tarihlendirilen 2. tabakasında bulunan spatül⁵² ile benzerlik göstermektedir.

Figür 66

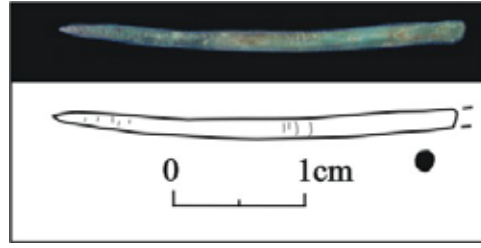
Demir çuvaldız; B-2 açması 6/a plankaresi 880.60 m kodunda bulunmuştur. 12 cm uzunluğunda, 0,3 cm kalınlığında olan çuvaldız yoğun korozyona uğramıştır.

Figür 67

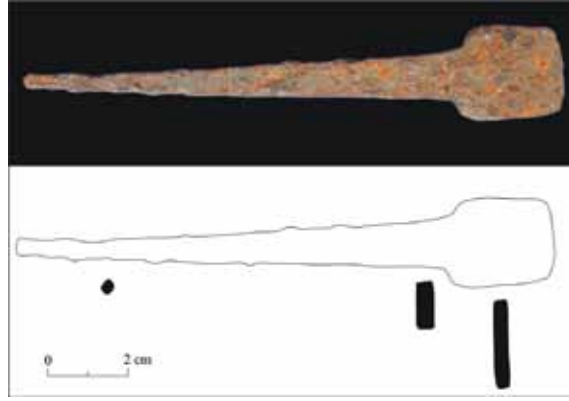
⁵²-Moore 1993: Fig. 64: 76

Bronz iğne parçası; B-13 açması 4/c plankaresi 905,95 m kodunda bulunmuştur. Bronzdan üretilen iğnenin bir kısmı kırıktır.

Figür 68

Demir kilit dili; B-4 açması, 8/d plankaresi 883.90 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve dövme tekniği ile demirden yapılmıştır.

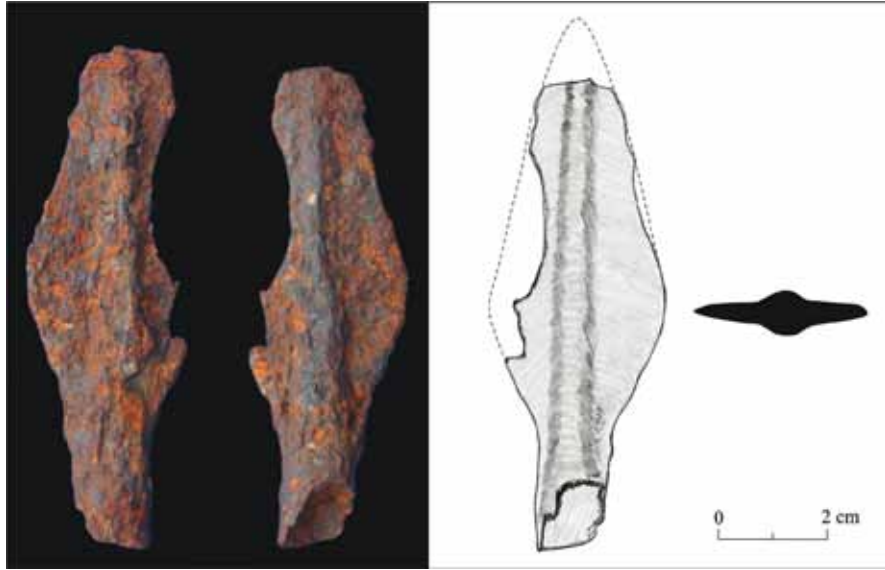
Figür 69

Nal; B-3 açması, 10/j plankaresi 879,49 kodunda bulunmuştur. U biçiminde, kalıp ve dövme tekniği ile demirden üretilmiştir. Üzerinde dört adet çivi deliği bulunmaktadır.

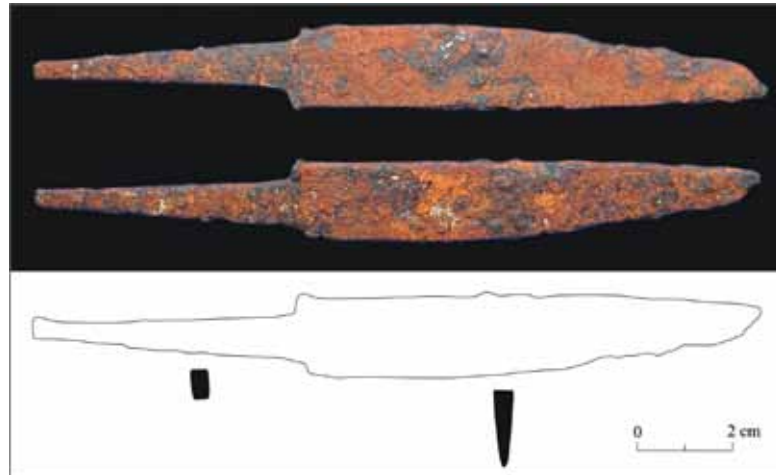
Figür 70

Demir mızrak ucu; B-13 açması, 7/1 plankaresi 905.25 m kodunda bulunmuştur. Sivri ucu ve bir kanadı kırık olan kovanlı mızrak ucu yoğun korozyona uğramıştır.

Figür 71

Demir bıçak; B-4 açması 6/c plankaresi 886.50 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve dövme tekniği ile demirden üretilmiştir. Yoğun korozyona uğramıştır. Uzunluğu 15 cm, en geniş yeri 3,75 cm dir. Benzer tipte demir bıçaklar Gritille'nin Ortaçağ tabakalarında⁵³ ve Tille Höyüğü'nün 2. tabakasında⁵⁴ bulunmuştur.

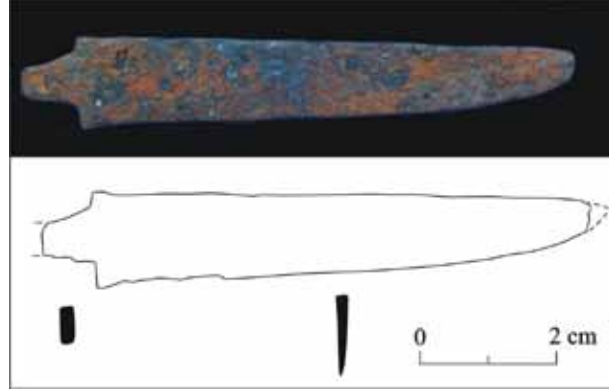

Figür 72

⁵³-Redford 1998: Fig. 4:1 B

⁵⁴-Moore 1993: Fig. 67: 93

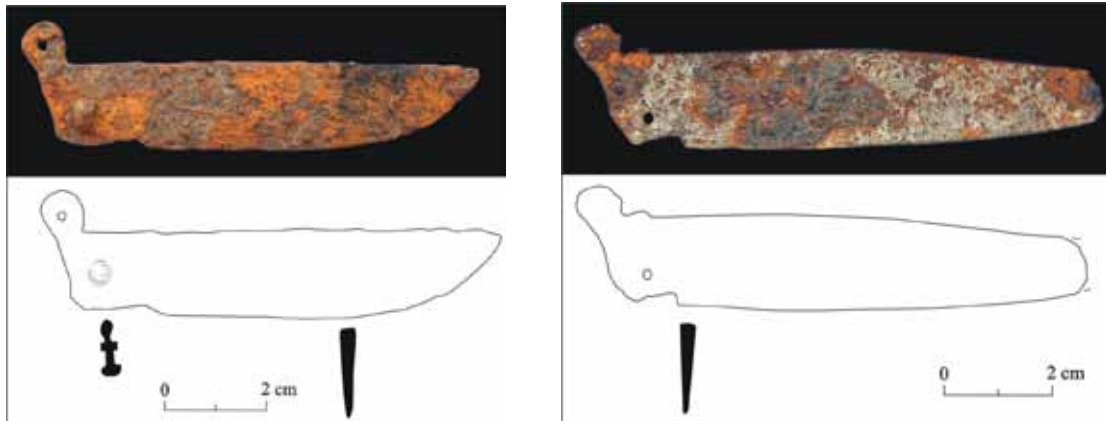
Demir bıçak; B-13 açması 2/1 plankaresi 907,55 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve dövme tekniği ile demirden üretilmiştir. Sap bağlantı kısmı kırıktır ve yoğun korozyona uğramıştır. Korunan uzunluğu 80,15 cm, en geniş yeri 1,4 cm.'dir. Aşvan Kale'nin M.S. 12-13. yüzyıllara tarihlendirilen Ortaçağ 2. tabakada bulunan demir bıçak⁵⁵ ile benzeşmektedir.

Figür 73

Demir çakı; B-3 açması, 4/h plankaresi, 882,54 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve dövme tekniği ile demirden üretilmiştir. Ahşap veya kemikten üretilen kabza kısmına bağlayan ve açılıp kapanmasını sağlayan çivisi üzerinde korunmuş olarak bulunmuştur. Uzunluğu 9,5 cm, en geniş yeri 1,7 cm'dir.

Demir çakı; B-5 açması, 8/c plankaresi 889,03 m kodunda bulunmuştur. Kalıp ve dövme tekniği ile demirden üretilen çakının sivri ucu kırıktır ve yoğun korozyona uğramıştır. Korunan uzunluğu 9,5 cm, en geniş yeri 1,7 cm'dir.

Figür 74

⁵⁵-Mitchell 1980: Fig.118:37

Ok Uçları : Minnetpınarı kazısında B-11, B-12 ve B-13 açmalarında tamamı kalıp ve dövme tekniğinde yapılmış çeşitli formlarda 17 adet demir ok ucu bulunmuştur. Bu ok uçları yapılan tasnife göre 6 ana tipe ayrılmaktadır. Ana gruplarda kendi içinde A ve B olmak üzere alt tiplere ayrılmıştır (**Figür: 75**).

Tip 1A: Kısa saplı, ince uzun üçgen gövdeli, kare kesitli ok uçlarıdır. Bu tipteki ok uçları, Kinet Höyük⁵⁶, Aşvan Kale⁵⁷, Taşkun Kale⁵⁸, Zeytinlibahçe⁵⁹, Tille Höyük⁶⁰ ve Gritille'nin⁶¹ Ortaçağ tabakalarından çok sayıda paraleller bulmaktadır.

Tip 1B: Kısa saplı, ince uzun gövdeli, oval kesitli ok ucu.

Tip 2: Uzun saplı, üçgen gövdeli, basık baklava dilimi kesitli ok ucu.

Tip 3A: Kısa saplı, eşkenar gövdeli, basık oval kesitli ok ucu.

Tip 3B: Tip 3A'dan ayıran özelliği gövde kısmının daha uzun olmasıdır. Benzer tipte ok uçları Gritille⁶² ve Tille Höyük⁶³ Ortaçağ tabakalarında bulunmuştur.

Tip 4A: Uzun burgulu saplı, basık baklava dilimi kesitli, kanatlı ok ucu.

Tip 4B: Kısa burgulu saplı, basık baklava dilimi kesitli, bir kanadı kancalı kanatlı ok uçları. Benzer tipte kanatlı ok uçları Tille Höyük⁶⁴ ve Aşvan Kale'de⁶⁵ bulunmuştur.

Tip 5: Uzun saplı, sap ile ana gövdeyi ayıran kısımda, saptan daha kalın bir dayanak kısmı bulunmaktadır. Eşkenar gövdeli ok ucu. Benzer tipte ok uçları Aşvan Kale⁶⁶ ve Tille Höyük'te⁶⁷ bulunmuştur.

Tip 6A: Sap gövde ile hemen hemen aynı uzunluktadır. Sap ile gövdeyi birbirinden ayıran bir dayanak kısmı vardır. Gövde omuzdan itibaren sivri uca doğru incelerek uzayan yaprak biçimlidir. Gritille⁶⁸ ve Aşvan Kale'de⁶⁹ benzer tipte ok uçları bulunmuştur.

Tip 6B: Uzun saplı, sap ile gövdeyi ayıran kısımda dayanak kısmı vardır. Gövde tam bir yaprak biçimindedir. Tille Höyük⁷⁰, Aşvan Kale⁷¹ ve Taşkun Kale'nin⁷² Ortaçağ tabakalarında benzer tipte ok uçları bulunmuştur.

⁵⁶-Redford et al. 2001: Fig. 45: 1-2

⁵⁷-Mitchell 1980: Fig. 119: 48

⁵⁸-McNicoll 1983 : Fig. 90: 25-26

⁵⁹-Frangipane and Bucak 2001: Şek. 13: a

⁶⁰-Moore 1993: Fig. 70: 106-111

⁶¹-Redford 1998: Fig. 4:2.B

⁶²-Redford 1998: Fig. 4:2. F

⁶³-Moore 1993: Fig. 71: 113

⁶⁴-Moore 1993: Fig. 71: 118

⁶⁵-Mitchell 1980: Fig. 119: 46-47

⁶⁶-Mitchell 1980: Fig. 119: 42

⁶⁷-Moore 1993: 69: 102

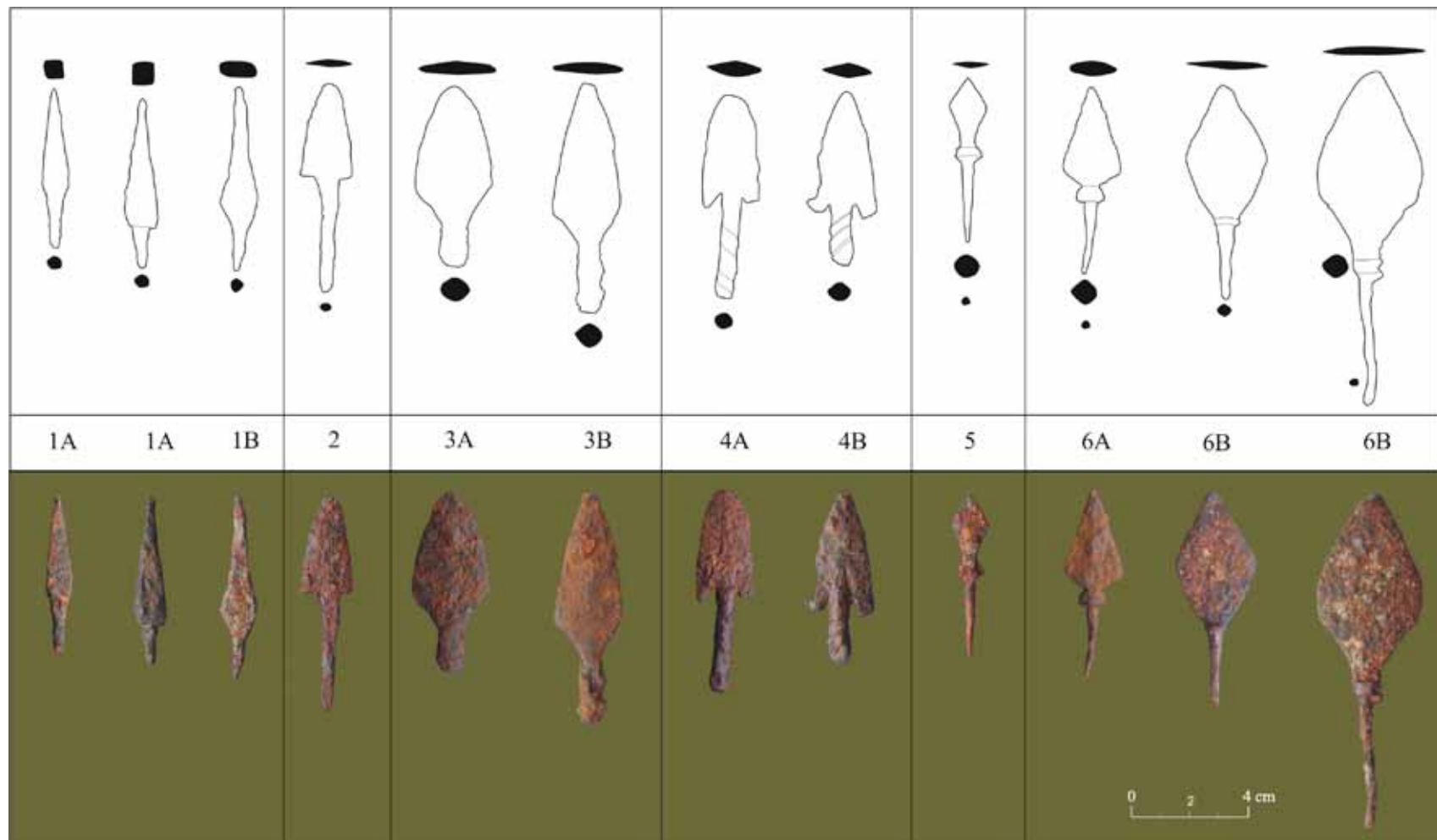
⁶⁸-Redford 1998: Fig 4:2.A

⁶⁹-Mitchell 1980: Fig. 119: 39

⁷⁰-Moore 1993: Fig. 69: 101, 71: 116

⁷¹-Mitchell 1980: Fig. 119: 49

⁷²-McNicoll 1983: Fig. 90: 27

Figür 75

***Cam Buluntular*⁷³:** Minnetpınarı kazılarında bulunan camlar, kiliseden ve konutlardan ele geçmişlerdir. Diğer türlere göre sayıca daha fazla olan bileziklerin tümü ve tek kandil çubuğu, konutlarda bulunmuştur. Hem kilisede, hem de konutlarda bulunan ağız parçaları ve kadeh kaidelerinin yanı sıra, bir kandil kulbu ise, kilisede bulunmuştur.

Bilezikler, kesit ve bezemelerine göre, yuvarlak kesitli bezemesiz bilezikler, dörtgen kesitli bezemesiz bilezikler, yuvarlak kesitli burgu bilezikler, dörtgen kesitli burgu bilezikler, dikey yivli dörtgen kesitli bilezikler, yatay yivli üçgen kesitli bir bilezik olmak üzere, 6 grupta incelenebilirler. Çapları genel olarak 4.5-10cm. arasındadır. Bileziklerin içinde formu veya burguları düzgün olmayan örnekler mevcuttur.

Konutlardan bulunan bilyalı bir kandil çubuğunun içi boştur. Bu tip kandillerin benzerleri, 8.yy'dan itibaren görülmeğe başlanır, 14.yy.'a kadar görülmeğe devam eder.

Kadeh kaideleri, konik formludurlar. Bir kısmı katlanarak son bulurken, bir kısmının kenarı ise hafifçe kalınlaştırılarak içe doğru kıvrılmıştır. Erken dönemlerden itibaren çok sayıda örnekleri görülen kadehler, geç dönemlerde de görülmeğe devam eder.

Kiliseden bulunan bir kulp parçası oldukça küçük boyutludur ve bu da elle tutulmasını engeller. Bir kabı tek başına taşıyamayacak kadar küçük ve ince olan bu parça, birden çok kulp ile taşınan bir kandile ait olmalıdır. Söz konusu kulp, dikey formdaki gövdeye yapıştırılmış bir cam parçasının, yukarı çekildikten sonra küçük bir halka oluşturularak gövdeye yapışık olan kısmına eklenmesiyle oluşturulmuştur (no.35).

Hem kiliseden, hem de konutlardan ele geçen ağız parçalarının ne tür kaplara ait oldukları tespit edilememiştir ve restitüe edilemez durumdadırlar. Bu parçalar arasında, içe kıvrılmış dikey gövdeli ağızlar (no.36-37), konik ağızlar (no.38-44) ve katlı dikey ağızlar (no: 45-46) görülür.

Minnetpınarı cam buluntuları arasında, bardak ya da sürahi kulbu, şişe ağız ve kaideleri veya tabak ağızı gibi kaplara ait parçaların tespit edilememiş olması, burada

⁷³ Bu bölüm Özgü ÇÖMEZOĞLU tarafından hazırlanmıştır.

mutfak eşyası olarak camın tercih edilmediğini düşündürür. Tanımlanabilen parçalar kulplu kandil, çubuklu kandil ve bileziklerdir. Bu da, Minnetpınarı'nda cam eşyaların aydınlatma ve süs eşyası olarak kullanıldığını gösterir. Bu sebepten dolayı, Minnetpınarı'nda ele geçen kadeh parçaları, Bizans döneminde sıkça görüldüğü gibi, kandil olarak kullanılmış kadehlere ait olmalıdırlar. İşlevlerini tespit edemediğimiz ağız parçaları, form ve boyut açısından düşünüldüğünde, kandillere ait parçalar olabilirler. Buluntular, form ve renk özellikleri göz önünde bulundurulduğunda, Doğu Akdeniz kıyılarındaki yerleşimlerden ele geçen camlarla benzer özellikler taşırlar.

KATALOG

1- Bilezikler**a) Yuvarlak kesitli bezemesiz bilezikler: (Figür: 76. 1- 9)**

1. Alan: B13, Çap: 6, Koyu mavi renklidir.
2. Alan: B13, Çap: 7, Koyu mavi renklidir.
3. Alan: B13, Çap: 7, Sarı renklidir. Bozunma, dış yüzde aşınma.
4. Alan: B11, Çap: 7, Bozunma.
5. Alan: B11, Çap: 9, Koyu mavi renklidir.
6. Alan: B6, Çap: 7, Renksizdir.
7. Alan: B11, Çap: 5, Koyu lacivert renklidir.
8. Alan: B11, Çap: 10, Açık yeşil renklidir.
9. Alan: B13 Çap: 4,5 Koyu kahverengi renklidir. Düzgün kesite sahip değildir.

b) Dörtgen kesitli bezemesiz bilezikler: (Figür: 76. 10- 12)

10. Alan: B11, Çap: 9, Bozunmadan dolayı rengi tanımlanamamaktadır. Eşkenar dörtgen kesitlidir.
11. Alan: B13, Çap: 5,5 Bozunma. Dikdörtgen kesitli. Dış yüzeyde aşınma görülür.
12. Alan: B13, Çap: ? Açık yeşil renklidir. Dikdörtgen kesitli.

d) Yuvarlak kesitli burğu bilezikler: (Figür: 77. 13- 25)

13. Alan: B13, Çap: 5 Mavi renklidir.
- 14 Alan: B13, Çap: ? Koyu mavi renklidir.
15. Alan: B11, Çap: 6 Yeşil renklidir.
16. Alan: B11, Çap: 8,5 Açık mavi renklidir.
17. Alan: B11, Çap: 5,5 Siyah renklidir. Burguları düzensizdir.
18. Alan B13, Çap: ? Koyu yeşil renklidir. Dış yüzeyde aşınma görülür. Aynı bileziğe ait iki parçadan oluşmaktadır.

19. Alan: B11, Çap: ? Bozunmadan dolayı rengi tanımlanamamaktadır. Burguları düzensizdir.
20. Alan: B11, Çap: 7.2
21. Alan: B6, Çap: 7 Açık mavi renklidir.
22. Alan: B11 Çap: 5 Siyah renklidir. Burguları düzensizdir.
23. Alan: B13, Çap: 9 Bozunmadan dolayı rengi tanımlanamamaktadır.
24. Alan: B11 Çap: 5 Bozunmadan dolayı rengi tanımlanamamaktadır.
25. Alan: B13 Çap: 8 Siyah renklidir. Kalınlığı iki uçta farklıdır.

c) Dörtgen kesitli burgu bilezikler: (Figür: 78. 26)

26. Alan: B6, Çap: 7 Koyu mavi renklidir. Kare kesitli

e) Dikey yivli, dörtgen kesitli bilezikler: (Figür: 78. 27)

27. Alan: B11, Çap: ? Açık mavi. Bilezikte, enine dikey olarak iki çentik atılmıştır. Bu çentiklerden biri çizgi şeklindeyken, diğeri ise dairesel biçimlidir.

f) Yatay yivli, üçgen kesitli bilezik: (Figür: 78. 28)

28. Alan B11 Çap: 5,5 Yeşil renklidir. Üçgen kesitli bilezik, yatay olarak 3 yivle bezenmiştir. ç: 5.5

2- Kandiller

a)Çubuklu kandil: (Figür: 79. 29)

29. Alan: B3, Çap: ? Açık mavi renklidir.

b) Kadeh kaideleri: (Figür: 79. 30- 34)

30. Alan: B4, Çap: ? Açık yeşil renklidir. Konik formlu katlı kadeh kaidesi.
31. Alan: B4, Çap: 4,2 Açık yeşil renklidir. Konik formlu katlı kadeh kaidesi.

32. Alan: B5, Çap: 4 Açık kahverengi renklidir. Kiliseden bulunmuştur. Konik formlu katlı kadeh kaidesi.

33. Alan: B4, Çap: 7 Yeşil renklidir. Katlı kadeh kaidesinin, yatay formlu kısmı kalmıştır, kaidenin formu anlaşılamıyor.

34. Alan: B4, Çap: 4,2 Koyu yeşil renklidir. Kenarı kalınlaştırılarak içe doğru kıvrılmıştır.

c) Kulplu kandil: (Figür: 79. 35)

35. Alan: B/6, Çap: ? Yeşil renklidir. Kandilin yalnız bir kulbu bulunabilmiştir. Kilisede bulunmuştur.

3- Ağızlar

a) İçe kıvrılmış dikey gövdeli ağızlar: (Figür: 80. 36- 37)

36. Alan: A5, Çap: 8 Kahverengi renklidir.

37. Alan: B12, Çap: 8 Açık yeşil renklidir.

b) Konik ağızlar: (Figür: 80. 38- 41; Figür: 81. 42- 44)

38. Alan: B11, Çap: 10 Renksiz.

39. Alan: B11, Çap: 10

40. Alan: B5, Çap: 8 Açık yeşil renklidir. Kiliseden bulunmuştur.

41. Alan: B15, Çap: 6 Yeşilimsi renklidir. Gövdedeki yatay yivler, üretim aşamasındaki hatadan kaynaklanmaktadır, özellikle bezeme için yapılmamış kadar belirsizdir.

42. Alan: B11, Çap: 11 Renksiz. Katlı ağız kenarına sahip.

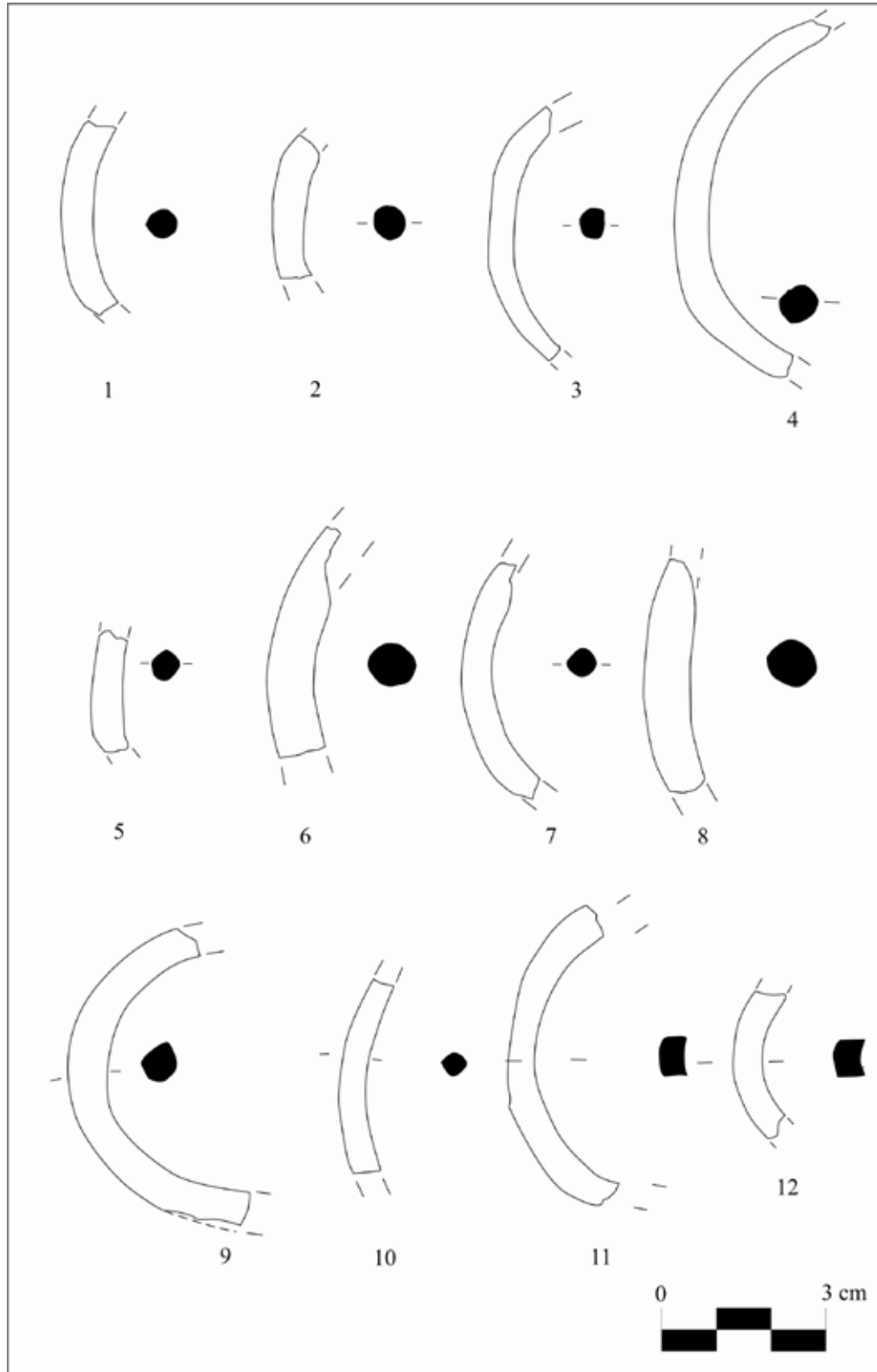
43. Alan: B3, Çap: 8 Açık yeşil renklidir. Kalınlaştırma kenarlı

44. Alan: B3, Çap: 10 Açık yeşil renklidir. Kalınlaştırma kenarlı.

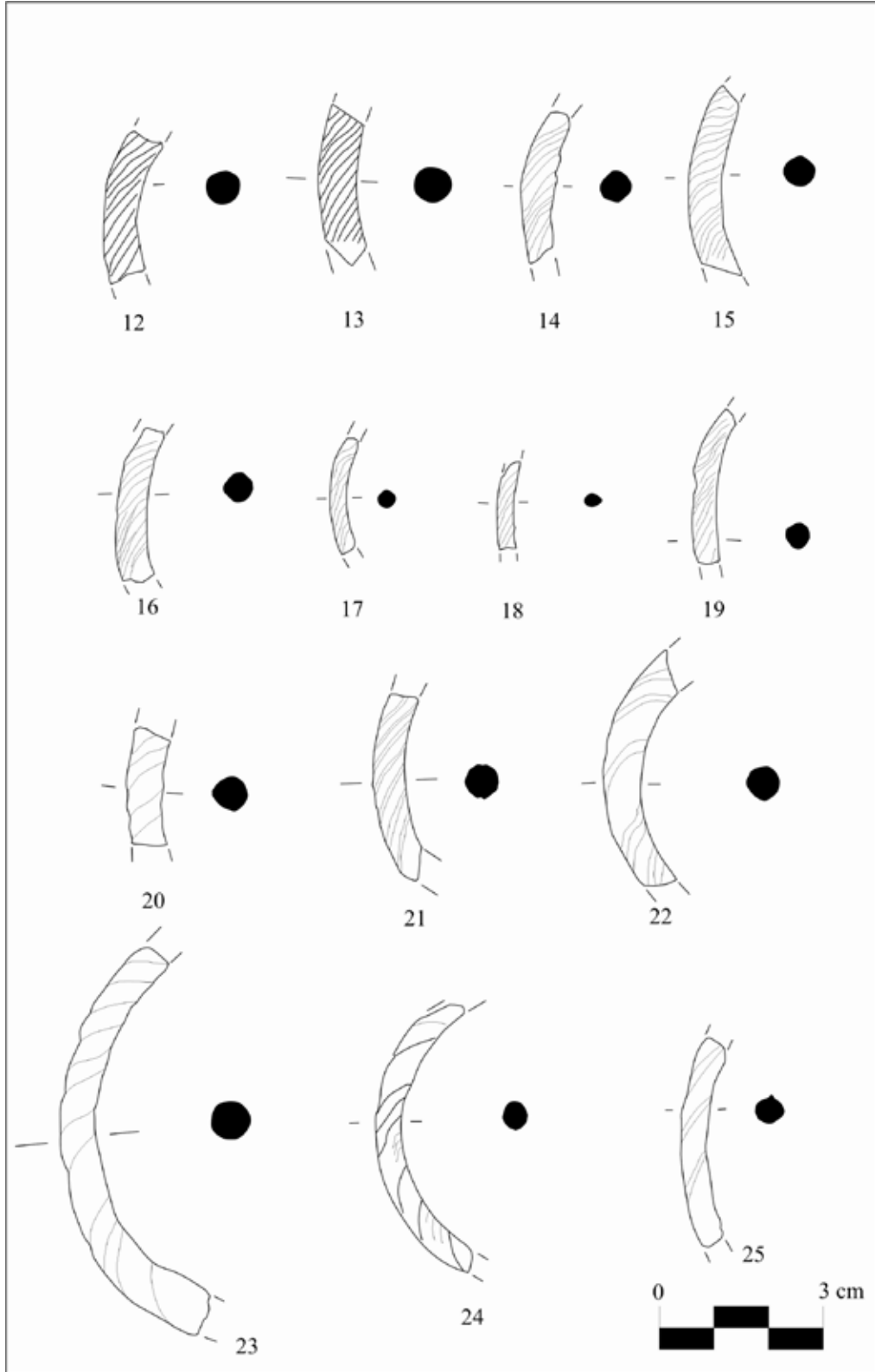
c) Katlı dikey ağızlar: (Figür: 81. 45- 46)

45. Alan: B3 ap: 7 Yeşil renklidir. Kenar kısmında, toplam 1,8 cm. yüksekliğinde alt alta iki kat bulunur.

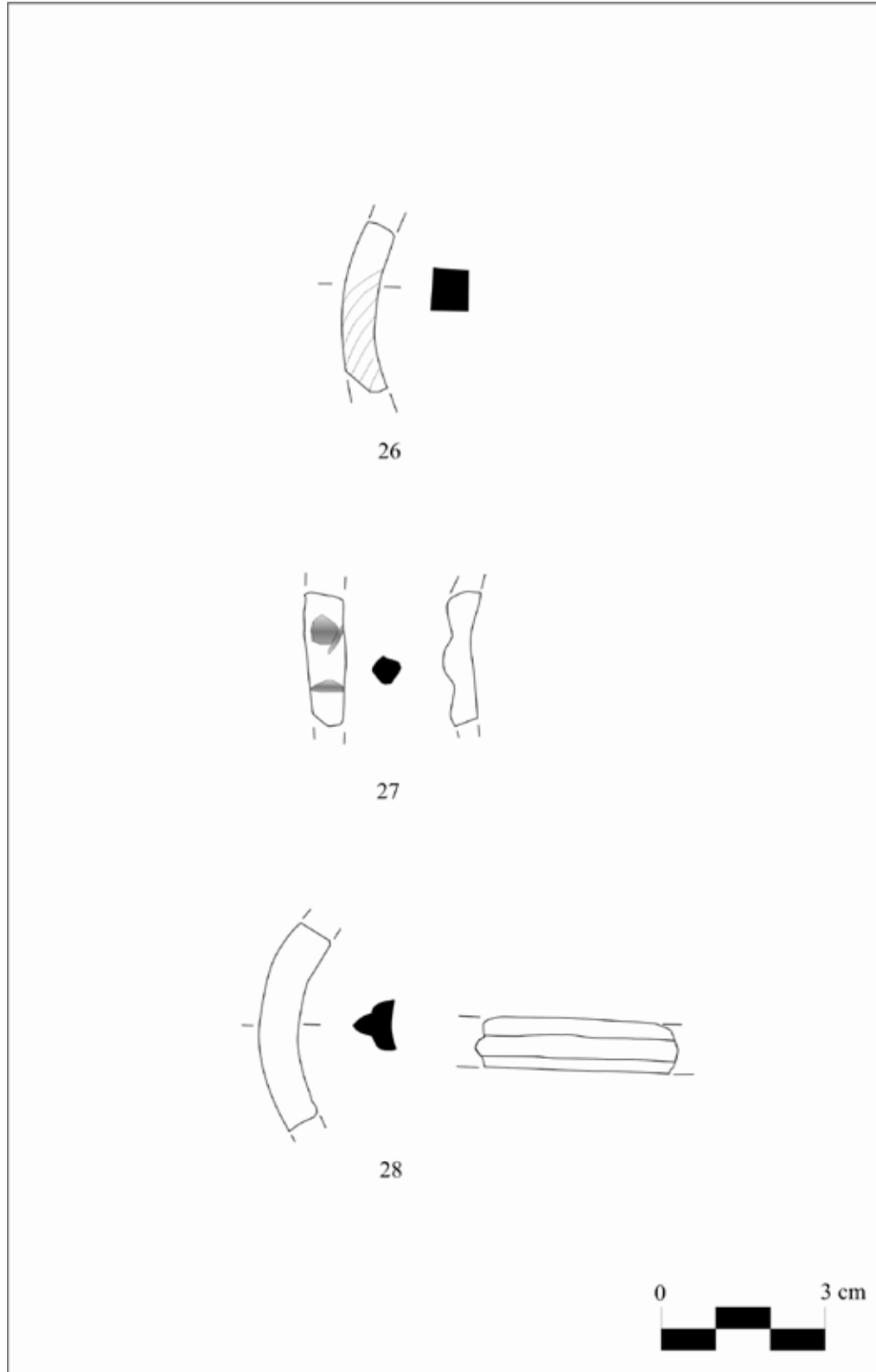
46. Alan: B3 ap: ? Renksiz.

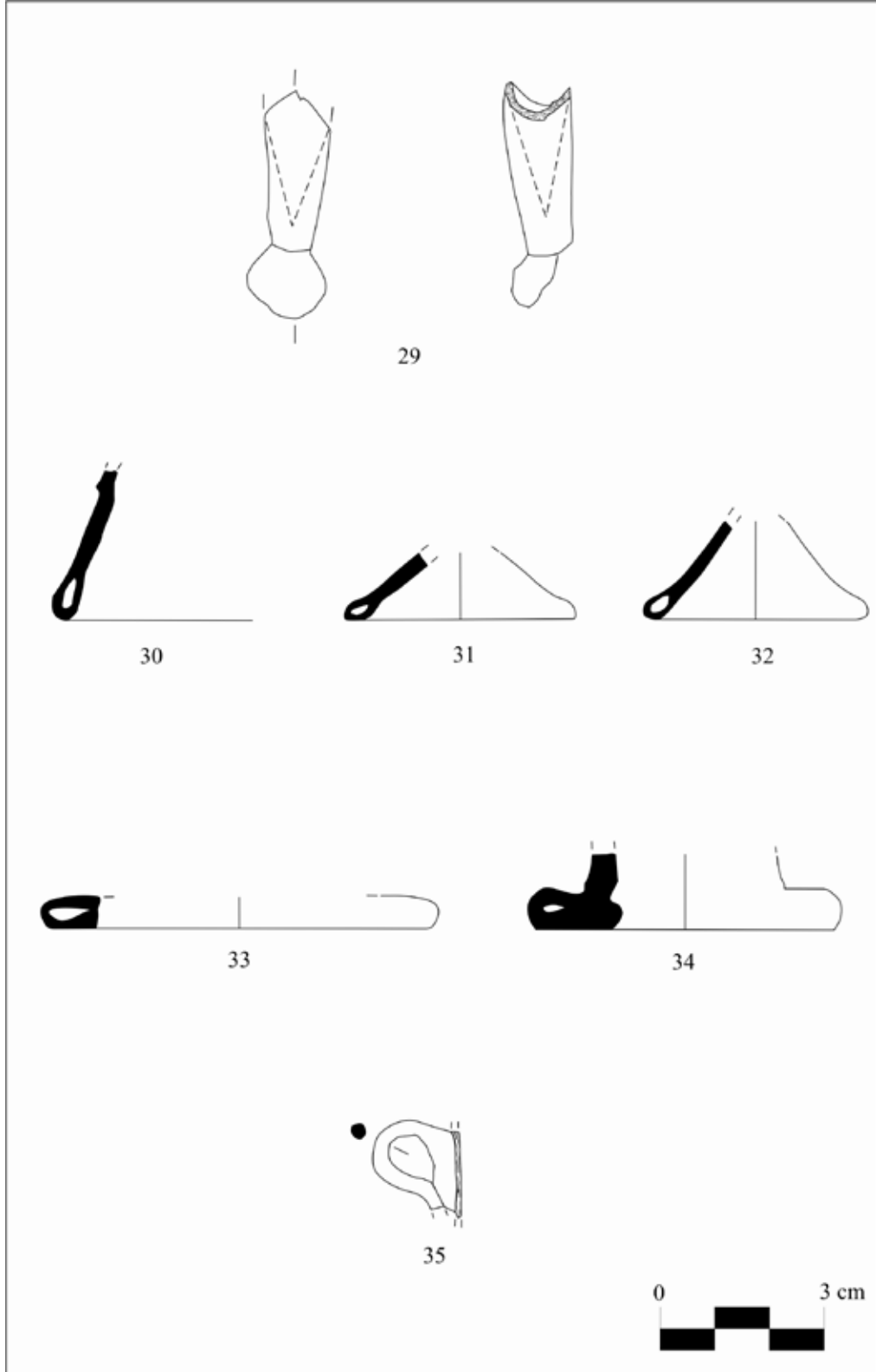
Figür 76

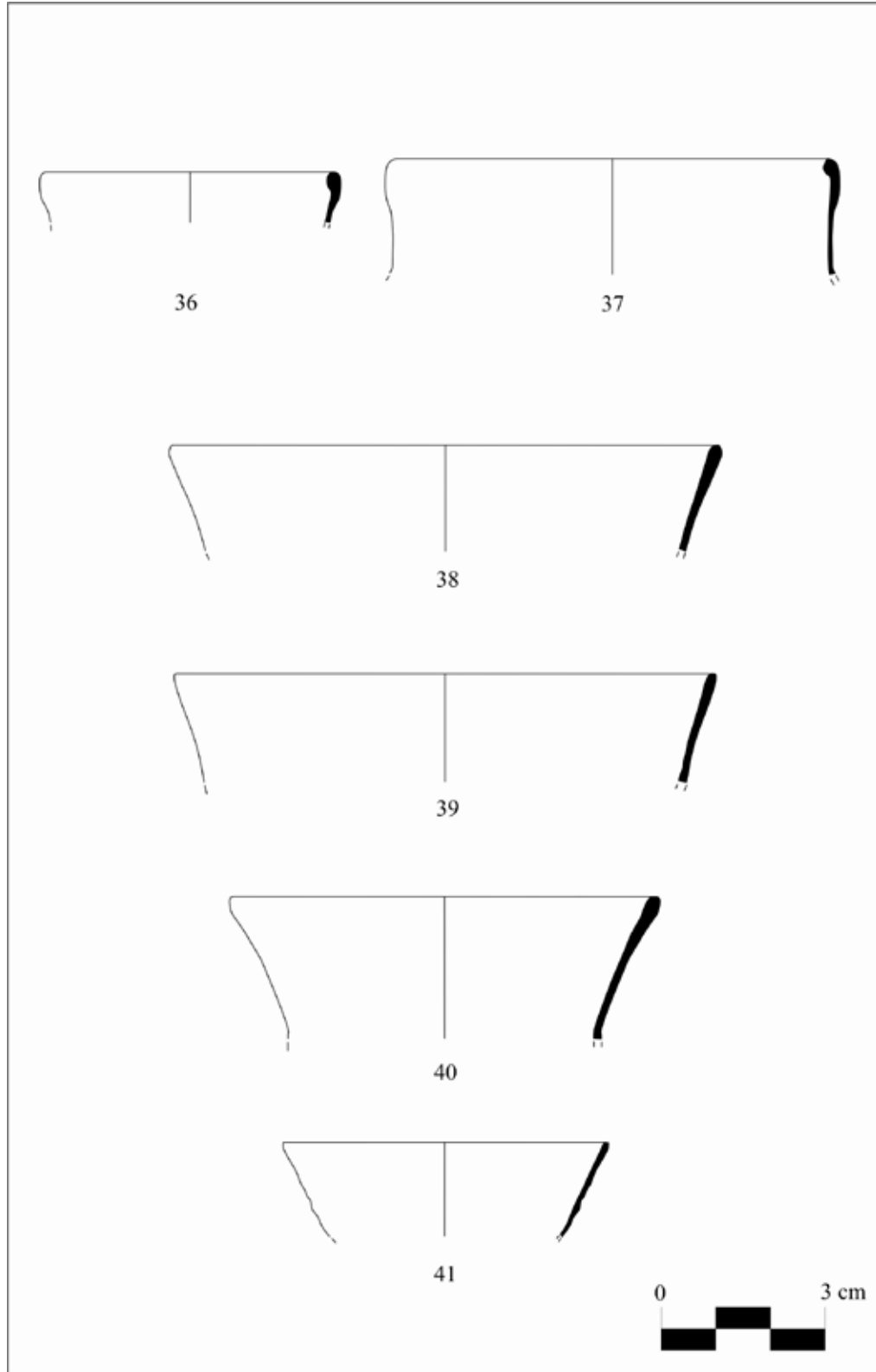
Figür 77

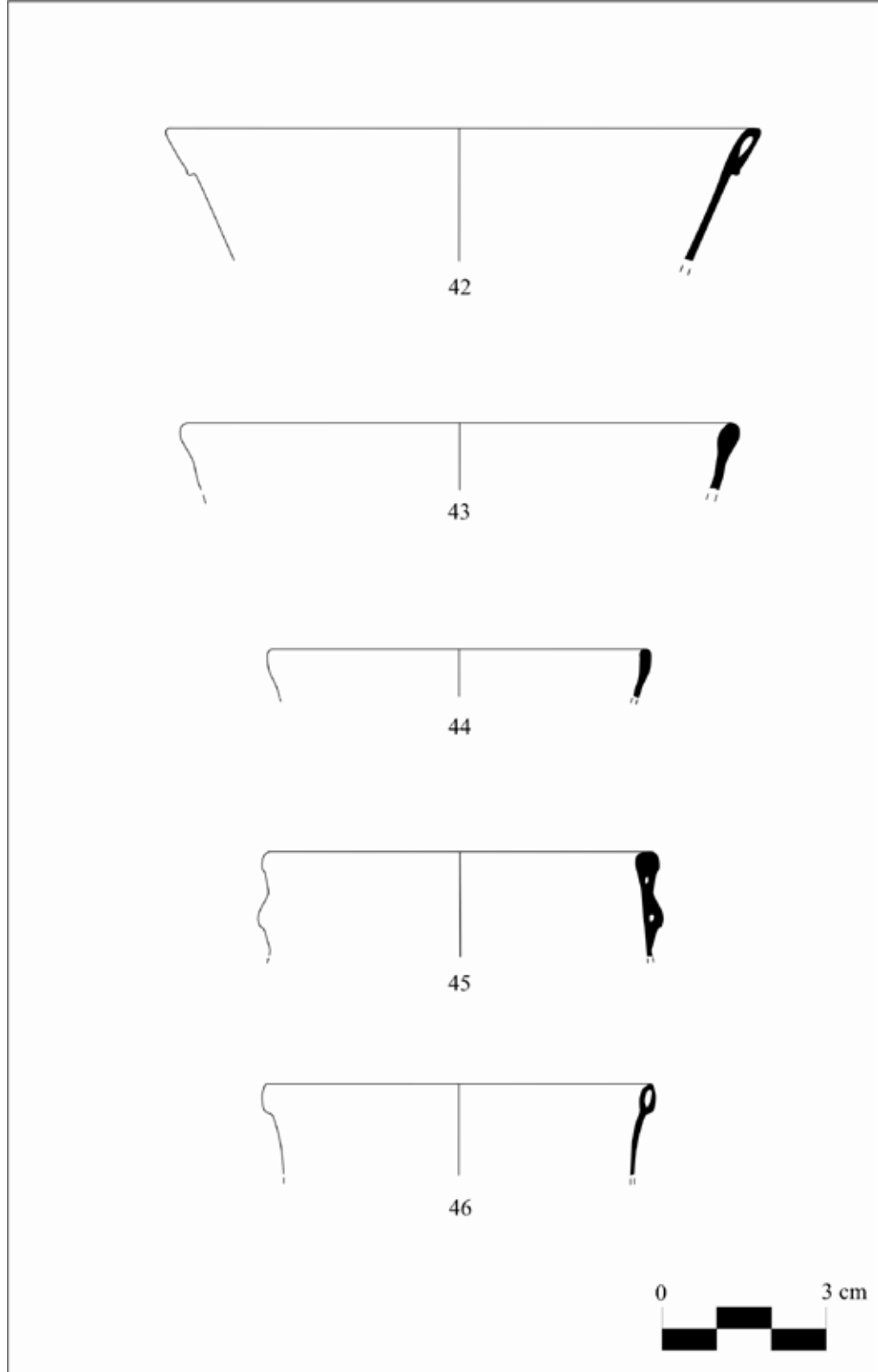

Figür 78

Figür 79

Figür 80

Figür 8

KAYNAKÇA

- Bayliss 1999 R. BAYLISS, "A Place of Permanence in The Cemetery at Flavias" **Olba II- I. Uluslararası Kilikia Arkeolojisi Sempozyumu Bildirleri** (Edt. S. Durugönül and M. Durukan). 1999: 483- 498.
- Bayliss 1997 R. BAYLISS, "The Alacami in Kadirli: Transformations of a Sacred Monument." **Anatolian Studies** XLVII 1997: 57-87.
- Bedoukian 1962 P. Z. BEDOUKIAN, **Coinage of Cilician Armenia**, The American Numismatic Society, New York
- Böhlendorf Arslan 2004 Beate BÖHLENDORF- ARSLAN, **Glasierte Byzantinische Keramik Aus Der Türkei**, İstanbul: Ege Yayınları 2004.
- Frangipane ve Bucak 2001 Marcella FRANGIPANE ve Eyüp BUCAK, "1999 Yılı Zeytinlibahçe Höyük Kazı ve Araştırmaları" **Ilisu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 1999 Yılı Çalışmaları**, Ankara: ODTÜ- TAÇDAM Yayınları 2001: 107- 138.
- Hild vd. 1994 F. HILD, H. HELLENKEMPER und HELLENKEMPER SALIES G., "Kommagene- Kilikien- Isaurien" **Reallexicon zur Byzantinischen Kunst** (1984) V. 4, 182- 356.
- Hill 1996 HILL Stephan, **The Early Churches of Cilicia and Isauria**, Variorum 1996.
- Hild and Hellenkemper 1990 F. HILD and H. HELLENKEMPER, **Kilikien und Isaurien**, Tabula Imperii Byzantini 5, Wien 1990.
- Kaşgarlı 1990 Mehlika Aktok KAŞKARLI, **Kilikya Tâbi Ermeni Baronluğu Tarihi**, Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Serisi: 1, Ankara: 1990
- Köroğlu 2002 Gülgün KÖROĞLU, "Yumuktepe Höyüğü'nden Bizans Dönemi Cam Bilezikleri" **Ortaçağ'da Anadolu**, Aynur DURUKAN'a Armağan, H.Ü. Ede. Fak. Sanat Tarihi Bölümü, Ankara: Rekmay Reklam ve Tanıtım 2002: 355- 372
- Malalas 1986 John (Ioannes) MALALAS, **The Chronicle of Malalas**, (Tran. E. and M. Jeffreys with R. Scott), Melbourne 1986.
- McNicholl 1983 Anthony McNICHOLL, **Taşkun Kale Keban Rescue Excavations, Eastern Anatolia**, British Institute of Archaeology at Ankara, Monograph No. 6, BAR International Series 168, Ankara 1983

- Mitchell 1980 Stephen MITCHELL, **Aşvan Kale Keban Rescue Excavations, Eastern Anatolia, I. The Hellenistic, Roman, and Islamic Sites**, British Institute of Archaeology at Ankara, Monograph no. I, BAR International Series 80, Ankara 1980.
- Moore 1993 John MOORE, **Tille Höyük 1: The Medieval Period**, British Institute of Archaeology at Ankara, Monograph no: 14, Ankara 1993.
- Morgan and Leatherby 1987 Peter MORGAN and Janet LEATHERBY, "Excavated Ceramics from Sirjan" **Syria and Iran: Three Studies in Medieval Ceramics**, (Edt. J. Allan and C. Roberts), **Oxford Studies in Islamic Art IV**, Oxford 1987: 23- 174.
- Ramsay and Bell 1909 W. M. RAMSAY and G. L. BELL, **One Thousand and One Churches**, London 1909.
- Redford 1998 Scott REDFORD, **The Archaeology of the Frontier in the Medieval Near East: Excavations at Gritille**, Turkey, Archaeological Institute of America Monographs. New series: No. 3, Philadelphia 1998.
- Redford vd. 2001 Scott REDFORD, Salima İKRAM, Elizabeth M. PARR, Timothy BEACH, "Excavations at Medieval Kinet Turkey: A Preliminary Report", **Ancient Near Eastern Studies** 38 (2001): 58- 138.
- Russell 1982 James RUSSELL, "Byzantine Instrumenta Domestica From Anemurium: The Significance of Context." **City, Town and Countryside in the Early Byzantine Era**, (Edt. R.L. Hohlfelder) New York 1982: 133- 161
- Van Loon ve Buccellati 1970 Maurits Van LOON ve Giorgio BUCCELLATI, "Şikago ve Kalifornia Üniversiteleri 1968 Korucetepe Kazısı Raporu" **1968 Yaz Çalışmaları**, ODTÜ, Keban Projesi Yayınları Seri I- Yayın I, Ankara: T.T.K. Basımevi 1970: 73- 89.
- Van Loon 1980 Maurits Van LOON, "The Other Medieval Objects" **Korucutepe , Final Report on the Excavations of the Universities of Chicago, California (Los Angeles) and Amsterdam in the Keban Reservoir, Eastern Anatolia 1968-1970** (Edt. Maurits N. Van LOON), Amsterdam: North-Holland Publishing Company 1980, Volume 3: 251- 267.
- Webb 1927 P. H. WEBB_The Roman Imperial Coinage, Cilt V, kısım 1, Spink & Son Lmd. , Londra.

- Webb 1933 P. H. WEBB_The Roman Imperial Coinage, Cilt V, kısım 2, Spink & Son Lmd. , Londra.
- Yalçıklı ve Tekinalp 2004 Derya YALÇIKLI ve V. Macit TEKİNALP, “Mezra Höyük 2001 Yılı Kazıları” **İlusu ve Kargamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 2001 Yılı Çalışmaları**, Ankara: ODTÜ- TAÇDAM Yayınları 2004: 107- 138.